ಮದಿಪು

ಪಗ್ಗು- ಬೇಶ-ಕಾರ್ತೆಲ್

33

2004

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಮದಿಪು

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ

ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಎಸ್. ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ, ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್

ಮಂಗಳೂರು - 575 003.

ಮುಡಿ - 33

ಪಗ್ಗು - ಬೇಶ -ಕಾರ್ತೆಲ್

Madipu **A quarterly on Tulu Language, Literature and Culture :**
Published by Karnataka Tulu Sahitya Academy, Manglaore - 575 003. ☎: 2459389

Chief Editor	:	Dr. Vamana Nandavara
Editor	:	Dr. Palthadi Ramakrishna Achar
Managing Editor	:	S. H. Shivarudrappa
Cover Design	:	Manorama Digital Impressions
Printed at	:	Manorama Printers, Bejai, Mangalore ☎: 2222683
Pages	:	64
Vol.	:	9, 1
Period	:	15 April 2004 - 14 July 2004
ಬೆಲೆ	:	15/-
ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ	:	50/-
ಅಜೀವ ಚಂದಾ	:	500/-

ಸುರುತ ಪುಟ ತಿರ್ತವು : ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೊಕ್ಕ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳುನಾಡ ಸಂಘ ಮೀರಜ್ ಮೊಕ್ಲೆನ ಸೇರಿಗೆಡ್ 10 ಜೂನ್ 2004 ದಾನಿ ಸಾಂಗ್ಲಿ - ಮೀರಜ್‌ಡ್ ನಡಪಾಯಿನ "ಸದಾನಂದ ಸುವರ್ಣ ದತ್ತಿನಿಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ"ದ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಸಮಾರಂಭೊಡು ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳುನಾಡ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಂಕುಡೆ ಮೇರ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆ ತುಳುದರ್ಶನ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಸಂಘದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಗುಣಕರ ಶೆಟ್ಟಿ, ರಂಗ ನಿರ್ದೇಶಕೆರಾಯಿನ ಜೀವನ್ ರಾಂ ಸುಳ್ಯ, ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸದಸ್ಯೆರಾಯಿನ ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ, ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಡ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ, ಸಂಘದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಗಣಪಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ, ಗಾಯಕೆರಾಯಿನ ತೋನ್ಸೆ ಪುಷ್ಕಳ ಕುಮಾರ್ ವೇದಿಕೆಡುಲ್ಲೆರ್.

ಸುರುತ ಪುಟ ಮಿತ್ತವು: ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೊಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಮಂಗಳೂರು ಮೊಕ್ಲೆನ ಸೇರಿಗೆಡ್ 7 ಮೇ 2004 ದಾನಿ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಚಾವಡಿಡ್ ನಡಪಾಯಿನ "ಬಹುಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ" ಉಪನ್ಯಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಟು ಹಿರಿಯ ಭಾಷಾ ತಜ್ಞೆರಾಯಿನ ಡಾ. ಎಲ್.ಎಂ. ಖೂಬ್ ಚಂದಾನಿ ಮೇರ್ ಪಾತೆರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸೆರಾಯಿನ ಡಾ. ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ, ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ, ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದ ನಿರ್ದೇಶಕೆರಾಯಿನ ಪ್ರೊ. ಹೆರಂಜೆ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸದಸ್ಯೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ವಿ. ಜಿ. ಪಾಲ್ ವೇದಿಕೆಡುಲ್ಲೆರ್.

ಕಡೆತ ಪುಟ ನಡುತ್ತವು: ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ 24 ಎಪ್ರಿಲ್ 2004 ದಾನಿ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಚಾವಡಿಡ್ ನಡಪಾಯಿನ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಹಾಲಿ ಸದಸ್ಯೆದಿ ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೆ. ಕಂಗೆನ್ ಮೆರೆನ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಸಭೆಟ್ ಕರಾವಳಿ ಲೇಖಕಿ ವಾಚಕಿಯರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾವಿತ್ರಿ ಎಂ. ಭಟ್, ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದ ನಿವೃತ್ತ ಚೇರ್‌ಮೆನ್ ಡಾ. ಎನ್. ಕೆ. ತಿಂಗಳಾಯ, ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸದಸ್ಯೆ ವಿ. ಜಿ. ಪಾಲ್ ವೇದಿಕೆಡುಲ್ಲೆರ್.

ಕಡೆತ ಪುಟ ಮಿತ್ತವು ಬೊಕ್ಕ ತಿರ್ತವು: ತುಳು ಕನ್ನಡದ ಹಿರಿಯ ಕವಿ ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಂಞಣ್ಣ ರೈ ಬೊಕ್ಕ ಹಿರಿಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಅಂಚೆನೆ ವಿದ್ವಾಂಸೆರಾಯಿನ ಶೇಣಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ ಮೊಕುಲೆನ್ ಅಕ್ಲೆಕ್ಲೆ ಇಲ್ಲಲ್ ಭೇಟಿಯಾದ್ ಸೇಜೆಪಾಲ್ ಸಂದಾವೊಂದುಪ್ಪಿ ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ ಬೊಕ್ಕ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸೆರಾಯಿನ ಪ್ರೊ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರೆರ್.

ಪುಂಡಿದುಲಯಿದ ಮದಿಪು

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪತ್ತ್ ಒರ್ಸೊದ ಸಾಧನೆ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ ಕತೆ	- ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	4
ಆಟಿದ ಆಯನೊ ಕರಿಂಡ್	- ಡಾ.ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್	9
ಕಣ್ಣೆದ್‌ರ್‌ಡ್ದ್ ದೂರೊ ಪೋಯಿನ ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗೆನ್	- ಡಾ.ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್	11
ನಿಕ್ಲು ಮಿನಿ ತೂತರಾ?	- ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗೆನ್	15
ಪೊರ್ತುದ ದೇವೆರೆ ರತೊ ಬನ್ನಗ	- ಕಿರಣ	19
ಮಲೆಯಾಳೊಡೊಂಜಿ ಮಹತ್ವೊದ ಕೃತಿ	- ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ	20
ಕೊರಗ-ಒಂಜಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಸೆ	- ಡಾ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಟಿ. ಶೆಟ್ಟಿ	23
ಮಸ್ಕತ್‌ದಂಚಿತ್ತಿ ದೇಶ ತೋಜಿಪಾವು ಸಾದಿ	- ಕರುಣಾಕರ ಉಚ್ಚಿಲ	28
ಸಾಂಗ್ಲಿ ಮೀರಜೌಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳುನಾಡ ಸಂಘ	- ಮುಲ್ಕಿ ಕೇಶವ ರಾವ್	30
ಪನಿ - ಮಿನಿ ಕಬಿತೆಲು	- ಸುಪ್ತ ದೀಪ್ತಿ(ಜ್ಯೋತಿ ಮಹಾದೇವ್)	31/50
ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ದೈವಸ್ಥಾನ ಪನೋಲಿಬೈಲು	- ಎನ್.ಎಮ್. ಸಾಲಿಯಾನ್	32
ಸಾಹಿತ್ಯಂಟೆ ಕವಿ ಹೃದಯ	- ಅಂಬಲಪಾಡಿ ಶ್ರೀಪತಿ ಆಚಾರ್ಯ	35
ಕಾಲೊಗೆನ್ನ ಸೊಲ್ಮೆಲು	- ಕೃಷ್ಣ ಸಾಲ್ಯಾನ್ ಸಂಕಲಕರಿಯ	40
ಬಲ್ಮೆ	- ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಾರ್ಕಳ	42
ತೊಟ್ಟಿಲು ಬಲ್ಲ್	- ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರೊಡ್ರಿಗಸ್	49
ಎನ್ನ ನಲಿಕೆ	- ರಘು ಇಡ್ಕಿದು	51
ಬೀರೊ ಬರ್ದೆದ ಕೀಚಕೆ	- ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ	54
ಮರಿಯಲೊದ ಚಿತ್ರೊ	- ರವಿಶಂಕರ ಶೆಟ್ಟಿ ಒಡ್ಡಂಬೆಟ್ಟು	58
ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡತಿನ ನೆಂಪು....?	- ಪಿ. ಎಸ್. ರಾವ್	59

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪತ್ತ್ ಒರ್ಸೊದ ಸಾಧನೆ
ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ ಕತೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ್ ಈ ವರ್ಸೊಗು ಪತ್ತ್ ವರ್ಸೊ ದಿಂಜೊಂದುಂಡು. ಇತ್ತೆ ಪತ್ತ್ ವರ್ಷದ ಸಂಭ್ರಮದ ಗೌಜಿ ಗರ್ದ್‌ದ ಪೊರ್ತುಗು ಐಕ್ ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಈ ಪತ್ತ್ ವರ್ಸೊಡು ಅಕಾಡೆಮಿ ದಾದ ಮಾತ ಕಾರ್ಯ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ನಡಪಾದ್‌ಂಡ್, ಅವು ಪುಟ್ಟುನಗ ಇತ್ತಿನ ಉದ್ದೇಶ ಎಂಚಿನ, ಐನ್ ತುಳುವೆರ್ ಎಂಚ ಎದಿಕೊಂದು ಐಕ್ ಬೆರಿಸಾಯೊ ಕೊರೊಂದುಲ್ಲೆರ್, ನನ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಐತ ಸಾದಿ ಎಂಚಿನ ಪನ್ಪುನೆನ್ ಅಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿನವುಲ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡು. ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ್ ಮಡಿಕೇರಿ ಆಕಾಶವಾಣಿಗಾದ್ ಶ್ರೀ ಶ್ಯಾಮ್ ಭಟ್ ನಡಪಾಯಿನ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರಕತೆ ಮುಲ್ಪ ಉಂಡು.

●ಅಕಾಡೆಮಿ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ವಾ ವಾ ತರೊಟು ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊದುಂಡು?

ತುಳು ಭಾಷೆಡ್ ಗ್ರಂಥಸ್ಥ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಕೊರತೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಉಂದು ಪೂರಾ ಸರಿಯಾಯಿನ ಪಾತೆರ ಅತ್ತ್. ತುಳುಟು ಮಸ್ತ್ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ದ್ ಂಚ ಗ್ರಂಥ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಆತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಪಂಚ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಲೆಡ್ ಪ್ರಧಾನವಾಯಿನ ತುಳು ಭಾಷೆನ್ ತೂಂಡ ಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಆವೊಡಾಯಿನವು ಅಗತ್ಯ. ಅಂಚಾದ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಬೊಕ್ಕ ಐತ ಪ್ರಕಟಣೆ ಅಂಚೆನೆ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲೆ ವಿತರಣೆಗ್ ಬೊಡಾಯಿ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ಪಾಡೊಂದುಂಡು.

ತುಳುಟು ಅಕಾಡೆಮಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಮ್ಮಟೊಲೆನ್ ನಡಪಾದ್ ಆ ಮೂಲಕ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟಣೆಲೆಗ್ ಸಾದಿ ಪಾಡ್ದ್ ಕೊರ್ತುಂಡು. ತುಳುಟು ಬರವಣಿಗೆ ತುಳುಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುಕ್ ಅನುವಾದ , ತುಳು ಕತೆ-ಕಾದಂಬರಿ ರಚನಾ ಕಮ್ಮಟೊಲು, ತುಳು ನಾಟಕ, ತುಳು ಕಾವ್ಯ, ಬೊಕ್ಕ ಜೋಕ್ಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆದ ಕಮ್ಮಟೊಲೆನ್ ನಡಪಾದ್‌ಂಡ್.

ಈ ಮಾತಾ ಕಮ್ಮಟೊಲು ತುಳುಟು ಸಾಹಿತ್ಯ ಗ್ರಂಥೊಲು ಬರಿಯೆರೆ ಇಂಬು ಇಡೆ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತ್. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ, ಅಗೋಳಿ ಮಂಜಣ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಇರ್ವ ಕತೆಕುಲೆನ್ ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮೂಲಿಕೆಡ್ ಇರುವ ಬೂಕುಲು ಬತ್ತ್‌ದ. ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಯೋಜನೆಡ್ ಮೂಜಿ ಬೂಕುಲು, ಅಂಚೆನೆ ಪತ್ತ್ ಪದಿರಾಡ್ ಬಾಕಿ ಪ್ರಕಟಣೆಲು ಬತ್ತ್‌ದ. ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆ ತುಳು ಭಾಷೆಡ್ ಸರಿಯಾಯಿನವು ಇಜ್ಜಿ. ಯುವ ಪೀಳಿಗೆದ ಬರವುಗಾರೆರೆಗ್ ಅಂಚೆನೆ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಲೆಗಾದ್ ಮದಿಪು ಪನ್ಪಿನ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಈ ಪತ್ತ್ ವರ್ಸೊಡು ಇಡೆ ಬುಡಂದೆ ಪ್ರಕಟವಾದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಇನಿದಾನಿಗ್ ಅವು 33 ಸಂಚಿಕೆಲೆನ್ ತೂವೊದುಂಡು.

ಅಂಚೆನೆ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಕನ್ನಡ ದಾಕ್‌ಲೆಗ್ ತೆರಿಪಾಯೆರೆ ತುಳು ದರ್ಶನ ಪತ್ರಿಕೆನ್ ನಡಪಾವೊಂದುಂಡು.

●ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪ್ರಚಾರೊಗಾದ್ ದಾದ ಮಾತಾ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ಪಾಡೊಂದುಲ್ಲರ್?

ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡ್ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಕಾರ್ಯ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಡಪಾವೊಂದು ಬೈದ್‌ಂಡ್, ಪರ್ಬ ಪುಣ್ಣಿಮೆಲೆಡ್ ನಡಪುನ ಕಾರ್ಯ ಕಜ್ಜೊಲು, ತುಳು ಪರ್ಬ, ಆಟಿದ ಕೂಟ, ಕೆಡ್ಡಸ, ಬಿಸು ಇಂಚಿ ಮಾತಾ ನಿಲೆಟ್ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ನಡಪಾವೊದುಂಡು. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲೆ ಸೇರಿಗೆಡ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪರ್ಬೊಲು ನಡತ್ತಿನವುಲ ಉಂಡು. ಅವು ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ತುಮಕೂರು ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕೋಡಿಲೆಡ್ ಮುಂಬೈ, ಚೆನ್ನೈ, ತಿರುವಂತನಪುರ, ಗೋವಾ, ಬರೋಡಾ, ದೆಹಲಿ, ಮೀರಜ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ದೂರದ ಊರುಲೆಡ್ ಅಲ್ಪದ ತುಳುವೆರೆ ಬೆರಿಸಾಯೊಡು ನಡತ್ತೊದುಂಡು.

●ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಯೋಜನೆಡ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡಪಾದ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಯಾನ್ ತೆರಿದೆ, ಐತ ಒಂತೆ ವಿವರ ಕೊರ್ಲೆ?

ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕ್‌ದ ಮುದುಂಗಾರ್ ಕಟ್ಟೆಡ್ 1996ಟ್ಟ್ ದುಡಿ ಸಡಗರ ಪನ್ಪಿ ದುಡಿ ನಲಿಕೆದ ಬಗೆಟ್ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿ, ಮಗ್ತ್ ವರ್ಷ ಮೂಡಬಿದ್ರೆಡ್ ನಲಿಕೆ ಕಲಿಕೆ ಪನ್ಪಿ ಜನಪದ ನಲಿಕೆಲೆ ಕಮ್ಮಟ, ಬಿ.ಸಿ. ರೋಡುಡು ಪಾಣಾರ - ನಲಿಕೆ ಜನಾಂಗದಕುಲೆಗ್ ನಡಪಾಯಿನ ಕೂಟೊಡು ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಲಿಕೆಲೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವ್ವೆ ವರ್ಷ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕುದ ನೆರಿಯ ಗ್ರಾಮೊಡು ಮಲೆ ಕುಡಿಯೆರೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉತ್ಸವ ಕುಡಿಯೆರೆ ಕನಸು ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್‌ಡ್ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಾರ್ಲದ ಹೆಬ್ರಿಡ್ ಕೊರಗೆರೆ ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ಕೊರಗ ರಂಗ ರಂಗ ತರಬೇತಿ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರೇರಣೆ ಕಮ್ಮಟ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್. ಉಂದುವೆ ಯೋಜನೆಡ್ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿದಕ್‌ಲೆಗ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆದ ಸಹಾಯೊಡು ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ, ವಾಲಗ, ಶ್ರುತಿ ಟಂಕಿ ವಾದ್ಯೊಲೆನ್ ಪಟ್ಟ್‌ಂಡ್. ಮುಗೇರ ಜನಾಂಗ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟಣೆ, ಡಾ. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಪರಿಚಯ ಗ್ರಂಥ, ನಿಲೆ ಪನ್ಪಿ ತುಳು ಕಾದಂಬರಿ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಗ್ರಂಥೊಲೆ ಪ್ರಕಟಣೆ ಆತ್‌ಂಡ್.

●ಅಕಾಡೆಮಿ ಪೊಂಜೊವುಲೆಗಾದ್ ದಾದಾಂಡಲಾ ಕಾರ್ಯ ಕಜ್ಜೊನು ಪಾಡೊಂದುಂಡೆ?

ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲೆ ಸೇರಿಗೆಡ್ ಪೊಂಜೆವುನಕುಲೆಗಾದ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ್ ನಡಪಾದ್‌ಂಡ್. ಸೌಜನ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಲದ ಒಟ್ಟುಡು ತುಳು ಪೊಂಜೊವೆಂಕುಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊನ್, ಪಾಂಡವರ ಕಲ್ಲು(1996), ಬಾರ್ಕೂರುಡು (1997), ಅಂಚೆನೆ ಉಳ್ಳಾಲೊಡು (1997 ಬೊಕ್ಕ 2002) ವೀರರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕೋತ್ಸವ ಮಹಿಳಾ ಕವಿಗೋಷ್ಠಿ, ಕುಡ್ಲ (1998), ಉಡುಪಿ (1999)ಡ್ ಆಟಿದೊಂಜಿ

ಪೊಂಜೊವುಲೆ ಕೂಟ ಐಟೆ ಮಹಿಳಾ ಕವಿಗೋಷ್ಠಿ, ಕಥಾಗೋಷ್ಠಿ, ಬೊಕ್ಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್, ಕುಡ್ಲ, ಸುಳ್ಯ ಗುತ್ತಿಗಾರ್‌ಡ್ ನಡಪಾದ್‌ಂಡ್ (2001,2002,2003 ಬೊಕ್ಕ 2004 ಆಗಸ್ಟ್). ಅಕಾಡೆಮಿದ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ 10ನೇ ಸಂಚಿ ಮಹಿಳಾ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಯಾದ್ (1997) ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಮಾಡಾವು, ಮಂಡೆಕೋಲು ಪ್ರದೇಶೊಲೆಡ್ ಕೆಡ್ಡಸ ಕೂಟ ನಡತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಅಕಾಡೆಮಿದ ಚಾವಡಿಡ್ ಪ್ರಮೋದಾ ಸುವರ್ಣೆರೆನ ತಾಟಿ ತೆಂಬರೆ, ಕೆ.ವಿ. ಜಲಜಾಕ್ಷಿ ಮೇರ್ನ ತುಳು ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯಾ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಪ್ರಮೋದಾ ಸುವರ್ಣೆರ್ನ ಕತೆ ಆಯೆರ್ ಪೊಣ್ಣುಲೈವೆರ್ ಬೂಕು ಬುಡುಗಡೆ ಆತ್‌ಂಡ್.

● ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ ಒಂಜಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರವಾದ್ ಬುಳೆವೊಂದುಂಡ್ ಎಂಚಂದ್ ತೆರಿಪಾವೊಲಿಯೆ?

ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ ಒಂಜಿ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರ ಉಂಡು. ಅವು ಒಂಜಿ ಸಾರ ಮುಟ್ಟ ಗ್ರಂಥೊಲು ಉಪ್ಪುನ ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ದ್ ಪ್ರಕಟವಾಪುನ ಮಾತಾ ಪತ್ರಿಕೆಲು, ಅಂಚೆನೆ ತುಳುಟು ಬೊಕ್ಕ ತುಳುತ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗ್ರಂಥೊಲು, ಆಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ಲು, ವೀಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ಲು, ಕಲಾ ಗ್ಯಾಲರಿ ಫೊಟೋ ಸಂಗ್ರಹ ಇಂಚಿತ್ತಿನವು ಮಾತಾ ಜಮೆ ಆದ್ ಉಂಡು. ಕರಿ ವರ್ಷ ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರ್ ಆರೆಡ್ದ್ ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಯೋಜನೆ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಆತ್ಂಡ್. ಈ ಯೋಜನೆ ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು.

● ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆನ್ ಕಲಾವಿದೆರೆನ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಎಂಚ ಗೌರವ ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೊರ್ದು ಬಾಮಿಪುಂಡು?

ಅಂದ್, ಗೌರವ ಫೆಲೋಶಿಪ್, ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪುಸ್ತಕ ಬಹುಮಾನ, ಜಾನಪದ ಪುರಸ್ಕಾರ, ಈ ರೀತಿಡ್ ಸಾಹಿತಿಕಲಾವಿದೆರೆಗ್ ಮಾನಾದಿಗೆ ಕೊರ್ದು ಗುರ್ತ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಕರಿ ವರ್ಷ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಪತ್ತ್ ಇರ್ವತ್ತೈನ್ ವರ್ಷ ಇತ್ತ್‌ದ್ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮಿತ್ತ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತಿನ ಅಮೇರಿಕಾದ ಡಾ. ಪೀಟರ್ ಜೆ. ಕ್ಲಾಸ್ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಗೌರವ ಫೆಲೋಶಿಪ್ ಕೊರ್ತ್ಂಡು. ಈ ವರ್ಷ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಾದ್ ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನ ಡಾ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆರೆಗ್ ಈ ಗೌರವ ಸಂದ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಈತ್ ವರ್ಷ ಮೂಪ್ಪೊಡ್ದ್ ಹೆಚ್ಚ ಜನ ಸಾಹಿತಿ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಮಾನಾದಿಗೆ ಪಡೆತೆರ್. ಎಣ್ಮ ಜನೊಕ್ಲು ಜಾನಪದ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪಡೆತೆರ್. 62 ಜನ ಲೇಖಕೆರೆಗ್ ಪುಸ್ತಕ ಬಹುಮಾನ ಕೊರ್ತ್ಂಡು.

● ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಇತ್ತಿನ ತುಳುವರೆಗಾದ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಎಂಚಿನ ಕಾರ್ಯೊಕ್ರಮೊ ಪಾಡೊದುಂಡು?

ಕರಿನ ಪತ್ತ್ ವರ್ಷೊಡ್ದಿಂಚಲಾ ಮುಂಬೈಯಿಡ್ ಖಾಯಂ ಆದ್ ತುಳುಪರ್ಬ ನಡಪಾವೊದುಂಡು

ಅಂಚೆನೆ ಚೆನ್ನೈಡ್, ಬರೋಡಾ, ಮಿರಜ್, ಡೆಲ್ಲಿಲೆಡ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪಾಡ್ದ್ ನಡಪಾದ್‌ಂಡ್. ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ಮುಂಬೈ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕೋಡಿಲೆಡ್ ಸದಸ್ಯೆರ್ ಉಲ್ಲೆರ್. ಮಡಿಕೇರಿಡ್ ರಾಗ-ನಲಿಕೆ-ರಂಗಿತ, ಭಾವಗಾನ ತರಬೇತಿ ಕಮ್ಮಟ ನಡತ್‌ದ್‌ಂಡ್.

● ಅಕಾಡೆಮಿದ ನನ ದುಂಬುದ ಯೋಜನೆಲು ಎಂಚಿನಪು?

ತುಳುಕು ಓಂಜಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಆವೊಡು. ಅಂಚಾದ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿದ ಒಟ್ಟುಗು. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆದ ಕೆಲಸೊಗು ಜತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಅವು ನನ ಒಂತೆ ಸಮಯೊಡೆ ಪ್ರಕಟ ಆದ್ ಬರಿಯೆರೆ ಉಂಡು. ತುಳು ಲೇಖಕೆರೆನ ಕೈಪಿಡಿ ಅಂಚೆನೆ ತುಳು ಗ್ರಂಥಸೂಚಿ ತಯಾರಾವೊಂದುಂಡು.

●ತುಳು ಭಾಷೆನ್ ಸಂವಿಧಾನದ 8ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಗು ಸೇರಾವು ಬೇಲೆ ಎಂಚ ಆವೊದುಂಡು?

ದುಂಬುದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದಿತ್ತಿ ಪ್ರೊ.ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ ಬೊಕ್ಕ ಅ.ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿದಕ್ಕುಲೆ ಕಾಲೊಡು ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯೆರೆ ಮುತಾಲಿಕೆಡ್ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲೆ ಬೊಕ್ಕ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡೆರೆ ಒಂಜಿ ನಿಯೋಗ ಅಪಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದಿತ್ತಿನ ಎಸ್.ಎಂ. ಕೃಷ್ಣೆರೆನ್ ಬೇಟಿಯಾದ್ ಒಂಜಿ ಮನವಿ ಕೊರ್ತುಂಡು. ಈ ಮನವಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರೊಡ್ದು ಶಿಫಾರಸ್ಸ್ ಆದ್ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರೊಗು ಪೋತುಂಡು. ಅಕಾಡೆಮಿ, ಡೆಲ್ಲಿದ ತುಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆದ ಸೇರಿಗೆಡ್ ನಡಪಾಯಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮವೇಶೊಡು ರಕ್ಷಣಾಮಂತ್ರಿ ಚಾರ್ಜ್ ಫೆರ್ನಾಡಿಸ್ ಆರ್ನ ಮುತಾಲಿಕೆಡ್ ಗೃಹ ಖಾತೆಗ್ ಮನವಿ ಒಪ್ಪಿಸಾದ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಇಂಚಿಪ ಉತ್ತರ ಭಾರತದ, ಬೋಡೋ, ಸಾಂತಾಲಿ, ಡೋಗ್ರಿ ಬೊಕ್ಕ ಮೈಥಿಲಿ ಭಾಷೆಲು 8ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಗು ಸೇರ್‌ಂಡಲಾ ಈ ಭಾಷೆಗ್ ಮನ್ನಣೆ ತಿಕ್ಕ್‌ಜಿ. ಉಂದು ತುಳುವೆರೆ ಸಂಘಟನಾ ಶಕ್ತಿದ ಕೊರತೆನ್‌ಲಾ ತೂಪಾವುಂಡು. ಆಂಡ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕೆಲಸ ತುಳುವೆರೆಡ್ದ್ ಮಾತ್ರ ಆಪ್ಪುನವು ಅತ್ತ್, ತುಳುಕು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನ್ಯತೆ ತಿಕ್ಕೊಡು ಪನ್ಪಿನೆಕ್ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಬಾಕಿ ಮುಖಂಡೆರ್‌ಲ ಬೊಕ್ಕ ಗಣ್ಯೆರ್‌ಲ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಲ್ಪೊಡಾಪುಂಡು. ಕರಿ ವರ್ಷ ಮೂಡಬಿದ್ರೆಡ್ ನಡತಿನ 71ನೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನೊಡು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎಸ್.ಎಂ. ಕೃಷ್ಣೆರೆಡ ಪತ್ರಿಕಾ ಮಾಧ್ಯಮದಕುಲು ಕೇಂಡಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ತೆರ್. ದಾದಾಂದ್ ಪಂಡ ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಗ ಗಣ್ಯೆರೆನ್ ಸೇರ್ಪಾದ್ ರಾಜಧಾನಿಗ್ ಒಂಜಿ ನಿಯೋಗನ್ ಕೊನೊಪುಣವು. ಆಂಡ ಅವು ಈತ್‌ನೆಟ್ಟ್ ಆಯಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಜಿ.

ಇಂಚಿಪ ಪೂನದ ಹಿರಿಯ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಡಾ. ಖೂಬ್ ಚಂದಾನಿ ಪನ್ಪುನಾರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಭೇಟಿ ಕೊರಿನ ಪೊರ್ತುಡು ತುಳುನು 8ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಡು ಸೇರ್ಪಾಯೆರೆ ಇತ್ತೆ ಎಡ್ಡೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಡು, ಸಮಕಟ್ಟ್‌ದ ಕೆಲಸೊಡು ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಗ ಈ ಕಜ್ಜ ನಡಪೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಸೆ ಪುಟ್ಟಾದೆರ್.

● ಪತ್ತನೇ ವರ್ಸೊದ ಸಂಭ್ರಮೊಗು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಯಿನ ಕೆಲಸ ಪಾಡೊಂದರ?

ನಿಜ. ಪತ್ತ್ ವರ್ಸೊದ ನೆನಪುಗು ಪತ್ತ್ ಪ್ರಕಟಣೆಲಾಂಡಲ ಬರೊಡು. ಅಕಾಡೆಮಿ ಈತ್ ವರ್ಸ

ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತ್ ಬೂಕುಲೆನ್ ಪಟ್ಟ್ ಪಸರಿಯೆರೆಗಾದ್ ದಶಮಾನೋತ್ಸವ *ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿರಿ ಯೋಜನೆ* ಪಾಡೊಂದು

ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜ್‌ಲೆಡ್ ಬೂಕುಲೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೂಟೊಲೆನ್ ನಡಪಾಯೆರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪಾಡೊಂದುಂಡು. ಪತ್ತ್ ವರ್ಸೊದ ನೆನಪುಗಾದ್ ದಶಮಾನೋತ್ಸವ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆನ್‌ಲಾ ಕನಪುನ ಆಶಯ ಉಂಡು.

●ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ತುಳುವೆರೆನ ಬೆರಿಸಾಯ ಎಂಚ ಉಂಡು?

ಕೆಲವು ತುಳು ಅಭಿಮಾನಿಲು ಅಕ್‌ಲೆನ ಬೊಕ್ಕ ಅಕ್‌ಲೆನ ಹಿರಿಯಾಕುಲೆನ ನೆಂಪುಡು ದತ್ತಿ ನಿಧಿ ದೀವೊಂದು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡಪಾವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಉಂದು ಆಯಿನಾತ್ ಎಚ್ಚ್‌ಲೆಕ್ಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊದುಂಡು. ಮದಿಪು ಪತ್ರಿಕೆಗ್ ಆಜೀವ ಚಂದಾದಾರೆರೆನ್ ಮಲ್ಪದ್ ಅಯಿತ ಪ್ರಕಟಣೆಗ್ ಸಾದಿ ತೋಜಿಪಾದ್ ಕೊರೊಂದುಂಡು. ಪ್ರಾಯೋಜನೆಲ್‌ಡ್ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟನೆಲು, ಅಕಾಡಮಿಗ್ ಬೊಡಾಯಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ದಂಚಿತ್ತಿ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸೌಲಭ್ಯ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಸಾಯ ಸಾಕಾಯದ ಕಾರ್ಯಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ನಡಪಾವುಲೆಕ ತುಳುವಿರೆ ಬೆರಿಸಾಯ ಬಯಕೊಂದುಂಡು.

●ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ ಬಾಕಿ ಅಕಾಡೆಮಿತ ಒಟ್ಟುಗು ಕಜ್ಜ ಕೂಟೊಲೆನ್ ನಡಪಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪಾಡೊಂದುಂಡೆ?

ಅಂದ್. ಕರಿ ಮೂಜಿ ವರ್ಸೊಡ್ದು ಇಂಚ ಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆನೇ ಅಯಿಕ್ ಅವಕಾಶ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತುಂಡು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕೋಡಿಲೆಡ್ ನಡಪಾವು ವಿಭಾಗ ಮಟ್ಟದ ಕಲಾಮೇಳೊಲೆಡ್, ಗಡಿನಾಡ ಉತ್ಸವೊಲೆಡ್, ಡಾ. ಕೋಟ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರೆ ಜನ್ಮ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ವರ್ಸೊಡು ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ ಬಾಕಿ ಅಕಾಡೆಮಿಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ಮಸ್ತ್ ಕೋಡಿಲೆಡ್ ಕಾರ್ಯ ಕೂಟೊಲೆನ್ ನಡಪಾದ್‌ಂಡ್. ಕಾಸರಗೋಡುಡು ನಡತಿನ ಗಡಿನಾಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉತ್ಸವೊಡು ಗೋವಾ, ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ , ಚೆನ್ನೈ, ಬೆಳ್ಗಾಮ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಊರುಲೆಡ್ ನಡತಿನ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉತ್ಸವೊಲೆಡ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಭೂತಾರಾಧನೆ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಜನಪದ ಕುಣಿತ ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನೊಲೆನ್ ನಡಪಾದ್ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ನಿಲೆಬುಲೆನ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಾಕಿ ಕೋಡಿಲೆಡ್‌ಲಾ ಪಟ್ಟ್ ಪಸೆರು ಅವಕಾಸೊಲೆನ್ ಕಾರ್ಯರೂಪೊಗು ಕೊನತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಕೋಟ,ಕಾರವಾರ, ಮುಂಬಯಿ, ಪುತ್ತೂರು ಊರುಲೆಡ ಕಾರಂತೆರೆ ನೂದನೇ ಪುಟ್ಟು ಪರ್ಬದ ಒರ್ಸೊದ ಮಾತಾ ಅಕಾಡೆಮಿಲು ಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆದ ಸೇರಿಗೆಡ್ ಉತ್ಸವೊಲೆದ ಜವಾಬ್ದಾರಿನ್ ತುಳು ಅಕಾಡಮಿ ದೆತೊಂದು ನಡಪಾದ್ ಕೊರ್ತುನವು ಎಡ್ಡೆ ಸಾಧನೆ ಆದುಂಡು.

ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ
ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್

ಆಟಿದ ಆಯನೊ ಕರಿಂಡ್

ಆಯನ ಪಂಡ ಒಂಜಿ ಕಾಲಾವಧಿ, ಅತ್ತ್ಂಡ ಬದಲಾವಣೆ. ಆಟಿ ಕೋಡೆ-ಮುರಾನಿಡ್ ಮುಗಿಂಡ್. ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಆಟಿ ಪಂಡ ತುಳುವೆರೆಗೊಂಜಿ ಗಂಡಾಂತ್ರೊದ ತಿಂಗೊಳು. ಆಟಿ ಮುಟ್ಟ ಮರ್ಯೆಲ. ಸೋಣೊಡ್ದು ಬೊಕ್ಕ ಅರೆಗಲೊ. ಆಟಿ ಒಂಜಿ ಸಂಧಿಕಾಲೊ, ಪಿರಾಕಂದ ಕಾಲೊಡು ಆಟಿದ ಪೊರ್ತುಗು ಅಟ್ಟೊಡಿತ್ತಿ ಅರಿ-ಬಾರ್ ಮುಗಿದ್, ಬೆನ್ನಿರೆ ಬೇಲೆದಾಂತೆ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಬಡಪತ್ತ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆಟಿದ ಮಲಕೊಂದೆ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ದಿರಿಕೂಟೊ ಬರ್ಸೊ, ತೆಡಿಲ್, ಮೆಂಚಿ, ಗಾಳಿ, ಬೊಲ್ಲೊಡ್ದಾವರ ಉಡಲಿಡೀ ಪೋಡಿಗೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್, ಮಿಶ್ರ ವಾತಾವರಣೊಡ್ದಾವರ ರೋಗೊ ಬಾಧಿ ತೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಇಂಚಿನ ಕಾರಣಲೊಲೆಡ್ದಾವರ ಆಟಿ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಬಾರಿ ಬಂಜದ ಕಾಲೊ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್.

ನರಮಾನ್ಯೆ ಸುಖೊಟುಪ್ಪುನಗ ಆಯನ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ದೈವ ದೇವೆರೆನ್ ಮದಪುವೆ, ಸಂಕಟ ಬನ್ನಗ ವೆಂಕಟರಮಣ ಪಂಡಿಲೆಕ ಬಂಜದ ಕಾಲೊಡು ಮಾತ್ರ ಉಂದು ಮಾತ ನೆಂಪಾಪುಂಡು. ಆಟಿ ತುಳುನಾಡ್‌ದಕುಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಕಷ್ಟದ ತಿಂಗೊಳಾಯಿನೆಡ್ದಾದ್ ಈ ತಿಂಗೊಳುಡು ತುಳುವೆರೆನ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಕುಲೆ ಆಚರಣೆಲೆಡ್ ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜುಂಡು. ಇಂಚ ಆಟಿ ತುಳುವೆರೆಗೊಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಯಿನ ತಿಂಗೊಳು. ಅಯಿನ್ ದುಂಬುದ ಪೀಳಿಗೆದಕುಲುಲಾ ತೆರೆಯೊನೊಡು ಪಣ್ಪಿ ಉದ್ದೇಶೊಡು ಆಟಿದ ಆಚರಣೆಲೆನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದ್ ಆಚರಣೆಗ್ ಕನತ್ಂಡ್. ಉಂದು ಇತ್ತೆ ರಿವಾಜಿ ಆದ್ ಬತ್ತೊಂದುಂಡು. ಈ ಸರ್ತಿ ಪುತ್ತೂರು ತುಳುಕೂಟ, ಸುಳ್ಯದ ಜಾನಪದ ಕೂಡುಕಟ್ಟ್, ದುರ್ಗಲಡ್ಕದ ಯುವಕ ಮಂಡಲ, ವಿಟ್ಲದ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತ್ ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಲು ಆಟಿದ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಸಂತೋಸುದ ಸಂಗತಿ.

ಆಟಿ ತಿಂಗೊಳ್ದು ಕೆಲವೊಂಜಿ ವಿಧಿ-ನಿಷೇಧೊಲು ಉಲ್ಲೊ, ಅಯಿಟೊಂಜಿ ಬಾರಿ ಮುಖ್ಯವಾಯಿನ ಪಂಡ 'ಆಟಿ ಕುಲ್ಲುನ' ಪದ್ಧತಿ, ಕಂಡನಿ-ಬುಡೆದಿ ಆಟಿ ತಿಂಗೊಳ್ದು ಕೂಡ್ಯರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪಿ ನಿಯಮ. ಅಯಿಕಾದ್ ಪೊಸ ಮದಿಮಯೆ ಆಟಿ ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಳು ತನ್ನ ಮದಿಮಲೆನ್ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಾಲ್ ಬುಡೊಡು. ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಆ ರಿವಾಜಿ ತಿಂಗೊಳು ಪೋದು ದಿನೊತ್ತಾಡೆಗ್ ಎತ್ತ್‌ದ್ಂಡ್. ಈ ಕಟ್ಟ್ ದುಂಬುದಕುಲು ದಾಯೆ ಮಲ್ತೆರ್ ಪನ್ಪಿನೆಕ್ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾರಣೊಲೆನ್ ತೋಜಾದೆರ್.

ಅಕುಲು ಕೊರ್ನ ಕಾರಣೊಲೆನ್ ಮಾತ ಮೀರ್ದ್ ಎನ್ನ ತರೆಕೊಂಜಿ ಪೊಸ ಸಂಗತಿ ಪೊಗ್ಗುದುಂಡು. ಆಟಿ ಪಂಡ 'ಕಾಮ' ಪನ್ಪಿ ಅರ್ಥ ಉಂಡು. ಆದಿಕವಿ ಪಂಪೆ ಆದಿಪುರಾಣೊಡು 'ಲತಾಂಗಿ ಗಂಧರೆಗಮಾಟಿಸಿದಂದು ನೆಗಟ್ತ್ತಿ ಮಾಸದೇ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ತೆ. ಮುಲ್ಪ ಆಟಿಸು ಪಂಡ ಕಾಮಿಸು ಪನ್ಪಿ ಅರ್ಥ ಬರ್ಪುಂಡು. ಆಟುನೆ ಪಂಡ ತುಳುಟು ರಸೊಗೆಪ್ಪುನೆಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ. ಕರ್ಂಬು ಆಟುನೆ, ಬೋರ್ ವೆಲ್‌ಡ್ದ್ ನೀರ್ ಆಟುನೆ - ಉಂದು ಪೂರ ಅವ್ವೇ ಅರ್ಥ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಸಂಭೋಗ ಪನ್ಪಿ ಶ್ಲೇಷಾರ್ಥೊಲಾ ಉಂಡು. ನೆಕ್ಕ್ ಪೂರಕವಾದ್ "ಆಟಿಡ್....ಎಚ್ಚ" ಪನ್ಪಿಗಾದೆಲಾ ಉಂಡು. ಪ್ರಾಕೃತಿಕವಾದ್ ಆಟಿ ಪಂಡ ಪ್ರಾಣಿಲೆನ ಮೇಳೊದ ತಿಂಗೊಳು ಪನ್ಪಿ ವಿಚಾರ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ತೆರಿನವೇ ಆದುಂಡು. ಇಂಚಾದ್ ಪಿರಾಕ್‌ದಕುಲು ಈ ತಿಂಗೊಳುಗು ಕಾಮ ಪನ್ಪಿ ಅರ್ಥೊಡೇ ಆಟಿಂದ್ ಪುದರ್ ದೀತೆರ್.

ಕಾಮೋದ್ದೀಪನೊಗು ಒಂಜಿ ಜಾಗೆದ ವಾಯುಗುಣ ಬಾರಿ ಮುಖ್ಯ ಆದುಪ್ಪುಂಡು. ಚಳಿ ಪ್ರದೇಶೊದ ಇಂಗ್ಲಾಂಡ್, ಅಮೇರಿಕ, ಯುರೋಪ್ ದೇಶೊದ ಆಣ್-ಪೊಣ್ಣುಲು ನಮ್ಮ ಉಷ್ಣ ವಲಯೊದ ಜನೊಕುಲೆನಾತ್ ಬೇಗೊ ಉದ್ರೇಕೊಗೇರುಜೆರ್. ಆ ದೇಶೊಲೆಡ್ ಮುಲ್ಪದಾತ್ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯೊಡೇ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲು ಪ್ರಾಯೊಗು ಬರ್ಪುಜೆರ್. ತುಳುನಾಡ್ ಉಷ್ಣವಲಯೊಗು ಸೇರ್ದುಂಡು. ಮುಲ್ಪ ಚಳಿಗಾಲೊಂದೇ ಇಜ್ಜಿ. ಏಪಲಾ ಸೆಕೆ. ಆಟಿಡಂತೂ ಪನ್ಪುನ ಬೊಡ್ಚಿ. ಆಟಿದ ದೊಂಬುಗು ಆನೆದ ಬೆರಿಲಾ ಪುಡವುಗೆ. ಬಜೀ ಸೆಕೆ ಆಂಡ ಅಯಿಟ್ ಉದ್ರೇಕ ಆಪಿ ಸಂಗತಿ ಇಜ್ಜಿ. ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಬರ್ಸೊ -ಗಾಳಿ ಚಳಿಲಾ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಈ ಮಿಶ್ರ ವಾತಾವರಣೊನೇ ಈ ತಿಂಗೊಳುನು ಆಟಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್, ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಪೊಸ ಮದಿಮಲ್ ಕಂಡನ್ಯನೊಟ್ಟಿಗೆ ದಿಂಜ ಸಮಯ ಮುಟ್ಟ ನಾಚಿಕೆ, ಪೋಡಿಗೆಡುಪ್ಪೆದಲ್. ಈ ಪೊರ್ತುಗು ಆಟಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಕಂಡನ್ಯನ ಬಗ್ಗೆ ಸರಸ ಪುಟ್ಟುನೆಗ್ ದುಂಬೇ ವಿರಸ ಉಂಡಾವು ಪನ್ಪಿ ಪೋಡಿಗೆಡ್ ದುಂಬುದಕುಲು ಪೊಣ್ಣನ್ ಆಟಿಕುಲ್ಯರೆ ಕಡಪುಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ತುಳುನಾಡ್ದನೇ ವಾತಾವರಣ ಉಪ್ಪಿನ ತಮಿಳುನಾಡ್‌ಡ್ಲಾ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಉಪ್ಪರೆಗ್ ಉಂದುವೇ ಕಾರಣ. ವೈದಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್ ಆಟಿಕುಲ್ಲುನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊ ಇಜ್ಜಿ. ದಾಯೆ ಪಂಡ ವೈದಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಟರ್ನೆ ಆತಿನೆ ಬೇತೆನೇ ವಾಯುಗುಣೊತ ಬಡೆಕ್ಕಾಯಿ ಭಾರತೊಡು.

ಆಟಿ ಅಮಾಸ್ಯೆದಾನಿ ಪುಲ್ಯಕಾಂಡೆ ಉರ್ಬಿಲಿ ಪೋದು ಪಾಲೆದ ಮರತ್ತ ಕೆತ್ತೆನ್ ಕಲ್ಲ್‌ಡ್ ಕೆತ್ತ್‌ದ್ ಕನವೊಡು. ಅಯಿತ ರಸ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಬಜಿ ಬಂಜಿಗ್ ಪರೊಡುಂದು ಪನ್ಪೆರ್. ಇಂಚ ಬೊಳ್ಪಾಯರೆ ದುಂಬೇ ಮರತ ಮುದಲೆಗ್ ಪೋಂಡ ಪಾಳೆದನೇ ಮರಂದ್ ನಾಡ್‌ಪತ್ತುನ ಬಂಜ. ಈ ಸರ್ತಿ ಕಾರ್ಲದೊಂಜಿ ಇಲ್ಲಾಲ್ದಕುಲು ಪಾಳೆದ ಕೆತ್ತೆಂದ್ ಕಾಯೆರ್ದ ಕೆತ್ತೆ ಕನತ್‌ದ್ ರಸದೆತ್ತ್ ಪರ್ಯೆರ್. ರಡ್ಡ್ ಜೋಕುಲಯಿಟ್ ತೀರ್ದ್ ಪೋಯಿ ಸಂಗತಿ ಕೇನ್ಡ್ ಬಾರಿ ಬೇಜಾರಾಪುಂಡು. ಇಂಚ ಮರತ ಗುರ್ತೊ ತಪ್ಪುನೆಗ್ ಬೋಡಾದೇ ದುಂಬುದಕುಲು ಒಂಜಿ ನಿಯಮ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಆ ನಿಯಮ ಪ್ರಕಾರ ಪಾಳೆದ ಮರತ್ತ ಮುದೆಲ್‌ಗ್ ಅಮಾಸೆಗ್ ದುಂಬುನಾನಿ ಪೋದು, "ಎಲ್ಲೆ ಯಾನ್ ಕೆತ್ತೆ ಕೆತ್ಯರೆ ಬರ್ಪೆ, ಮರ್ದ್ ದಿಂಜಿದುಪ್ಪೊಡು" ಪಂಡ್‌ದ್ ಮರಟ ಅರಿಕೆ ಮಲ್ತೊಂದು, ಮರಕ್ಕೊಂಜಿ ನೂಲು ಸುತ್ತುದು ಗುರ್ತೊ ದೀದ್ ಬರೊಡು. ಈ ನಿಯಮ ಪಾಲನೆ ಮಲ್ತಿನಕುಲೆಗ್ ಇಂಚಿನ ಅನಾಹುತೊ ಬರ್ಪುಜಿ.

ಆಟಿ ಆಡೊಂದು ಪೋಂಡು. ಸೋಣ ಓಡೊಂದು ಬರ್ಪುಂಡು. ಸೋಣ ಪಂಡ ಧರ್ಮೊದ ತಿಂಗೊಳು, ಮಾತ ಪರ್ಬೊಲುಲಾ ಸುರು ಆಪಿನೆ ಸೋಣೊಡು. ಸೋಣ ತಿಂಗೊಳುಡು ತುಳುನಾಡ್ದ ಬುಲೆ ಭಾಗ್ಯ ಎಚ್ಚಡ್, ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಸುಖೊ-ಸಂತೋಸು ಕೂಡ್ದು ಬರಡ್, ಪಂಡೊಂದು, ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ ನಡಪವುನ ಪತ್ತನೇ ವರ್ಸೊದ ಪರ್ಬೊಗು ನಿಕುಲು ಮಾತೆರೆನ ಬೆರಿಸಾಯೊ ಕೇಂಡೊನುವೆ.

ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್

ಸಂಪೊಲ್ತಿನಾರ್

ಕಣ್ಣೆದ್‍ರ್‍ಡ್ದ ದೂರೊ ಪೋಯಿನ
ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗೆನ್

ಜಯ ಜಯ ಜಯ ತುಳುವ ಸೀಮೆ ಅಪ್ಪೆನಾಡ್‌ಗ್

ಜಯತು ನಂಕ್ ಜನ್ಮ ಕೊರ್ತಿ ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿಗ್

ಬಾರಿ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ಪ್ರಾರ್ಕ್‌ದ ಈ ತುಳುನಾಡ ಗೀತೆನ್ ಬರೆಯಿನ ಕವಿ, ದೇಶ ಭಕ್ತೆ, ಸಮಾಜ ಸೇವಕೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರೆ ಮೋಹನಪ್ಪ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್. ಆರೆ ಕುಟುಮೊದ ಕೊಡಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗೆನ್ ಎಪ್ರಿಲ್16ನೇ ತಾರೀಕ್‌ದಾನಿ ತನ್ನ 69ನೇ ವರ್ಸೊ ಪ್ರಾಯೊಡು ಕಾಯೊ ಬುಡುದು ಕೈಲಾಸ ಸೇರ್‍ಯೆರ್.

ಕುಡಲದ ಬೆಂಗ್ರೆಡುಪ್ಪಿನ ತಿಂಗಳಾಯೆರೆನ ಕುಟುಮೊ ಗೋಳಿದ ಮರತಲೆಕನೆ ಬಾರಿ ಮಲ್ಲ ಕುಟುಮೆ. ಈ ಕುಟುಮೊಡು ಜನ್ಮಿತ್‌ದ್ ಬತ್ತಿನ ಮೋಹನಪ್ಪ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ ಕುದ್ಮುಲ್ ರಂಗರಾಯೆರ್ಲೆಕ, ದೇಶಭಕ್ತ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವರಾಯೆರ್ಲೆಕ ಗಾಂಧ್ಯೆರೆನ ಸಾದಿ ಪತ್ತ್‌ದ್ ದೇಶೊದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೊಗಾದ್ ಪುನೆಯಿನಾರ್. ಸಮಾಜೊದ ಸೇವೆಗಾದ್ ತನ್ನ ಜೂವೊನು ಗಂದೊದಲೆಕ ತರೆತಿನಾರ್. ಆರೆನ ಅರ್ವದೆ ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್, ಕೃಷ್ಣಪ್ಪೆರೆನ ಅರ್ವದೆ ಮಾಧವ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ತನ್ಕುಲೆನ ಹಿರಿಯಾಕುಲು ಪಾಡ್ದ್ ಕೊರಿನ ಸಾದಿಡೇ ನಡತಿನಕುಲು. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನೊಡು ತುಳುಬಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ಸೇವೆ ಸಂದಾಯಿನಕುಲು.

ಇಂಚಿನ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ತಿಂಗಳಾಯ ಕುಟುಮೊಡು ಯಜ್ಞಾವತಿ1935ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ 3ನಾನಿ ಪುಟ್ಯೆರ್. ಆರೆನ ಅಮ್ಮೆರ್ ಎಚ್.ಕೆ. ತಿಂಗಳಾಯೆರ್. ಅಪ್ಪೆ ಇಂದಿರಾ ಬಾಯಿ. ತಿಂಗಳಾಯ ಕುಟುಮೊದಕುಲು ಆರ್ಯ ಸಮಾಜೊದ ಅನುಯಾಯಿನಕುಲು. ಆರ್ಯ ಸಮಾಜೊದಕುಲೆಗ್ ಯಜ್ಞ ಪಂಡ ಬಾರಿ ಇಷ್ಟ. ಅಂಚಾದೆನೋ ದಾನ್ನಾ. ಪುಟ್ಟಿ ಮಗಳೆಗ್ ಅಪ್ಪೆ-ಅಮ್ಮೆ ಯಜ್ಞಾವತಿಂದ್ ಪುದರ್ ದೀಯೆರ್. ಯಜ್ಞಾವತಿ ಎಸ್. ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಮುಟ್ಟ ಓದ್ಯೆರ್. ಕೇಶವ ಕಂಗೆನ್ ಪನ್ಪಿನಾರೆ ಕೈ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗೆನ್ ಆಯೆರ್. ಮೋಹನಪ್ಪ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್, ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್, ಮಾಧವ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ ಮೊಕ್ಲು ಮೂವೆರ್ಲಾ ಒಂಜೇ ಬೂರುಡೂ ಪುಟ್ಟುದಿನ ಮೂಜಿ ಫಲತಲೆಕ ಇತ್ತಿನಕುಲು. ಮೊಕ್ಲು ಮಲ್ತಿದಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಲು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆದ ಮಂತ್ರನೇ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚನೆ ಸಮಾಜ ಸೇವೆ, ದೇಶ ಸೇವೆಡ್ಲಾ ಮೊಕ್ಲೆನ ಜೀವನ ಸಾರ್ಥಕವಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮುಕುಲು ಅಪರೊಪೊದ ವಂಶೊಡು ಜನ್ಮ ಪಡೆದ್ "ತುಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಶ್ರೀಜ್ಞಾನೋದಯ ಸಮಾಜೊ"ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೊರ್ಲುಡು ಬುಳೆಪಾದ್ಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ಕೇಶವ ಎ. ಕಂಗೆನ್

ತನ್ನ ಬುಡೆದಿ ಯಜ್ಞಾವತಿ ನ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡ್ಸವೊಂದು ಈ ಸಂಘಟನೆಗ್ ಸೇರ್‍ಯೆರ್ ಸಂಘಟನೆ ಬುಳೆಪಾಯೆರ್. ಸಮಾಜೊದ ಮಿತ್ತ್ ಮೊಕ್ಲೆಗಿತ್ತಿನ ಶ್ರದ್ಧೆ ಅಭಿಮಾನ ದೊಟ್ಟುಗು ಮೊಕ್ಲೆನ ಧೈರ್ಯ ಸಾಹಸೊನು ತೂಯಿನಕ್ಲು ಮೆಚ್ಚೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಯಜ್ಞಾವತಿನ ಒಪ್ಪ ಪುಟ್ಟಿನ ಕುಲಾಯಿನ ಡಾ. ನವೀನಚಂದ್ರ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ (ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕದ ನಿವೃತ್ತ ಚೆಯರ್‌ಮೆನ್) ಪ್ರೇಮಚಂದ್ರ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಫುಲ್ಲಚಂದ್ರ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ ಬೆಂಗ್ರೆದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘಟನೆಲೆಗ್ ಬೆರಿಸಾಯೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕಂಡನಿ ಬೊಡೆದಿ ಸೇವೆ ಸಂದಾವೊಂದಿತ್ತಿ. ಜ್ಞಾನೋದಯ ಸಮಾಜ ಇನಿ ಕೋಡೆದತ್ತ್. ಬಾರಿ ಪಿರಾಕ್‌ದ. ಮೋಹನಪ್ಪ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ ಅಯಿನ್ 1919ನೇ ಬಿಸುತಾನಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಆ ಸಂಘ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗಾದೇ ಉಂಡಾಯಿನ ಸಂಘ. 1934ಡ್ ಗಾಂಧೆರ್ ಸಂಘೊಗು ಭೇಟಿ ಕೊರ್ದಿತ್ತೆರ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇವಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನರ್ ಲಾರ್ಡ್‌ವಿಲ್ಲಿಂಗ್ಟನ್, ಶ್ರದ್ಧಾನಂದ ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಸಿ. ಸಂಬಂಧಾ ಇಂಚ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರನಾಯಕೆರ್ ಆಡೆ ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಸುರುಕು ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಸಂಘ ಆದಿತ್ತಿನ ಆ ಸಂಘಟನೆ ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ಯ ಸಮಾಜ ಮಂದಿರ ಆಂಡ್, ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಆದ್ ಇತ್ತೆಲಾ ನಡತೊಂದುಂಡು. ಈ ಮಂದಿರೊಡು ನಡಪೆದಿನ ಕಾರ್ಯೊಲೆನ್ ಮಾತ ತೂಯಿನ ಯಜ್ಞಾವತಿ ತನ್ನಿಂತಾನೇ ದೇಶಭಕ್ತೆ ಆಯೆರ್, ಸಾಹಿತಿ ಆಯೆರ್.

ಯಜ್ಞಾವತಿಗ್ ಎಲ್ಯೆಡ್ದೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲೆತ ಬಗ್ಗೆ ಎಡ್ಡೇನ ಪ್ರೀತಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಚಿತ್ರಕಲೆ, ರಂಗೋಲೆಡ್ ಬಾರಿ ಆಸಕ್ತಿ. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿ ವಿಧಾನೊಲೆಡ್ ರಂಗೋಲೆ ಬುಡ್ಪವುನ ಕ್ರಮೊ ಆರ್ ತೆರಿಯೊಂದಿತ್ತೆರ್, ತನ್ನ ಮುಂದಿಲ್ ದಿನನಿತ್ಯೊ ಅಡಿತ್ತ್‌ದ್ ದಿನಕೊಂಜಿ ರೀತಿದ ರಂಗೋಲೆ ಬರೆಪುನ ರಿವಾಜಿ ಆರ್ ಏತೋ ವರ್ಸೊಡ್ದಿಂಚಿ ನಡಪವೊಂದು ಬತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್ . ಪೆಜ್ಯರೆ ತಿಕ್ಕಿನ ವಾ ಸಾಮಾಗ್ರಿನ್ಲಾ ದಕ್ಕಂದೆ ಅಯಿಡ್ದ್ ಅಲಂಕಾರೊ ಗಾಪಿನ ಒವ್ವಾಂಡಲಾ ಒಂಜಿ ವಸ್ತ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುನ ಕಲೆ ಆರೆಗ್ ಗೊತ್ತಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರ್ ಬುಡ್ಪಯಿನ ರಂಗೋಲೆದ ಮಾತ ಭಾವಚಿತ್ರೊ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಅವೆನ್ ಒಂಜಿ ಆಲ್ಬಂ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್, ಇಂಚಿನ ಆಲ್ಬಂದ ಕೆಲವು ಸಂಚಿ ಆರೆ ಕಪಾಟ್‌ಡ್ ದಿಂಜಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರೆಗ್ ಜಾನಪದ ಪಂಡ ಬಾರಿ ಖುಶಿ. ಅಯಿಟ್ಲಾ ಭೌತಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಂಡ ಆರೆಜೂವೊ. ತನ್ಕ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಪ್ರಾಕ್‌ದ ವಸ್ತುಲೆನ್ ಹಾಳಾವಂದಿಲೆಕ ಒರಿಪವೊಂದು ಬರ್ಪಿ ಗುಣ, ಹವ್ಯಾಸ ಆರೆಗಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಯಜ್ಞಾವತಿಗ್ ಸಂಗೀತೊಡು ಬಾರಿ ಆಸಕ್ತಿ. ರಾಗ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆರ್ ತುಳು-ಕನ್ನಡ ಪದೊಕುಲೆನ್ ಪೊರ್ಲುದ ರಾಗೊಡು ಪನ್ಪೆದೆರ್. ತಿಂಗಳಾಯೆರೆನ ಕುಟುವೊಡು ಪುಟ್ಟಿ ಆರೆಗ್ ತನ್ನ ಹಿರಿಯಾಕುಲೆನ ಬಗೆಟ್ ಅಭಿಮಾನ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ಅಭಿಮಾನೊನು

ಆರ್ ಬೂಕುದ ಒರುಟು ತೋಜಯೆರ್. ಆರೆ ಬರೆಯಿನ ಮೂವೆರ್ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಬೂಕುನು ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳುಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ 1996ಡ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್, ಹಿರಿಯಾಕುಲೆಡ್ದ್ ಆನುವಂಶಿಕವಾದ್ ಬತ್ತಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯನು ತಾನ್ಲಾ ಒರಿಪವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರ್ 1972ಡ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಕಳಕ್ ಜತ್ತೆರ್. "ಸುರುಭಿ" ಆರೆನ ಸುರುತ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ "ಮಧುರ ಮಿಲನ" ಪನ್ಪಿ ಒಂಜಿ ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆಯೆರ್. "ಸಂಗಮ ಷಷ್ಟಿ-ಸೃಷ್ಟಿ", "ಕಥಾ ಕಿರಣ" "ಏಳು ಸುತ್ತಿನ ಮಲ್ಲಿಗೆಯಾನಗೆ " ಇಂಚ ಕೆಲವು ಕಥಾ ಸಂಕಲನೊಲೆನ್ ಬರೆದ್ ಬೊಳ್ಪುಗು ಪಾಡ್ಯೆರ್. "ಕನಸಿನ ಲೋಕದ ಕಾರಂಜಿ" ಪನ್ಪಿ ಒಂಜಿ ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಕಲನೊನ್ಲಾ ಬರೆಯೆರ್. ಆರ್ ತುಳುಟ್ಲಾ ಬರೆತೆರ್. "ರಂಗೆನಾ ಮಲೆ ಮಂಗೆನಾ" ಪನ್ಪಿ ಆರೆನ ತುಳುತ ಕಾದಂಬರಿ "ರಂಗನ ಅವತಾರ"ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್‌ಡ್ ಕನ್ನಡೊಗ್ಲಾ ತರ್ಜುಮೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ ಬರೆಯಿನ "ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ತುಳುನಾಡು" ಬೂಕುಗು ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಬೂಕು ಇನಾಮುಲಾ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಂಡ್.

ಯಜ್ಞಾವತಿ ಸುರುಕು 'ಚಂದ್ರಿಕಾ'ಪನ್ಪಿ ಕಾವ್ಯನಾಮೊಡು ಬರೆವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಈ ಕಾವ್ಯ ನಾಮೊಗೊಂಜಿ ಕತೆ ಉಂಡು. ಮೋಹನಪ್ಪ ತಿಂಗಳಾಯೆರೆಗ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಏತ್ ಆಸಕ್ತಿ ಪಂಡ ತನ್ನ ಜೋಕುಲುಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ದುಂಬು ಬರೊಡು ಪನ್ಪಿ ಅಬುಲಾಸೆಡ್ ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ಕೈಬರವುದ ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಳು ಪತ್ರಿಕೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಇಂದೆಟ್ ಕಿನ್ಯಕತೆ, ಚುಟುಕು, ನಾಟಕ, ಪದ್ಯ, ವ್ಯಂಗ ಚಿತ್ರ ಮಾತ ವಿಧೊತ ಬರವುಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ನೆತ್ತ ಲೇಖಕೆರ್ ಇಲ್ಲಾಲ್ದ ಜೋಕುಲೇ. ಈ ಬೂಕುಗು ಆರ್ ಚಂದ್ರಿಕಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರ್ ದೀದಿತ್ತೆರ್. ಆ ಪತ್ರಿಕೆದ ಲೇಖಕಿಯಾದಿತ್ತಿ ಯಜ್ಞಾವತಿ ಅವ್ವೆ ಪುದರ್‌ನ್ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯನಾಮ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಆತೇಲತ್ತ್ ತಿಂಗಳಾಯ ಪಂಡ ತಿಂಗೊಳ್ದ ಬೊಳ್ಪುದಾಯೆ. ಅಯಿನ್ ಚಂದ್ರನಬೊಳ್ಪು ಪಂಡ ಚಂದ್ರಿಕೆಂದ್ಲಾ ಪನಿಯರೆಗಾಪುಂಡು, ತಿಂಗಳಾಯ ವಂಶೊದ ಕೀರ್ತಿ ಪಂಡ ತಿಂಗೊಳ್ದ ಬೊಳ್ಪುದಲೆಕಂದ್ ಆರೆನ ನಂಬಿಕೆ.

ಯಜ್ಞಾವತಿನ ಬರವುಡು ವಾಸ್ತವಿಕತೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರ್ ತುಳುಟು ಬರೆವಡ್, ಕನ್ನಡೊಡು ಬರೆವಡ್ ಅವು ಮಾತೆರೆಗ್ ಓದುದು ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊನುಲೆಕ ಸುಲಭ ಶೈಲಿಡುಪ್ಪೆದ್‌ಂಡ್. ತನ್ನ ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿಲೆಡ್ ಆರ್ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ನೆಗತ್ ತೋಜಯರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪೆದೆರ್. ಆರೆಗ್ ಊರು ತಿರ್ಗುನೆ ಪಂಡ ಬಾರಿ ಇಷ್ಟ. ಊರೂರು ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಆರ್ ತೂಯಿನ ವಿಷಯ, ವಿಚಾರೊ, ಜಾಗೆಲೆನ ಬಗೆಟ್' ಸ್ಮರಣೀಯ ಪ್ರವಾಸ ' ಪನ್ಪಿ ಒಂಜಿ ಬೂಕುಲಾ ಬರೆದಿತ್ತೆರ್. ತುಳುತ ಬಗ್ಗೆ ಆರೆಗ್ ಬಾರಿ ಅಭಿಮಾನ. ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಮಾತ ಸಭೆ, ಲೇಸ್‌ಲೆಡ್ ಆರ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆವೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಅಳಿಯ ಸಂತಾನೊದ ರೂಢಿನ್ ಒರಿತೊಂದು ಬತ್ತಿನ ತಿಂಗಳಾಯೆರೆನ ಕುಟುಮೊಡು ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗೇ ತನ್ನ ಬದ್ಕ್‌ನ್ ಮುಡಿಪಾದ್ ಕಟ್ಟ್ ದೀನ ಪೊಂಜೆನಕುಲುಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ಕರಿದ್ ಪೋಯಿನ ಅಂಚಿನ ಧೀರೆನಕುಲಾಯಿನ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯಮ್ಮ, ಜೋಗಮ್ಮಕ್ಕನ ಸಾಲ್‌ಗ್ ಯಜ್ಞಾವತಿಲಾ ಸೇರ್ದ್ ಪೋಯೆರ್. ತಿಂಗಳಾಯೆರೆನ ವಂಶೊದ ಒಂಜಿ ಕೊಂಡಿ ಕಡಿದ್ ಉದುರ್‌ಂಡ್. ಈ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಬಡಕಯಿಲ್ ಪರಮೇಸ್ರಾಯೆರ್ ಬರೆತಿನ ಒಂಜಿ ಪದೊ ನೆಂಪುಗು ಬರ್ಪುಂಡು. ತಿಂಗೊಳು ಮೂಡುಣಗುರ್ಕುದು/ ಬೆಂಗರೆ ಮಿತ್ತೇರ್ದ್ ನಲಿಪು ಕಡಲ್‌ದಲೆಕ್ಕೊ, ತಿಂಗಳಾಯೆರೆ ಪದ ತುಳುಸಾ/ಡ್ಬೆಂಗರೆ ಮಿತ್ತೇರಡ್ ಕಡಲುರ್ಕಿನಲೆಕ್ಕೊ.

ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
ನೆಲೆ,ಬೆದ್ರಾಳ,ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕು

ಉತ್ತರ ಕಡಪುಡ್ದ್ ಕೊರ್ಲೆ

ಮದಿಪು 32 ಸಂಚಿದ ಪುಟ 4ಟ್ಟ್

ಕೊರ್ತಿನ ಎದುರು ಕತೆ ಬೋಡು ಪನ್ಪಿ

ಬರವುಡು ಕೊರ್ತಿನ 20 ಎದುರು

ಕತೆಕುಲೆಗ್ ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಗ ಉತ್ತರ

ಕಡಪುಡ್ ಕೊರ್ದ್ ಪಂತೊಡು

ಗೆಂದ್‌ದ್ ಇನಾಮ್ ಪಡೆಲೆ.

ನಿಕ್ಲ್ ಮಿನಿ ತೂತರಾ?

ಎಂಕ್ಲೆ ಊರ್ದ ಬಾಬನ್ನೆ ಉಲ್ಲೆತ್ತೆ ಆಯೆ ಒಂಜಿ ಗೂಡ್ಸಂಗಡಿದ ದನಿ. ಅಯನ ಈ ಅಂಗಡಿಡ್ ಇಜ್ಜಾಂದಿನ ತಿನಿಯೆರೆನೇ ಇಜ್ಜಿ ಪಂದ್ ಪನೊಲಿ. ಉಂಡೆ ಚಕ್ಕುಲಿಡ್ ಬತ್ತಿನ ಬೊಗೊರಿ ಪುಲಿತ ಬಿತ್ತ್ ಅತ್ತಂದೆ ಬೆಯಿಪದಿನ ಕೆರೆಂಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಪೆಲ್ತಡಿಲಾ ತಿಕ್ಕೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಈ ಗೂಡ್ಸಂಗಡಿದ ಒತ್ತ್‌ಡೆ ಇತ್ತಿನವು ಎಂಕಪನ್ನನ ಪುಲಿಮುಂಚಿದಂಗಡಿ. ಬ್ಯಾರೊಗ್ ದಾಲಾ ಬರಗಾಲ ಇಜ್ಜಿಡಲಾ ಉಂದ್ ರಡ್ಡ್ ಅಂಗಡಿದ ಬಾಕಿಲುಲು ಬ್ಯಾಲೆ ದಾಂತಿ ಜವನೆರೆಗ್ ಪೊರ್ತು ದೆಪ್ಪುನ ಪಟ್ಟಾಂಗದ•ಚಾವಡಿಲಾ ಆದ್‌ತ್ತ್ಂಡ್. ನೆಲಕಡಲೆಗಾ ಮಿಟಾಯಿ ಕಡಲೆಗಾ ಬತ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್ ಪಾಕಸರ್ತಿ ಈ ಉಂಡಾಡಿಲೆನ ಮಸ್ಕಿರಿದ ಪೋಲಿ ಪಾತೆರ ಕೇನುನ ಅಂಗಾಪಿನಲಾ ಉಂಡು. ಅಂಚಿನಕ್ಲು ಅಲ್ಪ ಇತ್ತಿನ ಬೇಂಚಿಡ್ ಕುಲ್ಲೊಂದ್ ಕಾಸ್ ಕೊರ್‌ದ್ ದೆತ್ತೊನಿನೇನ್ ತಿನಿಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್ ಪಂದಾಂಡ ಅಕ್ಲೆನ್ ಕೈ ಬಾಯಿನೇ ಕನ್ನರತ್ತ್‌ದ್ ತೂವೊಂದುಪ್ಪುನ ಬಾಬನ್ನೆ "ದಾನೆ ಮಾರಾಯ ನಿನ್ನ ಕನ್ನೆದ್‌ರ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲುದಿನ ಈತ್ ಮಲ್ಲ ಜೂವ ಸೈತ ತೋಜುಜಾ ನಿಕ್ಕ್? ಒಂಜಿ ಚೂರು ಎಂಕ್‌ಲಾ ಕೊರಂದೆ ಒರಿಯೆ ತಿನಿಯೆರೆ ನಿಕ್ಕ್ ಮನಸಾಂಡಲಾ ಎಂಚ ಬರ್ಪುಂಡಪ್ಪಾ?" ಪಂದ್ ಪನ್ಪಿನವು ಈ ಕುಡ್ತೆಲ್ ಬುದ್ದಿದ ಬಾಬನ್ನನ ಮಾಮೂಲು ಪಾತೆರಾದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಕೊಡೆಂಜಿ ನಿಲ್ಕೆ ಕಡಲೆ ಅಗ್ಯೊಂದ್ ಇತ್ತಿನಾಯೆ ಐತೊಟ್ಟ್‌ಗ್ ಮೋನೆನ್‌ಲಾ ಬಾಪಾವೊಂದ್ "ಇಸಪ್ಪ ಉಂದೆಡ್ಡೆ ಕತೆ ಆಂಡತ್ತಾ ನಿನ್ನವು? ಬರನಿ ನಿಲ್ಕೆ ತೆನಸ್ ಜಿಂಜಾದೀದ್‌ಲಾ ಎಲ್ಯೆ ಜೋಕ್ಲೆ ಲೆಕ್ಕೊ ನನೊರಿಯನ ಕೈಟಿತ್ತಿನೇನ್ ನಟ್ ತಿನಿಯೆರೆ ರಾವು ಬುಡ್ಪತ್ತಾ? ದಾಯೆಗಿಂಚ ಕುರ‍್ಯಾಸೆ ಕಟ್ಟುವ ಮಾರಾಯ? ಆವಡ್ ಇಂದಾ ದೆತೊನ್ ಈಲಾ ಮುಕ್ಕು ವಪ್ಪದ್ಯಾವೆರ‍್ಯಾ ಬೊಕ್ಕ ನಿನ್ನ ತೊಡು ಬೂರ್ಪು ಆಪಿನ ಬಂಜಿ ಗಿಂಜಿದ ಬ್ಯಾನೆ ತಿನ್ಪಿನ ಬ್ಯಾರ ಏರೆಗ್ ಬೋಡು?" ಪಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಾಬನ್ನನ ಕೈಕೊಂಜೀತ್ ಪಾಡೊಡಾಂಡ ಆಚನೊಟೇ ಅವೆನ್ ಅವ್ವೇ ತಿನಿಯೆರೆದ ಬರನಿಗ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ತನಕ್ ದಾಲಾ ತೆರಿಯಂದಿನಂಚ ಕನ್ನ್‌ನ್ ಪಿಟಿಪಿಟಿ ಮಲ್ತೊಂದ್ ಓಡೆನಾ ತೂವೊಂದ್ ಮನಿಪಂದಿ ಮಯ್ಯೆಸನಂಚ ಕುಲ್ಲುನವು ಅಯಗ್ ಸಡ್ಡಾದ್ ಪೊತ್‌ಂಡ್. ಉಂದು ನಿಚ್ಚದ ಸಂಗತಿ ಆಯಿನೆಡ್ಡಾವರ ಊರುದಕ್ಲೆ ಬಾಯಿಡ್ "ಪೀನಾರಿ ಬಾಬು" "ಪಿಟ್ಟಾಸ್ ಬಾಬನ್ನೆ" ಪಂದ್ ದರ್ಮೊಗ್ ಆಯೆ ಪುದರ್‌ಲಾ ದೆತ್ತೊಂದಿತ್ತೆ.

ಈ ಪೀನಾರಿ ಬಾಬುಗ್ ಅಪಗಪಗ ಜವನೆರೊಟ್ಟ್‌ಗ್ ಪಟ್ಟಾಂಗ ಕಡ್ಪುನ ಅಂಗಲಾಪು ಆಪಿನುಂಡು. ಇಂದೆಕ್ ಬೇತೆ ಕಾರ್ನಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಪಂದತ್ತ್. ಮಂಡದ ಪಟ್ಯೊಡ್ ತನ್ನ ಮೆಗ್ಯನ್ ಕುಲ್ಲಾದ್ ತಾನ್ ಎಂಕಪನ್ನನ ಅಂಗಡಿಗ್ ಪೊಗ್ಗೊಂದಿತ್ತೆ.

"ದಾನೆ ಬಾಬೊ ಕಾಂಡೆಡೇ ಬತ್ತತ್ತಾ ದಾದಾಂಡಲಾ ಸಾಮಾನ್ ಬೋಡಿತ್ತ್ಂಡಾ ನಿಕ್ಕ್?" ಎಂಕಪನ್ನೆ ಕೇನ್ನಗ

"ಸ್ಯಾ-----ಸಾಮಾನ್ ಮಿನಿ ದಾಲಾ ಬೊರ್ಚಪ್ಪ ಯಾನ್ ಇಂಚೆನೆ ಇರೆಡ ಪಾತೆರ್‌ದ್ ಪೋಯಿ ಪಂದ್ ಬತ್ತಿನಿಯೆ ಎಂಕಪನ್ನೆ " ಪಂದ್ ಪನ್ನೊಂದ್ ಅಲ್ಪ ಇತ್ತಿನ ಉಪ್ಪು ಬೊಕ್ಕ ಅರಿತ ಗೋನಿದ ನಡುಟೇ ತಂಬು ಪಾಡುವೆ. ಇಂಬೆನ ಪಟ್ಟಾಂಗದ ಅಡ್ಡಿ ತೆರಿದಿತ್ತಿನ ಎಂಕಪನ್ನೆ ಮನಿಪಂದೆ ತನ್ನ ಬ್ಯಾಲೆಡೇ ಉಪ್ಪುವೆರ್. ಬತ್ತಿ ಗಿರಾಕಿಲೆಂಚಿ ಅರೆನ ಕನ್ನ್ ತಿರ್ಗೊಡಾಂಡ ಇಂಚಿಡ್ ಬಾಬನ್ನೆ ಕುಲ್ಪಿನಲ್ತೇ ತನ್ನ ಚಾಲಾಕ್ ಸುರುಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. ಅರಿತಗೋನಿಡ್ ಪುಂಡಿ ನಿಲ್ಕೆ ಅರಿ ಗೋರ್‌ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜೊಂಜೇನ್ ಬಾಯಿಗ್ ಏತೊಂದ್ ಅಂಚೆನೇ ತಾನ್ ಗೋತೊಂದಿನ ಜುಬ್ಬದ ಕಿಸೆಕ್‌ಲಾ ತಿನ್ಪಾವೊಂದ್ ಪುಗೆಲ್‌ಡಿತ್ತಿ ತೋರ್ತ್‌ಡ್ ಮದೆಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. ಈತೇ ಅತ್ತಂದೆ ಕೈಟಿತ್ತಿ ತುವಲ್‌ಡ್‌ಲಾ ಉಪ್ಪುನು ಕಟೊಂದ್

"ಬಕ್ಕ ಬರ್ಪೆ ಎಂಕಪನ್ನ ಈರೆಗಿತ್ತೆ ಎನಡ ಪಾತೆರೆರೆಲಾ ಪುರ್ಸೊತ್ತಿಜ್ಜತ್ತೆ? " ಪಂದ್ ಮೆಲ್ಲೊಡೇ ಅಲ್ತ್ ಜಾರೊಂದಿತ್ತೆ.

ಕಂಡಿ ಸಾಮಾನ್‌ಲೆನ್ ದೆಂಗಾದೀದ್ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕೊನೆ ಬೊಕ್ಕ ಬತ್ತಿ ಬಾಬು ಕುಡ ಕೈ ಬಾಯಿಗ್ ಅಂಚೆನೇ ಬ್ಯಾಲೆ ಕೊರೊಂದ್ ಕುಲ್ಲಿಯೆ. ಇಂಬೆನ ಚಾಲಾಕ್ ಬುದ್ದಿನ್ ಸೊಲಕದ ನಡುಟುಲಾ ವಾರೆಕನ್ನ್‌ಡ್ ತೂವೊಂದಿತ್ತಿ ಜವನೆರ್ ಎಂಕಪನ್ನನ ಕೆಬಿಕ್ ಉರ್ತೆರ್. ಕೇನಿಸಾತ್‌ಗ್ ಅರೆನ ಮೋನೆಲಾ ವಂತೆ ಕಿನ್ಯಾಂಡ್.

"ಅಂದ್ ಎಂಕ್‌ಲಾ ತಿರಿದ್‌ಂಡ್, ಉಂದು ದಾಲಾ ಇನಿಕೋಡೆದ ಸಂಗತಿ ಮಿನಿಯತ್ತ್ ಆಂಡ ದಾನುನು ನಿರೆಟೇ ಉಪ್ಪುನಗ ನಿಷ್ಟುರ ಬೊರ್‌ಚಿ ಪಂದ್ ನೆಂತ್‌ದ್ ತೂದ್‌ಲಾ ತೂವಂದಿಲೆಕ್ಕೊ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಯೆ" ಪಂದ್ ಬಾರಿ ಬ್ಯಾಜಾರ್‌ಡ್ ಪಂಡೆರ್.

ಆಂಡ ದಾನೆ ಈ ಪೀನಾರಿ ಬಾಬುನ ಪೀಡೆ ದಿನೊಟ್ ದಿನ ಎಚ್ಚೊಂದೇ ಬನ್ನಗ ಎಂಕ ಪನ್ನನ ತಾಲ್ಮೆಲಾ ತತ್ತ್‌ದೆ ಪೋಂಡ್.

"ಅಂದ ಮಾರಾಯ ನಿಕ್ಕ್ ಸೊಲಕ ಪಾತೆರೊಡ್ ಪಂದಿತ್ತ್ಂಡ ಈಲಾ ಅಕ್ಲೆನೊಟ್ಟ್‌ಗ್ ಬೇಂಚಿಡೇ ಕುಲ್ಲತ್ತಾ ಇಜ್ಜಾಂಡ ಬತ್ತಿ ಗಿರಾಕಿಲೆಗ್ ಸಾಮಾನ್ ಕೊರಿಯೆರೆ ಎಂಕ್‌ಲಾ ಮುಟಿಗಡೆ ಆಪುಂಡತ್ತಾ?" ಎಂಕಪನ್ನೆ ಪನೊಡಾಂಡ

"ಉಂದೆಡ್ಡೆ ಜಂಬರಾಂಡತ್ತೆ ಇರೆನ? ಅತ್ತ್‌ಯೆ ಎಂಕಪನ್ನ ಯಾನ್ ಮೂಲು ಕುಲ್ಲಿಸಾತ್‌ಗ್ ಈರೆಗ್ ದಾದೆತ್ತ ಮುಟಿಗಡೆಯೆ, ಅಂಚ ಬೋಡಾಂಡ ಯಾನೇ ಗಿರಾಕಿಲೆಗ್ ಬೋಡಿತ್ತಿನೇನ್ ಲತ್ತ್‌ದ್ ಕೊರ್‌ಂಡ ಆಂಡತ್ತೆ?"

"ದಮ್ಮಯ ಯಾಪಪ್ಪಾ, ಯಾವು ದಿನೋಲ ಈಬು ಲತ್ತ್‌ಲತ್ತ್‌ದ್ ಮಲ್ಪುನ

ಉಪಕಾರನೇ ಎಂಕ್ ಬೊಡಿದ್ ಪೋತುಂಡು. ಅಂದ ಮಾರಾಯ ಒಂಜಿ ದಿನೊಕ್ ಪತ್ ಸೇರರಿನ್ ನಿನ್ನ ಬಂಜಿಗ್ ಜಿಂಜಾವಂಬ್ಯಾ?ಅತ್ತ್ ಪಜಿಕುಡು ತಿಂದ್‌ಂಡ ಮೆಯಿ ನಿಲ್ಕೆ ಕೆಡು ಬೂರುಂಡು ಅರಿ ತಿಂದ್‌ದ್ ವೋನೆ ಬಾತ್‌ಂಡ ನಾಯಿದ ಪೀನ್ ಕಲತ್ತ್‌ದ್ ಪರ್ವಾವೆರ್ ಪಂದ್‌ಲಾ ಗೊತ್ತ್‌ಜ್ಜ ಮಾರಾಯ ನಿಕ್ಕ್?"

"ಸ್ವಾ ಅಂಚ ಮಾತ ಪೊಕ್ಕಡೆ ಪನ್ಪಿನಿಯೆ ಎಂಕಪನ್ನ. ಆವಡ್ ಅವ್ವಂಚಿ ಉಪ್ಪಡ್ ಈರಿಂಚಿ ಕೇನ್‌ಲೆ ಯಾನುಂಡತ್ತೆ ಏಪಲಾ ಮನಿಪಂದೆ ಕುಲ್ಲುನು ಪಂದೇ ಇಜ್ಜಿ ತೂಲೆ ಅಂಚಲಾ ಕುಲ್ಲಿಯೈ ಪಂದಾಂಡ ದಾದಾಂಡಲಾ ಕೈಟಿತ್ತಿನೇನ್ ಬಾಯಿಗ್ ಪಾಡೊಂದ್ ಅವೆನ್ ಅಗ್ಯೊಂದ್ ಉಪ್ಪುನವೇ ಎಂಕೊಂಜಿ ಅಬ್ಬೆಸಯೆ."

"ಅಂದ್ ದರ್ಮೊಗ್ ತಿಕ್ಕ್‌ನಗ ಬಕಾಸುರನಂಚ ಅಗ್ಯೆಂದೆ ಬೊಕ್ಕದಾದ ಮಲ್ಪ? ಇಂದಾ ಯಾನ್ ಪನ್ಪಿನೇನ್ ಕೆಬಿಕೊರ್ದು ಕೇನ್. ನನಾಂಡಲಾ ನಿನ್ನ ತೊಡು ಅಂಗಲಾಪುನು ಮಾತಾ ಬುಡ್‌ದ್ ಬುಡು ಬೊಕ್ಕ ಎನ್ನ ಅಂಗಡಿದ ಪಜಿಪಜಿ ಸಾಮಾನ್‌ಲೆನ್ ಮುಕ್ಕುದ್ ನಿಕ್ಕ್ ಜಿಲಾಬು ಸುರು ಆಂಡ ದಾದ ಮಲ್ಪುವ? ಊರೊರ್ಮೆ ಈಯಿ ಓರೊಂದ್ ಬತ್ತಡ ಮಾತೆರ್‌ಲಾ ನಿಕ್ಕ್ ಕೋಂಗಿ ಕಟ್ಟಯೆರಂಬ್ಯಾ? ದುಂಬೇ ಊರ್ದಕ್ಲೆ ಬಾಯಿಡ್ ಒಂಜತ್ತ್ ರಡ್ಡ್ ಬಿರ್ದ್ ದೆತ್ತೊಂದತ್ತಾ ನನ ವಾ ನಮುನೆದ ಪುದರ್ ದೆತ್ತೊನೊಡ್ ಪಂದುಲ್ಲಾ? ಮರ್ಯಾದಿ ಬೋಡಾಂಡ ಮನಿಪಂದೆ ಕುಲ್ಲು."

"ಆವುಯೆ ಎಂಕಪನ್ನ ಆವು ಪೊಕ್ಕಡ್ಯಾಂಡಲಾ ಈರ್ ದಾದೆಕ್ ಪಿರಿಪಿರಿ ಪನ್ಪರ್‌ಯೆ?" ಪಂದ್ ಪಂಡೆಡಲಾ ಈ ಪಿಟ್ಪಾಸ್ ಬಾಬು ಮನದಾನಿಲಾ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕಾಯಂದ ಜಾಗ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲಿಯೆ. ಎಂಕಪನ್ನೆ ಗಿರಾಕಿಲೆಗ್ ತೂಕ್‌ದ್ ಕೊರ್ಪಿನೇನೇ ಕಾತೊಂದಿತ್ತಿನಾಯೆ ಏಪದಂಚೆನೆ ಕುಡುತ ದಬ್ಬಿಗ್ ಕೈಪಾಡಿಯೆ. ಪುಂದಿನಿಲ್ಕೆ ದೆತ್ತಿನೇನ್ ಬಾಯಿಗ್ ಏತೊಂದ್ ಬ್ಯಾಗ ಬ್ಯಾಗ ಅಗ್ಯೊಂಡೆ. ಆಗಲ್ಗೆಡೆ ಅರಬಯಿ ಪಾಡೊಂದ್ "ಅಯ್ಯಪ್ಪ ದ್ಯಾವೆರ್ಯಾ ಈರೊಂಜಿ ವಾ ನರಮನಿಯೆ ಎಂಕಪ್ಪನ್ನಾ ಅವು ಕುಡು ಅತ್ತ್ ಎಡ್ಡೆ ಮುಂಚಿ ಪಂಡ್ ಪನಿಯರೆ ಬಲ್ಲಿತ್ತ್‌ಂಡೆ ಈರೆಗ್? ದಾದೆಕ್ ಈಂಚ ಮಾತಾ ಅನ್ಯಾಯ ಮಲ್ಪುವರ್‌ಯೆ?"

"ಅಂದಾ----- ಅವು ಎಡ್ಡೆ ಮುಂಚಿಯಾ? ಅವೆನ್ ತಿನ್ ಪಂದ್ ನಿಕ್ಕ್ ಏರ್‌ಂಬ್ಯಾ ದಮ್ಮಯ್ಯ ಪಾಡಿನಕ್ಲು? "ಅಯ್ಯಯ್ಯ ಈ ಕಾರೊನ್ ಎಂಕ್ ತಡತ್ತನರೆನೇ ಆಪುಜಪ್ಪಾ ವಂತೆ ಸಕ್ಕರೆ ಆಂಡಲಾ ಕೊರ್‌ಲೆ ಮಾರಾಯಿರೆ". "ಸಕ್ಕರೆ..........!ಓಲುಂಡು ಸಕ್ಕರೆ ಮಾತ ಮುಗಿದ್‌ಂಡ್." ಆವಡ್ ಒಂಜಿ ರಡ್ಡುಚ್ಚಿ ಬೆಲ್ಲಾಂಡಲಾ ಕೊರ್‌ಲೆತ್ತೆ."

"ಯಾವುಂಬ್ಯಾ ಈಲ ಆವೊಲಿ ನಿನ್ನ ಅಂಗಡಿಡ್ ದಾನೆ ಇಜ್ಜಾ ಪೇಪ್ರು ಮಿಟಾಯಿ ಪೋ ತಿನ್ ಅವೆನ್." ಬಾಯಿ ನಿಲ್ಕೆ ಅಗ್ಯೊಂದಿನ ಎಡ್ಡೆ ಮುಂಚಿದ ಉರಿ ತಡತ್ತನೆರೆ ಆವಂದಿ ಪಿಟ್ಪಾಸ್ ಬಾಬು ರುಮ್ಮು ಕಟ್ಟ್‌ದೇ ಪಾರ್ ಪೋಯೆ ತನ್ನ ಗೂಡ್‌ದಂಗಡಿಗ್.

ಕುಡುತ್ತ ಜಾಗ್‌ಡ್ ಎಡ್ಡೆಮುಂಚಿ ದೀತಿನ ಎಂಕಪನ್ನಗ್ ಬಾಬುನ ಬಲಿಪಟ ತೂದ್ ತೆಲಿಕೆ ಉರ್ಕೊಂದೇ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ವಪ್ಪ ದ್ಯಾವೆರ್ಯಾ ನನಾಂಡಲಾ ಇಂಬೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಬುದ್ದಿ ಬರುವತ್ತಾ ಪಂದ್ ಮಾತೆರ್‌ಲಾ ನೆನೆತ್ತಿನವೇ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ನಾಯಿದ ಬೀಲ ಓಂಟೆಡ್ ಪಾಡಿನಂಚ ಈ ಪೀನಾರಿ ಬಾಬು ಒಂಜೀತ್‌ಲಾ ಬದಲಾತ್‌ಜಿ. ಇಂಬೆನ್ ತೂತೂದ್ ತೆಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿ ಎಂಕಪನ್ನನ ತೆಲ್ಕೆಲಾ ಇತ್ತೆ ಮಾಜಿ ಪೋದ್ ಅರೆನ ಮೋನೆ ಪುಗ್ಗದಂಚೆನೇ ಉಬೆರ್‌ದ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಕೋಪೊಡ್ ಕೊದ್ಯೊಂದಿತ್ತಿನ ಅರೆಗ್ ದಾದ ಮಲ್ಪೊಡ್ ಪಂದೇ ತೆರಿಯಂದೆ ಪೋಂಡ್.

ಏಪದಂಚೆನೆ ಗೋನಿದ ಪುದೆಟ್ ಕುಲ್ಲೆರೆ ಬತ್ತಿ ಬಾಬು ಇನಿ ರಡ್ಡ್ ಕಿಸೆತ ಗೋಂಪಸ್ ಅಂಗಿ ಗೋತೊಂದ್ ಬತ್ತೆ. ಎಂಕಪನ್ನೆ ಇಂಬೆನ್ ಗುವನನೇ ಮಲ್ಪಂದೆ ತನ್ನ ಬ್ಯಾಲೆಡೇ ಇತ್ತಿನವು ಕಲ್ವಬಾಬುಗ್ ಕಂಡನೆರೆ ಸಲೀಸಾಂಡ್. ಅರಿಗೋರುನ ಅಮಸರೊಡ್ ವರಾನೆ ಗೋನಿಗ್ ಕೈ ಫಾಡಿನಾಯೆ ಆಚನೊಟೇ "ಅಯ್ಯಯ್ಯಪ್ಪಾ ಸೈತೆನ್ಯಾ ಯಾನ್ ಸೈತೆನ್ಯಾ " ಪಂದ್ ಅರಬಯಿ ಪಾಡಿಯೆ. ಅಂಗಡಿಡಿತ್ತಿ ಜವನೆರ್ ಮಾತಾ ಕುಲ್ದಿನಲ್ತ್ ಲಕ್ಕ್ಯದುಂತಿ ಯೆರ್.

"ದಾದೆ ಬಾಬನ್ನಾ ದಾದಾಂಡ್ ದಾದೆಕ್ ಅರಟುವರ್" ಪಂದ್ ಅರಿತ ನಡುಟಿತ್ತಿನ ಅಯನ ಕೈನ್ ಪಿದಾಯಿ ಒಯಿಪುನಗ ಕೈತೊಟ್ಟ್‌ಗ್ ಎಲಿ ಪತ್ತುನ ಗೂಡ್‌ಲಾ ನೇಲೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್.

ಅರಿ ಕಲ್ವನ ಕಂಡು ಬುದ್ದಿನ್ ದಿನೊಲಾ ತೂತೂದ್ ಬೊಡಿನ ಎಂಕಪನ್ನೆ ಜವನೆರ್ ಪಂಡಿ ಲೆಕ್ಕೊನೆ ಅರಿತ ಗೋನಿದುಲಯಿ ಎಲಿಪತ್ತುನ ಗೂಡ್‌ದ ಬಾಯಿ ಅರತ್ತ್‌ದೀದ್ ಅಯಿತ ಮಿತ್ತ್ ಒಂಜಿ ಕಾಕಜಿ ಮುಚ್ಚಿದ್ ಅವು ತೋಜಂದಿನಂಚ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಅರಿ ಬಿರ್ಕ್‌ದಿತ್ತೆ. ಈತ್ ದಿನತಂಚನೆ ಕಂಡೆರೆ ಅಮಸರ ಕೂಟೊಂದಿತ್ತಿ ಬಾಬು ಕೈಪಾಡಿನ ಪೋರ್ಸ್‌ಗ್ ಗೂಡ್‌ದ ಉಲಾಯಿ ಇತ್ತಿನ ಕೊಕ್ಕೆದೊಟ್ಟ್‌ಗ್ ಅಯನ ಬಿರೆಲ್‌ಲಾ ತಿಕೊಂದ್ ಆಯೆ ನಲ್ಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆ.

"ಈರ್‌ಲಾ ಆವೊಲಿಯೆ ಎಂಕಪನ್ನಾ ಬೋಡ್ ಬೋಡ್ ಪಂದೇ ಎಂಕ್ ಬಂಗ ಕೊರ್ಪರತ್ತೆ? ಯಾನ್ ದಾನೆ ಮಲ್ತೆಯೆ ಈರೆಗ್? ಪೊಕ್ಕಡೆಲಾ ಎನಡ ಪಗೆ ಸಾದುವರತ್ತೆ? ನನೊರಿಯೆಲಾ ಇಂಚೆನೆ ಈರೆನ ಕೈಕಾರ್ ಪೊಲ್ಪೆರೆ ತೂಯೆರ್‌ಡ ಈರ್ನ ಕುಟುಮ ಸಂಸಾರದ ಗತಿ ದಾದಾವುಯೆ? ಅಂಚೆನೆ ಅತ್ತೆ ಎನ್ನ ಬುಡೆದಿ ಬಾಲೆಲೆಗ್ ಆಪಿನ ಸಂಕಡ ?"

"ಇಂದಾ ಓ....... ಅಗೊಲಿ ಮಂಜನಾ ದಾದಂಬ್ಯಾ ಈಯಿ ದಾದ ಬಗುಲುವ? ಎಲಿ ಪತ್ತೆರೆ ಪಂದ್ ಗೂಡ್ ದೀತಿನೆಕ್ಕ್ ಕೈಪಾಡ್‌ದ್ ಕುಡ ಎಂಕೇ ನೆರ್ಪತ್ತ್ಂಬ್ಯಾ? ಎಂಕ್ ದಾನೆ ಕನ ಕಟ್ಟ್‌ದ್‌ಂಡಾ ಈಲಾ ಪೆರ್ಗುಡೆ ಲೆಕ್ಕೊನೆ ಮಾತೆನ್‌ಲಾ ಪಜ್ಜಿಪಜ್ಜಿಯೇ ತಿನ್ಪ ಪಂದ್ ಕುರ್ವೆಡ್ ಪದ್‌ಪೆದೊಟ್ಟ್‌ಗ್ ಕಂಚಲಲಾ ಉಂಡತ್ತಾ ಅವೆನ್‌ಲಾ ತಿನಂದೆ ದಾಯೆ ಬುಡ್ತ?" ಬತ್ತಿ ತೆಲ್ಕೆನ್ ದೆಂಗಾದ್ ಪಂಡೆರ್.

ಬಾಬುನ ಅರಬಯಿ ಕೇಂದ್ ಸಾದಿಡ್ ಬೀದಿಡ್ ಪೊವೊಂದಿತ್ತಿ ಅಂಜೊಲು ಪೊಂಜೊಲು ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲ್ ಮಾತೆರ್‌ಲಾ ಅಲ್ಪ ಸೇರ್‌ದ್ ಈ ತಮಾಸೆನ್ ತೂದ್ ದಂಬು ಕಟ್ಟ್ದ್ ತೆಲ್ಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಗೂಡ್‌ದಂಗಡಿದ ಮಂಡೊಡ್ ಕುಲ್ಲುದಿತ್ತಿ ಬಾಬುನ ಮೆಗ್ಯೆ ಪಾರ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪಲಯನ ಕೈಟ್ ನೇಲೊಂದಿತ್ತಿ ಗೂಡ್‌ನ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಬುಡಿಯೆ. ಅವ್ವೇ ಸಾತ್‌ಗ್ ಮೋನೆ ಕಂಕನೆ ಪಾಡ್‌ದ್ ತನ್ನ ಇಲ್ಲಡೆಗ್ ಪಾರ್‌ದೇ ಪೋಯೆ ಈ ಬಾಬು ಅತ್ತತ್ತ್ ಪೀನಾರಿಬಾಬು.

ಆನಿ ಪೋತಿನಾಯೆ ಇನಿ ಮುಟ್ಟ ಎಂಕಪನ್ನನ ಅಂಗಡಿಗ್ ಕಾರ್ ದೀತಿನ ಬುಡಿ ಪಿರ ಮರ್ಗ್‌ದಿನ ಸಯಿತಲಾ ಯಾನ್ ತೂತುಜಪ್ಪಾ...?ಆಂಡ ನಿಕ್ಲು ಮಿನಿ ಏರಾಂಡಲಾ ತೂತರ್‌ಡ ಪನ್ಲೆ ಆವೆ?

ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗೆನ್

ಪೊರ್ತುದ ದೇವೆರೆ ರತೊ ಬನ್ನಗ

ಮುಡಾಯಿ ಕೆಂಪಾಂಡ್ ಕೋರಿಲು ಕಿಲೆಪ್ಪುವೊ
ಪೊರ್ತುದ ದೇವೆರೆ ರತೊ ಬನ್ನಗ|ಎಂಕುಲು
ಪಕ್ಕಿಲ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾಪೊ

ಪೊರ್ತುದ ದೇವೆರೆ ಪುದರ್‌ದ ಬಿತ್ತ್‌ನ್
ಓಲೆಂಕುಲು ಬಿತ್ತ್‌ದ್ ಬುಲೆಪ್ಪಾವೊ|ಸ್ವಾಮಿಯೆ
ನಾಲಗೆ ಮಿತ್ತ್‌ಡೆ ಬಿತ್ತೋನುವೊ

ಬಾನೊದ ಮಿತ್ತ್‌ಡ್ ನಂಕೇರ್ ಬಿನ್ನೆರ್
ಪೊರ್ತುದ ದೇವೆರೆ ನಮನಾರ್|ಬರ್ಪೆರ್
ಬೂಮಿಗ್ ಸಕ್ತಿ ಕೊರ್ಪಾವೆರ್

ಮಾರ್ಗೊನೊ ಬಂಗ್ಲೆನೊ ತಿಮಾರ್‌ಡ್ ಕಟ್ಯೆರೊ
ದಿಂಜಾದ್ ಕಲ್ಲ್‌ನ್ ಮಣ್ಣ್‌ನ್|ಲೆಪ್‌ವೆರೊ
ಬರಡ್‌ಂದ್ ಬಡೆಪತ್ ಊರುಗು|

ಮುಡಾಯ್‌ದ ಮುತ್ತಯ್ಯ ತೂಯರೊ ಬಡೆಪ್ಪತ್
ಬೂಮಿಡ್ ಬಾರ್ ಬಂಗಾರ್|ಬುಲೆವಾಡ್
ಒರಿಪ್ಪುಲೆ ಬೂಮಿದ ಸೌಬಾಗ್ಯೊ

ಬೇಲಿದ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಬೊಳ್ಳೆರಿ ಪಕ್ಕಿಲು
ಎಂಕುಲು ಬೊಲ್ಪುಗು ನೆನೆತೋನುವೊ|ಈರೆನ್
ಬುಲೆಬಾಗ್ಯೊ ಕೊರ್ಪಿನ ನೆಲದಪ್ಪೆನ್

(ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಪದಕುಲೆನ ನಿರೆಲ್‌ಡ್ ಬರೆಯಿನವು)

ಕಿರಣ

ಕುತ್ಯಾಳ ನಾಗಪ್ಪ ಗೌಡ , ಕಿರಣ ಕುಟೀರ, ಸುಳ್ಯ - 574239

ಮಲೆಯಾಳೊಡೊಂಜಿ ಮಹತ್ವೊದ ಕೃತಿ

ತುಳು - ನಾಡುಂ - ಭಾಷಯುಂ - ನಾಟ್ಟರಿವುಂ

ತುಳು-ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಲು ದ್ರಾವಿಡ ಪರಿವಾರೊಗು ಸೇರಿನ ಸೋದರ ಭಾಷೆಲು. ತುಳುನಾಡ್-ಕೇರಳನಾಡ್ ನಿರೆಕರೆತ ರಾಜ್ಯೊಲ್ಲಾ ಅಂದ್. ಭೌಗೋಳಿಕ ಸ್ಥಿತಿ, ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರೊಲೆಡ್ ಈ ರಡ್ಡ್ ರಾಜ್ಯೊಲೆಗ್ ಮುಟ್ಟದ ಸಂಬಂಧಲಾ ಉಂಡು. ಆಂಡಲಾ ತುಳುನಾಡ್, ತುಳುಭಾಷೆ, ತುಳುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಸಂಬಂಧವಾದ್ ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಡ್ ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ ರಚನೆ ಆದಿಜ್ಜಾಂಡ್. ಈ ಕೊರತೆ ಇಂಚಿಪ್ಪ ನಿವಾರಣೆ ಆತ್ಂಡ್. 'ತುಳು-ನಾಡುಂ, ಭಾಷಯುಂ, ನಾಟ್ಟರಿವುಂ' (ತುಳು-ನಾಡ್‌ಲಾ, ಭಾಷೆಲಾ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಲಾ) ಪನ್ಪಿನ ಮಲ್ಲ ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥೊನು ಕೇರಳದ, ಸ್ಟೇಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜಸ್' ತಿರುವನಂತಪುರ- ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಇಂಚಿಪ್ಪ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತ್‌ದ್ಂಡ್. ಕನ್ನಡ-ಮಲೆಯಾಳ ಅನುವಾದಕ ವಿದ್ವಾಂಸೆ, ಸಂಶೋಧಕೆ, ವಿಮರ್ಶಕೆ ಎಂದ್‌ದ್ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆಯಿನ ಶ್ರೀ ಸಿ. ರಾಘವನ್ ಕಾಸರಗೋಡು ಮೇರ್ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಶೋಧನೆಡ್ ಈ ಅಪೂರ್ವ ಗ್ರಂಥೊನು ರಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಿಯರೆಗ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಉಪಕಾರ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

ಈ ಲೇಖಕೆರ್ ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯೊಡು ಸವ್ಯಸಾಚಿ. ಮಲೆಯಾಳದ ಕೆಲವು ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಕುಳೆನ್ ಕನ್ನಡೊಗು, ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿಕುಳೆನ್ ಮಲೆಯಾಳೊಗು ತರ್ಜುಮೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ರಡ್ಡ್ ಭಾಷೆದ ನಡುತ ಸಂಬಂಧೊದ ಪಾಪುನು ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಅತ್ತಂದೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜಾನಪದ ವಿಷಯೊಳೆ ಮಿತ್ತ್ ಎಡ್ಡೆ ಮೌಲಿಕವಾಯಿನ ಲೇಖನೊಳೆನ್ ಬರೆತೆರ್. ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಯಿನ ಆರೆನ ವಿಮರ್ಶೆದ ಪರ್ತೆ ಪುಗರೊಡಾಯಿನವು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಗ್ರಂಥ ಆರೆನ ವಿಶೇಷ ಅಧ್ಯಯನೊದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯೆದ ಪೊಲಬು ಮಲ್ಪುಂಡು. ಇತಿಹಾಸ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಸಂತ, ಎತ್ತರ, ಅಗೆಲ ತೆರಿಯಂದೆ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಮೌಲಿಕವಾಯಿನ ಕೃತಿರಚನೆ ಅಸಾಧ್ಯ. ಕೇರಳದಾಕ್ಲೆ ಸಂಗತಿ ಇಪ್ಪಡ್, ಏತೋ ತುಳುವೆರೆಗ್‌ಲಾ, ಕನ್ನಡಿಗೆರೆಗ್‌ಲಾ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಚರಿತ್ರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಕುಲು, ಜಾನಪದದ ಸಿರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯೊಳೆನ ಸರಿಯಾಯಿನ ಕಲ್ಪನೆ ಇಜ್ಜಿ; ಅಂಚ ಇಪ್ಪುನಾಗ ಮಲೆಯಾಳೊಡು ಇಂಚಿತ್ತಿ ಒಂಜಿ ಸಮೀಕ್ಷಾಗ್ರಂಥ ಉದಿತ್ತ್ ಬತ್ತಿನವು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂವಾದ, ವಿನಿಮಯೊದ ಕಳೊಕ್ಕು ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಐಸುರೊದ ಕಾಣಿಕೆ.

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ್ ರೂಪು ಪಡೆಯಿನ, 400 ಪುಟೊತ್ತ ತೂಕವಾಯಿನ ಈ ಕೃತಿಟ್ ಮೂಜಿ ಮುಖ್ಯ ವಿಭಾಗೊಳುಂಡು. 1. ನಾಟ್ (ನಾಡ್), 2. ಭಾಷಯುಂ ಸಾಹಿತ್ಯವುಂ (ಭಾಷೆಲಾ

ಸಾಹಿತ್ಯಲಾ), 3. ನಾಟ್ಟರಿವು (ಸಂಸ್ಕೃತಿ) ಒಂಜೊಂಜಿ ವಿಭಾಗೊಡ್ಲಾ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಉಪವಿಭಾಗೊಲು ಇತ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ವಿಷಯೊದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿವೇಚನೆ ಉಂಡು.

ಸುರುತ್ತ ಭಾಗೊಡು 'ತುಳುವ' ಶಬ್ದೊದ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ, ಐತಿಹ್ಯೊಲು, ಪ್ರಾಚೀನ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಇತಿಹಾಸೊನು ತೆರಿಯರೆಗಿತ್ತಿನ ಬೇತೆಬೇತೆ ಆಕರೊಲು, ಚರಿತ್ರೆದ ಕಾಲಘಟ್ಟೊಲು, ಆಲೂಪ, ವಿಜಯನಗರ, ಇಕ್ಕೇರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಪೆರ್ಮೆ ಪಡೆಯಿನ ರಾಜವಂಶೊಲು, ಬಂಗ, ಅಜಿಲ, ಚೌಟ, ಭೈರವ - ಇಂಚಿತ್ತಿ ತುಳುಸೀಮೆದ ಸಾಮಂತ ಅರಸುಪೀಳಿಗೆಲು, ಆ ಕಾಲೊದ ಧಾರ್ಮಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ತಿತಿಮತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರೊಳೆನ ವಿಸ್ತಾರವಾಯಿನ ಸಮೀಕ್ಷೆನ್ ತೂವೊಳಿ.

ರಡ್ಡನೇ ಭಾಗೊಡು, ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ತುಳುಭಾಷೆ ಏತೊಂಜಿ ವಿಕಾಸ ಪಡೆಯಿನವು ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಲೇಖಕೆರ್ ಸಾಬೀತ್ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಭಾಷಿಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯೊಳೆನ್ ಉದಾರ್ಮೆ ಕೊರ್ದು ತಾರ್ಕಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

ತುಳುಲಿಪಿಟ್ ಬರೆದಿತ್ತಿನ 'ತುಳು ಭಾಗವತೊ' ಇತ್ಯಾದಿ (ವಿದ್ವಾನ್ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಲ್ತಿನವು) ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಗ್ರಂಥೊಳೆನ ಪೊಲಬು ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಪಡ್ಡೆಯಿ ಸೀಮೆದ ಮಿಶನರಿಕುಲು ಮಲ್ತಿನ ತುಳು ಕೆಲಸೊದ ಮಹತ್ವೊನು ದೆರ್ತ್ ತೋಜಾದೆರ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲೊಡು ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಕಳೊಟು ನಡತ್ತಿನ ಕತೆ, ಕವಿತೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ, ಇತರ ಗದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕೋಶರಚನೆ, ಪತ್ರಿಕಾರಂಗ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಗೆಬಗೆತ ಬೆನ್ನಿದ ವಿವರೊಳೆನ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ತುಳುಕೂಟ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಘಟನೆದ ವಿಚಾರ, ತುಳು ಸಿನೇಮಾದ ಮಾಹಿತಿ ಇತ್ಯಾದಿಲು ಈ ಭಾಗೊಡೇ ಉಲ್ಲೇಖವಾದುಂಡು.

ಮೂಜನೇ ಭಾಗೊಡು ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪ್ರಕಾರೊಳೆನ್ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ಪೊನುನ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ದೈವಾರಾಧನೆದಂಚಿತ್ತಿ ಬಣ್ಣದುಣ್ಣೊದ ಆರಾಧನಾ ವಿಧಾನ, ಆಟಿಕಳೆಂಜ, ಕರಂಗೋಲು, ಚೆನ್ನು, ಕನ್ಯಾಪು, ಇಂಚಿತ್ತಿ ಜನಪದ ನಲಿಕೆಲು, ಕಂಬುಳ, ಕೋರಿದಕಟ್ಟ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಜನಪದ ವಿನೋದೊಲು, ತಪ್ಪಂಗಾಯಿ, ಸತ್ತಿಗಲ್ಲ್, ಚೆಂಡ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಕ್ರೀಡೆಲು ಅತ್ತಂದೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ಆಟ- ಈ ದುಂಬಾಯಿನ ಜನಪದ ಚಟುವಟಿಕೆಲೆಡ್ ಜೀವಂತವಾದಿತ್ತಿನ ತುಳು ಜನಪದ ಜಗತ್ತ್‌ನ್ ಜತ್ತ್‌ದ್ ತೋಜಾಯೆರೆ ಲೇಖಕೆರ್ ಪುಣೆತೆರ್.

ದೈವಾರಾಧನೆದ ಸಂಪ್ರದಾಯೊದ ವಿಶಿಷ್ಟ, ಪುರಾಣೊಳಾಯಿನ ಸಿರಿಸಂದಿ, ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ, ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ, ಕೊರಗ ತನಿಯ, ಬಬ್ಬರ್ಯ, ಆಲಿ ಚಾಮುಂಡಿ ದೈವೊಲೆನ ಪಾರ್ದನೊಳೆನ ಪರಿಚಯ ಮೂಲುಂಡು. ಅಂಚನೆ, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಯಿನ ಕಬಿತೊ, ಗಾದೆ, ಮಂಡೆಕತೆಕುಳೆನ್ ಉದಾರ್ಮೆದೊಟ್ಟುಗು ವಿವೇಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

ತುಳು-ಕೇರಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಉಡಲ ಸಮ್ಮಂದೊನು ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಕೊರ್ದು ಪ್ರಮಾಣವತ್ತಾದ್ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್ ಲೇಖಕೆರ್. ಮಾತಾ ಬಗೆತ ಪ್ರಾಕೌದ ಪೆರ್ಮೆ, ಗೆಲ್ಮೆ ಇತ್ತ್‌ದ್‌ಲಾ ತುಳುನಾಡ್, ತುಳುಭಾಷೆ, ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಳೆಗ್ ಒದಗೊಡಾಯಿನ ಗಮನ, ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಬಹುಕಾಲ ಒದಗಂದೆ ಇಪ್ಪರೆಲಾ, ತುಳುಭಾಷೆ ಪುಡ್ಕೆನ ಆಯೆರೆ ಅವಕಾಶ ತಿಕ್ಕಂದೆ ಇಪ್ಪೆರೆಲಾ ಕಾರಣ ದಾನೆಂದ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

ತುಳುವೆರ್ ಸ್ವಭಾವೊಡು ವಿನಯಶೀಲತೆ, ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಪರತೆ, ಹೊಂದೊಂದು ಪೋಪಿನ ಗುಣ ಇತ್ತ್‌ದ್, ಕನ್ನಡದ ಯಜಮಾನಿಕೆನ್ ಏತೊ ಶತಮಾನೊಡ್ದಿಂಚ ಅಕುಲು ಒತ್ತೊಂದು ಬತ್ತಿನಾಕುಲು. ಊಳಿಗಮಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಗುಣ, ದೋಷ ರಡ್ಡ್‌ಲಾ ತುಳುಭಾಷೆ, ತುಳು ಜನೊಕ್ಲೆ ಮಿತ್ತ್ ಪ್ರಭಾವೊ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ತುಳುತ್ತ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್ ಪರ್ಯಾಯವಾದ್ ಕನ್ನಡೊಗುಲಾ ಪೂರಕ ಪನ್ಪಿನ ಭಾವನೆ ಆತೊಂಜಿ ಬುಳೆದ್ ಬತ್ತ್‌ಜಿ. ಕನ್ನಡದೊಟ್ಟುಗು ತುಳುತ್ತ ಏಳಿಗೆದ ಚಿಂತನೆ ಯುಕ್ತ ಪ್ರಮಾಣೊಡು ನಡತ್ತ್‌ಜಿ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಲೇಖಕೆರ್ ಬೇಜಾರ್‌ಡ್ ದಾಖಲೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣೊಳೆಗಾತ್ರ ತುಳುನಾಡ್ ತುಂಡಾದ್ ಪೋಯಿನೆತ್ತ ಪರಿಣಾಮೊಲೆನ್ ನಮ್ಮ ದುಂಬು ದೀಪೆರ್. ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಆರೆನ ಕೆಲವು ನಿಷ್ಠುರ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಲು ಕೆಲವೆರೆಗ್ ಕೈಪೆ ಆದ್ ತೋಜಿಯೆರೆ ಇಯಾರು. ಆಂಡಲಾ ಲೇಖಕೆರೆನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಬಂಧವಾಯಿನ ಕಾಳಜಿನ್ ದೂರ್ಯೆರೆ ಆಪುಜಿ.

ಲೇಖಕರೆನ ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ರಮ ಭಾರೀ ಶಿಸ್ತ್ ಇತ್ತಿನವು. ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ವಿಭಾಗ, ಉಪವಿಭಾಗೊದ ಅಕೇರಿಗ್ ಸಮೃದ್ಧವಾಯಿನ ಆಕರ ಸೂಚಿ, ಟಿಪ್ಪಣಿ ಇತ್ಯಾದಿಳೆನ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಸಂದರ್ಭೊಗು ಬೋಡಾಯಿನ ಅನುಬಂಧ, ಕೋಷ್ಟಕ, ಭೂಪಠ, ಶಾಸನ ನಕಲ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಮಸ್ತ್ ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಳೆನ್ ಒದಗಾದೆರ್. ಇಂದು ಲೇಖಕರೆನ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಶ್ರಮ, ವಿವೇಚನೆದ ಸಾಮರ್ಥಿಕೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮೋಕೆಲೆನ್ ತೋಜಿಪಾವುಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿಷಯೊಳೆ ಮಿತ್ತ್ ತುಳು, ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಳೆಡ್ ಗ್ರಂಥರಚನೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸರ್ವಸಂಗ್ರಹ ಕೋಶವಾದ್ ಈ ವಿಧೊತ ಒಂಜಿ ತಿರ್ಲ್ ಪೊರ್ಲುದ ಮೌಲಿಕ ಗ್ರಂಥ ಬೈದ್‌ಜಿಂದೇ ಪನೊಡು. ಈ ಮಾತ್‌ಬಾರಿ ಕೆಲಸೊ ಗಾತ್ರ ಶ್ರೀ ಸಿ. ರಾಘವನ್ ಮೇರೆಗ್ ತುಳು, ಕನ್ನಡ, ಮಲೆಯಾಳ ಜನತೆ ಆಭಾರಿಯಾದ್ ಉಪ್ಪೊಡಾಪುಂಡು. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಆಕರ ಗ್ರಂಥೊ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಳೆಗ್ ಭಾಷಾಂತರ ಆಂಡ ನಾಡ್‌ದ ಎಡ್ಡೆಪುಗು ಮಲ್ಲೊಂಜಿ ಕಾಣಿಕೆ ಆವು.

ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ

ಒಲುಮೆ, ಕೋಟೆಕಾರು - 574152

ಕೊರಗ - ಒಂಜಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆ

ಕೊರಗೆರ್ ಬುಡಕಟ್ಟ್ ಜನಾಂಗೊಗು ಸೇರ್ದಿನಗುಲು. ಮೊಗುಲು ಮುಕ್ಯವಾದ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಲೆಡ್ ಒಂಜೊಂಜಿ ಕಡೆ ಗುಂಪಾದ್ (ಕೊರಗೆರೆ ಕಾಲನಿಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್) ಜೀವನ ಗೆತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. 1901ಡ್ ಮೊಗಲ್ನ ಜನಸಂಕ್ಯೆ 192 ಇತ್ತ್ಂಡ್. 1971 ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರಲು ಮೊಗಲ್ನ ಸಂಕ್ಯೆ 7620. ಇತ್ತೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಬೊಕ್ಕ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್‌ದಗುಲು ಕೊರ್ತಿನ ಮಾಯಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಚ ಉಂಡು:

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ

	ತಾಲೂಕು	ಜನಸಂಕ್ಯೆ	ಕಾಲನಿಲ್ನ ಸಂಕ್ಯೆ	ಕುಟುಂಬೊಲ್ನ ಸಂಕ್ಯೆ
1.	ಕುಡ್ಲ	3836	113	718
2.	ಬಂಟ್ವಾಲ	1740	31	173
3.	ಪುತ್ತೂರು	205	41	114
4.	ಸುಲ್ಯ	82	9	53
5.	ಬೆಲ್ತಂಗಡಿ	474	15	96
	ಒಟ್ಟು :	**6,337**	**209**	**1,154**

ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ:

1.	ಉಡುಪಿ	5332	201	887
2.	ಕಾರ್ಲ	1412	83	373
3.	ಕುಂದಾಪುರ	4341	74	576
	ಒಟ್ಟು :	**11,185**	**358**	**1836**

ಶ್ರೀ ಸ್ಟುವಾರ್ಟ್ ಪನ್ಪಿನಾರ್ 1891 ಜನಗಣತಿ ವರದಿಡ್ ಕೊರಗ ಬಾಸೆ ತುಳುಬಾಸೆದ ಉಪಬಾಸೆಂದ್ ಪಂತೆರ್. ಸರಕಾರದಗುಲು ಮೊಗಲ್ನ ಉನ್ನತಿಗಾದ್ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಯೋಜನೆಲೆನ್ ಕಂತ್‌ದ್ ಮಸ್ತ್ ಶ್ರಮಿಸೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಕಾಪುಡು ದೇವದಾಸ್ ಸೆಟ್ರ್ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆಶ್ರಮ ಒಂಜೆನ್ ಆರಂಬ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರಗೆರೆ ಜನೊಕುಲ್ನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾದ್ ಮಸ್ತ್ ಪುಣೆವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಉಂದು ಅರೆನ ನಿಜವಾದ್ಲಾ ಮಲ್ಲ ಪುಗರ್ತೆದ ಕೆಲಸಂದ್ ಪನೊಲಿ. ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಅಗಲ್ನ ಸಂಗೊಲುಲಾ ಉಲ್ಲ. ನೂದು ವರ್ಸೊಡ್ದು ದುಂಬು

ಇತ್ತಿನ ಕೊರಗೆರೆಗ್ಲಾ ಇತ್ತೆ ಉಪ್ಪುಸ ಕೊರಗೆರೆಗ್ಲಾ ಅಗಲ್ನ ಜೀವನ ರೀತಿಡ್ ಮಸ್ತ್ ಬದಲಾವಣೇತ್‌ಂಡ್.

ಅಗುಲು ಅಗಲ್ನ ಬಾಸೆಡ್ ತನ್ನ ಜಾತಿದ ಜನೊಕುಲ್ಡ ಮಾತ್ರ ಪಾತೆರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಬಾಕಿದಗಲ್ಡ ಸಂಪರ್ಕೊಗಾದ್ ಆ ಆ ಊರ್ದ ಬಾಸೆಲೆಡ್ ಪಾತೆರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಎಡ್ಗರ್ ತರ್ಸ್ಟನ್ ಮೇರ್ ಕೊರಗೆರೆನ್ ಅಂಡೆ ಕೊರಗೆರ್, ವಸ್ತ್ರದ (ಕಪ್ಪದ) ಕೊರಗೆರ್, ತಿಪ್ಪಿ ಕೊರಗೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ವಂಟಿ ಕೊರಗೆರ್ ಇಂದ್‌ದ್ ವಿಭಾಗಿಸ್‌ದೆರ್. ಡಾ. ಡಿ.ಎನ್. ಶಂಕರ ಬಟ್ರ್ ಆರ್ನ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಡ್ ಬರೆತಿನ 'ಕೊರಗ ಲ್ಯಾಂಗ್‌ವೇಜ್ 'ನ್ಪೀ ಪುಸ್ತಕೊಡು ಅಗಲೆನ್ ಒಂಟಿ ಕೊರಗೆರ್, ತಪ್ಪು ಕೊರಗೆರ್, ಮೂಡು ಕೊರಗೆರ್ (ಉಂದೆನ್ ತರ್ಸ್ಟನ್ ತೆರಿಪಾದ್‌ಜೆರ್) ಬೊಕ್ಕ ಅಂಡೆ ಕೊರಗೆರ್‌ಂದ್ ನಾಲ್ ಉಪಪಂಗಡೊಲೆನ್ ಗುರುತಿಸಾದೆರ್. ಯಾನೊರ ಅಗಲ್ನ ಬಾಸೆದ ಮಿತ್ತ್ ಮಾಯಿತಿ ಸಂಗ್ರಾಮಲ್ಪರೆಗ್ ಪೋನಗ ಅಗುಲು ತಿಪ್ಪಿ ಕೊರಗೆರ್, ಕುಂಟುಕೊರಗೆರ್, ತಪ್ಪು ಕೊರಗೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಅಂಡೆ ಕೊರಗೆರ್ನ ಮಾಯಿತಿ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಡಾ| ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಡಾ| ಒಡೆಯರ ಡಿ. ಹೆಗ್ಗಡೆ ಮೊಗುಲು ಅಗಲ್ನ "ಕೊರಗ ಜನಾಂಗ-ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ" ಪುಸ್ತಕೊಡು ಕೊರಗ ಜನಾಂಗದ ಪಂಗಡೊಲೆನ್ ಇಂಚ ಗುರುತಿಸಾದೆರ್: ಸೊಪ್ಪು ಕೊರಗೆರ್, ಚಿಪ್ಪೆ ಕೊರಗೆರ್, ಅಂಡೆ ಕೊರಗೆರ್, ಮುಂಡು ಕೊರಗೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಬಾಕುಡೆ ಕೊರಗೆರ್ ಪಂಡಡ . ಈ ಪುದರ್ಲೆನ್ ಮಾತ ಅಗಲ್ನ ಒಂಜೊಂಜಿ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷಣೊಲೆನ್ ಕಂಡ್ ಪತ್‌ದ್ ವಿಬಾಗಿಸ್‌ದೆರ್.

ಕೊರಗೆರ್ ಬೇತೆ ಜಾತಿದ ಜನೊಕ್ಲೆಡ ಪಾತೆರ್ನಗ ಆ ಆ ಊರುದ ಬಾಸೆಲೆನ್ ಪಾತೆರ್ನಟ್ಟ್‌ತ್ತಾದ್ ಕೊರಗ ಬಾಸೆದ ಉಪಬಾಸೆಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಆ ಆ ಊರುದ ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಲ್ನ ಬಾರಿ ಪ್ರಬಾವ ಬೂರ್ದುಂಡುಂದು ತೋಜುಂಡು. ಸುರೂಟು ಕೊರಗೆರ್ನ ಬಾಸೆನ್ ತುಳು ಬಾಸೆಂದ್ ಎಣ್ಣೊಂದಿತ್ತೆರ್. ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಕೊರಗ ಬಾಸೆಲೆನ್ ತೂನಗ ಸಂಬಂಧ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜಿಂಡಲಾ ನೆಕ್ಕುಲ್ನ ವ್ಯಾಕರಣ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಉಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಈ ಬಾಸೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಾಸೆ ಆದುಂಡು ಪನೊಲಿ. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲೆಗ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡು ಪತ್‌ನಗ ಆಯಿಕ್‌ನ್ನ ಗುಣೊಲೆಡ್ದ್ ಈ ಬಾಸೆ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಲಕ್ಷಣೊಲೆಡ್ ಬಡಕಾಯಿ ಧ್ರಾವಿಡ ಬೊಕ್ಕ ಮದ್ಯ ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲೆಗ್ ಕೈತಲಾದುಂಡುಂದು ತೋಜಿಂಡಲಾ, ಮಸ್ತ್ ಗುಣೊಕುಲೆಗ್ ಈ ಬಾಸೆದ ತೆಂಕಾಯಿ ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲೆಗ್ ಬಾರಿ ಕೈತಲ್ದ ಸಂಬಂದೊನು ಪಡೆದ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಪನೊಲಿ.

ಕೊರಗ ಬಾಸೆ ತುಳುಬಾಸೆದ ಉಪಬಾಸೆಂದ್ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಅಬಿಪ್ರಾಯ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪೆರ್. ದೇಗ್‌ನ್ನಗ ತುಳುಬಾಸೆ ಪಾತೆರ್ನ ಜಾಗೊಲೆಡ್ ಕೊರಗ ಬಾಸೆ

ಪಾತೆರುವೆರ್ಂದ್. ಆಂಡ ಕನ್ನಡ ಪಾತೆರ್ನ ಊರುಡುಲಾ ಕೊರಗೆರ್ನ ಬಾಸೆ ಉಪಯೋಗೊಡು ಉಪ್ಪುನೆಡ್ದತ್ತಾದ್ ಅವೆನ್ ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆದ ಉಪಬಾಸೆಂದ್ ಲೆಪ್ಪರೆ ಆಪುಂಡಾ? ಅಂಚಾದ್ ಆ ಆ ಊರುಡು ಪಾತೆರ್ನ ಬಾಸೆದ ಪ್ರಬಾವ ಕೊರಗ ಬಾಸೆದ ಮಿತ್ತ್ ಉಪ್ಪುನ ಸರಿಂದ್ ಪನೊಲಿ. ಅಂಚಾದ್ ಕೊರಗ ಬಾಸೆ ಆ ಆ ಬಾಸೆದ ಉಪಬಾಸೆಂದ್ ಲೆಪ್ಪುನ ಸರಿಯತ್ತ್ಂದ್ ಎನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ತೆಂಕಾಯಿ ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲ್ನ ಸಾಮಾನ ಗುಣೊಕುಲಾಯಿನ *ಮ್>∅.*ಚ್>∅,*ಸ್>∅, *ವ್>ಬ್,*ಉ>ಉ ಬೊಕ್ಕ ಅ್,*ಒ>ಉ,*ಎ> ಒ,*ತ>ತ, ಬೊಕ್ಕ ಕ್,*ಣ್>ನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ದ್ವನಿಮಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಲೆಡ್ ಕೊರಗ ಬಾಸೆ ತೆಂಕಾಯಿ ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲೆಗ್ ಕೈತಲ್ದ ಸಂಬಂಧ ಒರಿಪಾದ್ ಬಯಿದೆನೆನ್ ಮುಲ್ಪ ನಮ ತೊವೊಲಿ. ನಡು ದ್ರಾವಿಡ ಬೊಕ್ಕ ಬಡಕಾಯಿ ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲ್ನ ಉಪಗುಂಪುಲೆನ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಗುಣೊಕುಲೆನ್ ಕೊರಗ ಬಾಸೆ ಪಡೆದ್‌ಜಿ. ಮಾತಾ ನಡು (ಮದ್ಯ) ದ್ರಾವಿಡ ಬೊಕ್ಕ ಬಡಕಾಯಿ ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲೆಡ್ ಪುಲ್ಲಿಂಗ -ಪುಲ್ಲಿಂಗೇತರ ಇಂದ್ ಇತ್ತ್ಂಡ ಕೊರಗ ಬಾಸೆಡ್ ಏಕವಚನೊಡು ಮಾತ್ರ ಈ ರೀತಿದ ಗುಣೊಕುಲೆನ್ (ಉಂದು ತುಳುಟ್‌ಜ್ಜಿ) ಒರಿತೊಂದು ಅನೇಕ ವಚನೊಡು ಮಾನವ -ಮಾನವೇತರನ್ಪೀ ವ್ಯತ್ಯಾಸೊನು ಪಡೆದ್ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಕೊರಗೆರ್ನ ಬಾಸೆ ತುಳುತ ಉಪಬಾಸೆ ಉಪ್ಪಂದೆ ಬೇತೆನೇ ಒಂಜಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆ ಆದುಂಡು. ತುಳುಟು ಕೆಲವೊಂಜಿ ಗುಣೊಕುಲೆಡ ಸಂಬಂದ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ ಕೆಲವೊಂಜಿ ವ್ಯಾಕರಣ ಅಂಶೊಲೆನ ರಚನೆಡ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಆದುಂಡು. ವರ್ನರ್ ಬ್ರೂಡಿ ಇನ್ನಿನಾರ್ ಕೊರಗ-ತುಳುಬಾಸೆದ ಸಂಬಂದ ತುಳು-ಕನ್ನಡ ದೊಟ್ಟುಗ್ ಇಜ್ಜಾಂಡ ಮಲಯಾಳ-ತಮಿಳ್ ಬಾಸೆಲ್ನ ನಡುಟತ್ತಿನ ಸಂಬಂದೊಲೆಡ್ದ್ ಮಿತ್ತಾಯಿನತ್ತ್. ಅಂಚಾದ್ ಕೊರಗ ಬಾಸೆನ್ ಒಂಜಿ ಸೊತಂತ್ರ ಬಾಸೆಂದ್ ನಮ ಎನ್ನೊಡು ವಿನಾ ತುಳುತ ಅತ್ತ್ಡ ಬೇತೆ ವಾ ಬಾಸೆದಲಾ ಉಪಬಾಸೆಂದ್ ನಮ ಎನ್ನರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಪಂತೆರ್. ಡಾ| ಡಿ.ಎನ್. ಶಂಕರ ಬಟ್ರ್ ಕೊರಗ ಬಾಸೆಡ್ ನಾಲ್ ಉಪಬಾಸೆಲುಂಡುಂದು ಪಂತೆರ್. ಅವು ಒವುನ್ನಗ ಒಂಟಿ, ತಪ್ಪು, ಮೂಡು ಬೊಕ್ಕ ಅಂಡೆ ಕೊರಗ ಪಂಡ್ದ್. ಸುರೂತ ಮೂಜಿ ಉಪಬಾಸೆಲ್ನ ವ್ಯಾಕರಣೊನು ಬಾರಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೂಪೊಡು ಕೊರ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಅಂಡೆ ಕೊರಗದ ವಿಸ್ತಾರವಾಯಿನ ವ್ಯಾಕರಣೊನು ಬರೆದ್ ಯಾನ್ ಎನ್ನ ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ. ಡಿಗ್ರಿಗ್ 1978ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಪೂನಾ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯೊಗು ಮಲ್ಲ ಪ್ರಬಂದೊನು ಮಂಡಿಸಾದ್ತ್ತೆ .

ಬಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಇದಮುಟ ಕೊರಗ ಬಾಸೆದ ಮಿತ್ತ್ ನಡದಿನ ಮಾತಾ ಅಧ್ಯಯೊಲೆನ್ನಾ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತ್ದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದಗುಲು ನಡಪಾವೊಂದುಪ್ಪುನ ಅಗಲ್ನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಒಂಜೆಕ್ 'ಕೊರಗ-ತುಳು: ಭಾಷಿಕ ಸಂಬಂಧ'ನ್ಪೀ ವಿಸ್ತಾರವಾಯಿನ ಸಂಶೋದನ ಲೇಕನ ಒಂಜೆನ್ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ತೆ. ಅಯಿಡ್ದ್ ಕೆಲವೊಂಜಿ

ವಿಷಯೊಲೆನ್ ಮಾತ್ರ ಪೆಜ್ಜಿದ್ ಪಾಡ್ದ್ ತುಳುಟು ಈ ಲೇಕನ ಬರೆವೊಂದುಲ್ಲೆ. ಅತ್ತಂದೆ ಯು.ಜಿ.ಸಿ. ದಗಲ್ನ 'ಸರ್ವೆ, ಆಫ್ ಕೊರಗ ಡಯಲೆಕ್ಟ್ ಇನ್ ಕರ್ನಾಟಕ 'ನ್ಪೀ ಶೀರ್ಷಿಕೆದ ಮಿತ್ತ್ ಒಂಜಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಡ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆ. ಎನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ತಿ ಒರಿ 'ಎತ್ನೋ ಲಿಂಗ್ವಿಸ್ಟಿಕ್ ಸ್ಟಡಿ ಆಫ್ ಕೊರಗ ಟ್ರ್ಯಾಬ್ ಇನ್ ಕರ್ನಾಟಕ'ನ್ಪೀ ಶೀರ್ಷಿಕೆದ ಮಿತ್ತ್ ಪಿ.ಹೆಚ್.ಡಿ.ಲಾ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಕೊರಗೆರ್ ತಂಕುಲ್ನ ಸಂಕೋಚ ಮನೋಬಾವೊನು ದೂರ ದೀದ್ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅಗಲ್ನ ಬಾಸೆನ್ ಪಾತೆರ್ರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್ಡ ಮಾತ್ರ ಆ ಬಾಸೆದ ರಕ್ಷಣೆ ಸಾದ್ಯಂದ್ ಪನೊಲಿ.

ಕೊರಗ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಬಾಸೆಲೆಡ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತೋಜಿ ಬರ್ಪಿಂಚಿನ ಕೆಲವೊಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪದೊಕುಲೆನ್ ಮಾತ್ರ ಮೂಲು ಕೊರ್ತೆ.

ಕೊರಗ	ತುಳು	ಅರ್ತ
ಅಬ	ಅಂಚಿ	ಅತ್ಲಗೆ
ಅಜಲಾಯಿ	ಪೂಜಾರಿ	ಬಿಲ್ಲವ ಗಂಡಸು
ಅತೆರೆ	ಇಜಾಂಡ	ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ.
ಆಕ್‌ಡೆ	ಆಂಡ	ಆದರೆ
ಆಟ್ರ್	ದಕ್ಕ್	ಬಿಸಾಡು
ಬತ್ತ	ಬಾರ್	ಭತ್ತ
ಬೆಕ್ಕ್	ಪುಚ್ಚೆ	ಬೆಕ್ಕು
ಬೇಲ್ಕಲುರು	ವಾಂತಿ	ಓತಿ
ಬಿಜ್ಜಿ	ಕನಕ್	ಕಟ್ಟಿಗೆ
ಬಿರ್ದ್/ಪುಡರತ	ಮದ್ಮೆ	ಮದುವೆ
ಬುತ್ತರ್	ಬೂರು	ಬೀಳು
ಚರಲ್ಗೆ	ಅರಕ್ತೇಲ್	ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಚೇಳು
ದತ್ತ್	ಉಂತು	ನಿಲ್ಲು
ಕೊಂಡಲ್ವಾಯಿ	ಸರ್ಪೆ	ಸರ್ಪ
ಕೊಂಗು	ನಾಯಿ	ನಾಯಿ
ಕೊರ್ರೆಕೊರಾಯಿ	ಕೊರಗೆ	ಕೊರಗ ಗಂಡಸು
ಕೊರ್ರೆ ಕೊರ್ತಿ	ದಿಕ್ಕೊಲು	ಕೊರಗ ಹೆಂಗಸು
ಕೊರಾಯಿ	ಕಂಡನೆ	ಗಂಡಸು
ಕೊರ್ತಿ	ಬುಡೆದಿ	ಹೆಂಡತಿ

ಕೊರು	ಕೆರ್	ಕೊಲ್ಲು
ಕೂಜೆ	ಆನ್	ಗಂಡು
ಕೂಜಿ	ಪೊಣ್ಣು	ಹೆಣ್ಣು
ಮಾವು	ಕುಕ್ಕು	ಮಾವು
ಮೆಲಡೆ	ಕಿಲೆಸಿ	ಕ್ಷೌರಿಕ
ಮಿದೆ	ಬೊಕ್ಕ	ಮತ್ತೆ
ಒಬ	ಒಲ್ಪ	ಎಲ್ಲಿ
ಪಟ್ಲೆ	ಮರಕಲೆ	ಬೆಸ್ತ
ಪೋಂಕ್ರೆ	ಕೊಂಕನೆ	ಕೊಂಕಣಿಗ
ಪುಡ್ಡು	ಪತ್ತ್	ಹಿಡಿಯು
		ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ

ಡಾ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಟಿ. ಶೆಟ್ಟಿ,
ಅಣ್ಣಾಮಲೈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ತಮಿಳ್‌ನಾಡ್

ಆಜೀವ ಚಂದಾದಾರೆರ್

255. ಡಾ. ಸಂಜೀವ ಶೆಟ್ಟಿ
5, ಸಂತೋಷ್ ಭವನ
ಆನಂದನಗರ, ಭಾಂಡುಫ್ (ಪ)
ಮುಂಬಯಿ - 400 078

256. ಯತೀಂದ್ರ ವಿ. ಶೆಟ್ಟಿ
ಆವಂತಿ, ಫ್ಲಾಟ್ ನಂ. 433
ಸಾಯಿ ಸೆಕ್ಷನ್, ಅಂಬರನಾಥ್
ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ - 421 501

257. ಡಾ. ಸುರೇಶ್ ಸುರತ್ಕಲ್
'ಭುವನೇಶ್ವರಿ', ಇಡ್ಯಾ, ಸುರತ್ಕಲ್
ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು

258. ಶ್ರೀಮತಿ ಮಮತಾ ರಾವ್
403, ಬಿ-ವಿಂಗ್,
ಮುಗ್ಧ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್
ಸಾಯಿಬಾಬಾ ನಗರ
ಶ್ರೀ ಪಾಲ್‌ನಗರದ ಎದುರು
ಬೊರಿವಿಲಿ(ಪ),ಮುಂಬಯಿ- 400092.

259. ಕೆ. ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಹೆಗ್ಡೆ
ಎ ಅನ್‌ಮೋಲ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್
ಕೆ.ಎಸ್.ಜಿ.ಇ.ಎ. ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್
1ನೇ ಮಹಡಿ, ಕಾಲೇಜು ರಸ್ತೆ
ರಾ. ಹೆ.-17. ಕುಂದಾಪುರ - 576 201

260. ರಮೇಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ
ಗಣೇಶ್ ಕೃಪಾ
ಕಲ್ಬಾವಿ ರಸ್ತೆ, ಕೊಟ್ಟಾರ
ಮಂಗಳೂರು - 575 006

261. ಕೆ. ಎಂ. ದೇವಾಡಿಗ
ಬಿ-1-10, ದೇವಾಡಿಗ ಸಿ.ಎಚ್.ಎಸ್.
ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಓಂ ನಗರ್,
ಅಂಧೇರಿ(ಪೂ), ಮುಂಬಯಿ-400099

262. ಜಯರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ
ನಂ. 8, ಕೃಷ್ಣಕುಂಜ 13ನೇ ಕ್ರಾಸ್,
ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-560003.

ಮಸ್ಕತ್‌ದಂಚಿತ್ತಿ ದೇಶ ತೋಜಿಪಾವು ಸಾದಿ

ನಮ್ಮ ಮಾತಾ ಪುದರ್‌ದೀದ್ ಲೆತೊಂದುಪ್ಪುನ ಗಲ್ಫ್ ಕಂಟ್ರಿಸ್, ಅರಬ್ ಕಂಟ್ರಿಸ್, ಕೊಲ್ಲಿರಾಷ್ಟ್ರೊಲು ಇನಿಕ್ ನಂಕ್ ಮಸ್ತ್ ದೂರದ ದೇಶೊಲು ಅತ್ತ್ ಅವು ನಮ್ಮ ಅರಬಿ ಕಡಲ್ ಕಡಪದ ಊರುಲು ಆದುಲ್ಲ ಬೊಕ್ಕ ಇನಿಕ್ಕ್ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನಮ್ಮನೆ ಆಯಿನ ನಿರೆಕರೆತ ದೇಶೊಲಾದುಲ್ಲ.

ಅಂಚಿತ್ತಿನೆಟ್ಟ್ ಮಸ್ಕತ್ ಸುಲ್ತಾನೆಟ್ ಒಂಜಿ. ಅವು ಓಮನ್ ದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿ ಅಂಚೆನೆ ನಮ ಮಾತಾ ಕನಕಟ್ಟುನ ಬಂಗಾರದ ಗಿಟ್ಟಿಲೆ ಕೊಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೊಲೆಡ್ ಒಂಜಿ. ಅಂಚಿತ್ತಿ ಮಸ್ಕತ್ ದೇಶೊಗು ನಮ್ಮ ಪಡ್ಡೆಯಿ ಕಡಲ್ ದಾಂಟ್‌ದ್ ಪೊವೊಡು. ಒಂಜಿ ಪುಡೆಟ್ ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಮೈಟ್ ಇರಾನ್ ಇಂಚ ಮಾತಾ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತೊಡು ಉಪ್ಪುನವು ಮಸ್ಕತ್. ಮಸ್ಕತ್‌ದ ಸಲಾಲಹ ನಗರ ಸುಮಾರು ಒಂಜಿ ಸಾವಿರ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಉದ್ದ ಉಂಡು. ಯಾನ್ ಒರ್ನನಗ ಕನ್ಯಾ ಕುಮಾರಿಡ್ದ್ ಕಾಶ್ಮೀರ ಮುಟ್ಟ ಪೋದು ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಬತ್ತಿನಾಯೆ. ಕಾಶ್ಮೀರೊಡು ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ 6 ತಿಂಗೊಳು ಇತ್ತೆ. ಕಾಶ್ಮೀರ ಪನ್ಪಿನವು ಇನಿ ಜಗತ್ತ್‌ಡ್ ಪೊರ್ಲುದ ಊರುಂದು ಪುದರ್ ಪಡೆತಿನವುಂದು ತೆರಿದಿನವೆ. ಜಗತ್‌ದ ಮಾಮಲ್ಲ ಕವಿ ಉಮರ್ ಖೈಯಾಮ್ ಪುಗರ್‌ದ್ ಬರೆಯಿಲೆಕ್ಕ ಇಡೀ ಜಗತ್ತ್‌ಡ್ ಓವಾಂಡ ಸ್ವರ್ಗೊಗು ಸಮಾನವಾಯಿನ ಒಂಜಿ ನಿಸರ್ಗದ ಮಟ್ಟ್‌ಗ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡಾಂಡ ಅವು ಕಾಶ್ಮೀರ. ಅಂಚಿತ್ತಿನೆಟ್ಟ್ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಸ್ವರ್ಗೊಗು ಸಮವಾಯಿನ ಊರು ಸ್ವಿಜರ್ಲೆಂಡ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಆಂಡ ಈ ಪಾತೆರೊಲು ಆತೇ ಸತ್ಯ ಅತ್ತ್.

ಇಂಚಿಪ ಎಂಕ್ ಮಸ್ಕತ್‌ಗ್ ಪೋಪುನ ಒಂಜಿ ಸಂದರ್ಭೊ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ್. ಎನ್ನ ಪಿರಾಯಾದ ಪೋಕುಗು ಎಂಕ್ ಬೊರ್ಚಿಂದ್ ಪಂಡೆಲ್ಲಾ ಮಗೆ ಬೊಕ್ಕ ಮರ್ಮಯೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ತಿನಾವೊಡ್ಡು ಕರೀ ವರ್ಷ ನವೆಂಬರ್14ಕ್ಕ್ ಎಂಕುಲು ಮಸ್ಕತ್‌ಗ್ ಪೋಯ. ನಿಜ ಪನ್ಪುನಾಂಡ ಅಡೆಪೋದು ತೂಯಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ತೆರಿಂಡ್ ಯಾನ್ ಈತ್ ಪೊರ್ತುಗ್ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಅವು ಆತೇ ಸತ್ಯ ಅತ್ತ್. ಪರ್ವತೊನು, ಗುಡ್ಡೆನ್ ಗರ್ತ್‌ದ್, ಪೊರೆಲ್ತ್‌ದ್, ಊರು ಬೈಲ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಉಲಯಿಡ್ದ್ ನೀರ್ ಒಸಾರಿಲೆಂಕತಿ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಮಗತ್‌ದ್ ಜಗತ್ತ್‌ಗ್ ಪಟ್ಟುನ ಮಾಮಲ್ಲ ಕಜ್ಜದ ಊರು ಉಂದು. ಓಲು ಒಲ್ಪ ತೂಂಡಲ ಪೆಟ್ರೋಲ್‌ದ ಗುವೆಲುಲ್, ಕೆದುಕುಲು. ಓಲು ತೂಂಡಲ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ದಿಂಜ್ಯಾದಿತ್ತಿನ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಬಂಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟೊಣೊಲು ಅಂಚೆನೆ ಪೊರ್ಲುದ ಮಾರ್ಗೊಲೆಡ್ ಪೋಪುನ, ಬರ್ಪುನ ತಿರ್ಗುನ ಕಾರುಲು, ವಾಹನೊಲು.

ಮಸ್ಕತ್‌ದಂಚಿತ್ತಿ ದೇಶ ಎಂಚ ಶ್ರೀಮಂತ ಆಂಡ್‌ಂದ್ ನನ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪನೊಡುಂದು

ಇಜ್ಜಿ. ಐಕ್ ಈ ಪೆಟ್ರೋಲುದ ಗುವೆಲುಲೆ ಕಾರಣ. ಮಸ್ಕತ್‌ದ ರಸ್ತೆಲೆನ್ ಪುಗರುನವು ಆತ್ ಸುಲಭ ಇಜ್ಜಿ. ರಸ್ತೆದ ಆ ಮೈಟ್ ರಡ್ಡ್ ಈ ಮೈಟ್ ರಡ್ಡ್ ಕಡೆಟ್ಟ್‌ಲ ಸಂದನದ ಬಿತ್ತ್‌ದ ಲೆಕ್ಕ ಪೊರ್ಲುಪೊರ್ಲುದ ಪೂತ ಬಿತ್ತ್‌ಲ ಉಲ್ಲ. ಅಂಚೆನೆ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಗಂಜಿರ್ ಪಂದ್‌ರ್ದ ದೈಕುಲು, ಮೇ ಫ್ಲವರ್ ಇಂಚ ಮಾತಾ ದೈ, ಮರ, ಸಸ್ಯ ಸಂಪೊತ್ತುಲ ಈ ಊರುಗು ಪೊರ್ಲು ಕೊರೊಂದುಂಡು.

ಇರ್ಲ್, ಪೇಟೆ, ಊರು ಸುತ್ತೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಕಾರ್‌ಲು, ವಾಹನೊಲು ತಿರ್ಗೊಂದುಪ್ಪುನಗ ತೋಜುನ ರಸ್ತೆ ಬೀದಿಲೆ ಕಾರ್, ಬಂಡ ಸಾಲೆ. ಕಟ್ಟೊಣೊಲೆ ರಂಗ್ ರಂಗ್‌ದ ಲೈಟುಲುಲೆ ಪೊರ್ಲುನು ತೂದು ಮನ ಮಲ್ಲ್‌ಂಡು.

ನಮ ಇನಿ ಪರಿಸರ ನಾಶದ ಬಗೆಟ್, ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಬಗೆಟ್ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಪಾತೆರೊಲೆನ್ ಪನ್ಪ, ಕೇನುವ, ಕಾರ್ಯ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ಪಾಡೊನುವ. ಆಂಡ ಇಲ್ಲ್, ಅಂಗಡಿ ಬಾಕಿಲ್, ಮಾರ್ಗದ ಬರಿ, ಅವ್ವೆತ್ತ್ ನಿಗ್ರಹ, ಕೆರೆಂಜಿ ಪನ್ಪುನವು ನಂಕ್ ಗೊತ್ತೆ ಉಂಡು. ಆಂಡ ಮೂಲು ಇಂಚತ್ತ್. ಓಲು ತೂಂಡಲ ಇಲ್ಲ ಬಾಕಿಲಾವೊಡು, ರಸ್ತೆ ಬೀದಿಲೆಡಾವೊಡು, ಮೈದಾನಾಡಾವೊಡು ಒಂಜಿ ಕಜವು, ಒಂಜಿ ಕೆರೆಂಚಿ, ಒಂಜಿ ನಿಗ್ರಹ. ಒಂಜಿ ಬೊಡ್ಚಾಂದಿ ವಸ್ತು, ಒಂಜಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತುಂಡು ತೂವೆರೆನೆ ಸಿಕ್ಕಂದ್ ಪನ್ಪುನವು ನಂಬೆರೆನೆ ಆವೊಂದಿನವು. ಅವು ತೂಯಿನಕ್ಕ್‌ಲೆಗೆ ತೆರಿವು.

ನನ ಬಾಕಿದ ಕಡೆ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಶಾಪಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್ ಚೀಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಟ್ಟೊಣೊಲು ಪಂಡ ತಳಮಾಲಿಗೆಡ್ ಜೋಕುಲೆನ ಗೊಬ್ಬುಲೆದ ಜಾಗೆ ಬೊಕ್ಕ ಐತ ಮಿತ್ತ್ ಪೋವೆರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಬಗೆ ಬಗೆತ ಅಂಗಡಿಲು, ಮೀನು ಮಾರ್ಕೆಟ್, ತರಕಾರಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಸಂಗತಿಲು ಅವು ಮಾಮುಲಿದವಾಂಡಲ ಅವೆತ್ತ ಒಂಜಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಅಚ್ಚಡಕ್ ಸಂತೆಲಿಸಾಲುಲು ಅವುಲ ಪೊರ್ಲುಗು ಜೋಡಿಸಾವುನ ಕೊಂಡಿಲಾದುಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಉಪ್ಪುನ ಇಲ್ಲಾವೊಡು, ಇಲ್ಲ್- ಬಿತ್ತಿಲಾವಡ್ ನೆರೆಕರೆ ಆವಾಡ್, ಊರು ಆವಾಡ್ ಅವೆನ್ ಎಂಚ ದೀವೊಡು ಪನ್ಪಿನವು ಎತೋ ಸರ್ತಿ ನಮ್ಮ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ತೆರೆಯುಜಿ. ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಕೋಡಿಗ್ ಪೋದು ತೆರಿಂಡ ಇಂಚ ಉಪ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಗೇನಲ ತಿಕ್ಕಂದೆ ಕುಲ್ಲಂದ್. ಅಂಚಾದ್ ನಮ್ಮ ಕಟ್ಟುನ ಸ್ವರ್ಗ ಎಂಚ ಉಪ್ಪೊಡುಂದು ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕಾಂಡಲ ಊರು ತಿರ್ಗೊಡು, ದೇಶ ಸುತ್ತೊಡು, ಭಾಷೆ ಕಲ್ಪೊಡು. ಅವು ನಮ್ಮ ಒಟ್ಟು ಬುಲ್ಲೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ಸಾದಿ ತೋಜಿಪಾವಂದೆ ಕುಲ್ಲುಜಿ. ಐಕಾದೆ ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಕುಲು ಗಾದೆ ಕಟ್ಟ್‌ದಿನಿ ಗುಯೆಲ್‌ದ ಕಪ್ಪೆದಲ್ಲೆಕ್ಕ ಉಪ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ.

ಕರುಣಾಕರ ಉಚ್ಚಿಲ್

ಹಿರಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರೆ, ಸಾಯಿ ನಿವಾಸ ಸಂಕೊಳಿಗೆ
ಸೋಮೇಶ್ವರ ಉಚ್ಚಿಲ, ಮಂಗಳೂರು.

ಸಾಂಗ್ಲಿ ಮೀರಜ್‌ಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳುನಾಡ ಸಂಘ

ಸಾಂಗ್ಲಿ, ಮೀರಜ್‌ಗ್ ಮಾತಾ ಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆಡ್‌ಲ ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಸ್ಥಾನ ಉಂಡು. ಸಾಂಗ್ಲಿನ್ ನಾಟ್ಯ ಪಂಡರೀಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಮಿರಜ್‌ನ್ ಕಲಾ ಪಂಡರೀಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಭಾರತದ ಕೋಗಿಲೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ಲತಾ ಮಂಗೇಶ್ಕರ್ ಬೊಕ್ಕ ಆಶಾ ಬೋಸ್ಲೆ ಪುಟ್ಟುದಿನ ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಸಾಂಗ್ಲಿಂದ್ ಆಂಡ್, ಸಂಗೀತ ರತ್ನ ಉಸ್ತಾದ್ ಅಬ್ದುಲ್ ಕರೀಮ್ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ್ ಸಂಗೀತ ಘರಾನ ಶೈಲಿದ ಒರಿ ಅದ್ಭುತ ಕಲಾವಿದೆರಾದಿತ್ತೆರ್. ಇನಿ ಭಾರತದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಡ್ ಮೀರಜ್‌ದ ಗಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿಡ್ ತಬುಲ, ವೀಣೆ, ಸೀತಾರ್, ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ , ವಾದ್ಯ ಸಂಗೀತ ಪ್ರಕಾರೊಲು ಪೊರ್ಲು ಪೊಲಿಕೆದ ಸ್ವರ ಕೊರೊಂದು ಉಲ್ಲ.

ಒಂಜಿ ಕಲಾವಿದಗ್ ಒಂಜಿ ರಂಗಾಭೂಮಿಗ್ ಬೋಡಿತ್ತಿನಂಚಿನ ಸಂಗೀತ ಪ್ರಕಾರೊಲೆಗ್ ಮೀರಜ್ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಕಳ ಆದುಂಡು.

ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಈ ಕಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬೊಕ್ಕ ಉದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ತನ್ಕುಲೆ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ತೂಯೆರೆ ಬಯಕ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮೂಲು ನಿಲೆಯಾಯಿನ ತುಳುನಾಡ್ದ ಏತೊ ಬಂದುಲು ಅಕ್‌ಲೆ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಮುಲ್ಪ ಬುಳೆಪಾಯೆರ್. ಮರಾಠಿ ಪಾತೆರುನ ಜನೊಕುಲೆ ನಡುಟು ತನ್ಕುಲೆ ಎಡ್ಡೆಪುನೆ ಅಕುಲೆಗ್ ಮಾತಾ ಅಂದ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಲ್ಪದ ಭಾಷೆನ್ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಅಕ್‌ಲೆ ಕೂಡು ಕಟ್ಟ್‌ನ್ ತೆರಿಯೊಂದು. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೋಕೊನು ಕಟ್ಟೊಂದು ತುಳುವೆರ್ ಬುಲೆದ್ ಬತ್ತಿನೆಕ್ಕ್ ಅಕುಲು ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಬುಳೆಪಾಯಿನ ತುಳುನಾಡ ಸಂಘ ಸಾಂಗ್ಲಿ-ಮೀರಜ್ ಸಾಕ್ಷಿ ಪನೊಂದುಂಡು. ಇನಿಕ್ಕ್ ಪತ್ತ್-ಪದಿನೇಳ್ ವರ್ಸೊಗು ದುಂಬು (1987) ತುಳುನಾಡ ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಅವು ದೈ ಪೋದು ಮರ ಆತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವ್ವೆ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳುನಾಡ ಸಂಘದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನ. ತುಳುವೆರ್ ಇನಿ ವಿಶ್ವೊಡೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಪರಡ್‌ದ್ ಪೋತೆರ್. ಆಂಡ ಇಂಚಿತ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಡ್ ಮಾತೆರೆನ್‌ಲ ಲೆತೊಂದು, ಪಂಡೊಂದು ಉಪ್ಪುನ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕಟ್ಟೊಣ ಒಲ್ಪಲ ಇಜ್ಜಿಂದೇ ಪನೊಡು.

ಮುಲ್ಪ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಊರುದ ಆಟ -ಕೂಟ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ನಲಿಕೆ, ಪದ ಪನ್ಪಿ ಕಲಾವಿದೆರೆನ್ ಕಡಪುಡಾದ್ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡಪಾವೊಂದುಂಡು. ಅಂಚೆನೆ ಸಾಂಗ್ಲಿ ಮೀರಜ್ ಮಾಧವ ನಗರ, ಜೈಸಿಂಗ್ ಪುರ ಇಂಚಿತ್ತಿ ನಗರ ಊರುಲೆ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪಿ ತುಳುವೆರ್, ತುಳುವೆರೆ ಜೋಕುಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುವ ಪರಂಪರೆನ್ ಆಟ-ನಾಟಕ, ಕೋಲ, ಮಂಡಲ, ಭರತನಾಟ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಹರಿಕಥೆ, ಛದ್ಮವೇಷ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕಲಾ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಲೋಕೊನು ಮುಲ್ಪ ತೋಜಾಬಾವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಕರ್ನಾಟಕ

ಬೊಕ್ಕ ತುಳುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಮೆರೆಪಾಯೆರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳುನಾಡ ಸಂಘದ ರಂಗಸ್ಥಳ ಏಪೊಗ್‌ಲ ತಯಾರಾದ್ ಉಂಡು. ಕಾತೊಂದುಂಡು. ನನ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ರಂಗಭೂಮಿದ ಬುಲೆಚಿಲ್‌ಗ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮೂನೆದ ಕಾರ್ಯ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ನಡಪಾವುನ ಯೋಜನೆಲೆನ್ ಪಾಡೊನುನ ಅಟ್ಟನೆಡ್ ಉಂಡು. ತನ್ಕುಲ್ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತಿನ ಪನವು ಕಾಸ್‌ದ ಒಂಜಿ ಅಂಶನ್ ಇಂಚ ತುಳು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಂಗೊಗು ಈಡ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ದೀಪುನವು ನಮ ನಿಜ ಅರ್ಥೊಡು ಎನ್ನುನ, ಬಯಕುನ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಒರಿಪಾವೊಡು, ಕಲಾವಿದೆರೆನ್ ಮೆರೆಪಾವೊಡು ಕಲಾಮಾತೆನ್ ಸದಾ ಸುಗ್ಗಿಪುದ್ ಪೂಜೆ ಸಂದಾವೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ಮಹತ್ವದ ಉದ್ದೇಶ ಆದುಂಡು. ಈ ಹೊರನಾಡ ಕರ್ನಾಟಕ ಬಾಂಧವೆರೆನ ಒಂಜಿ ಆಸೆ, ಅಂಗಲಾಪ್ಪು, ಬಯಕೆ ಏಪೊಗ್‌ಲ ಸತ್ಯ. ಆ ಸತ್ಯೊನು ನಾಡ್‌ಯೆರೆ ನಮ ಮಾತೆರ್‌ಲ ಪಿದಾಡೊಡು.

ಮುಲ್ಕಿ ಕೇಶವ ರಾವ್, ಬಾಲಾಜಿ ಟ್ರಾವೆಲ್ಸ್
ಪಟೇಲ್ ಚೌಕ್, ಸಾಂಗ್ಲಿ - 416416

ಪನಿ - ಮಿನಿ ಕಬಿತೆಲು

ಪರ ಸೊತ್ತು

ಕಬಿತೆ ಎನ ಮಗಲ್-
ಪುಟ್ಟಿನ ಪೊರ್ತೇ ಪರ ಸೊತ್ತು;
ಸಂಪಾದಕೆರೆ ಕೈಕ್ ಕೊರ್ನಗ-
ತಿಕ್ಕುನ ಮರ್ಯಾದೆ, ಏರೆಗ್ ಗೊತ್ತು ?

ಇಲ್ಲದಾಲ್

ಕನ್ನಡಿ ಇನಿ ಮಸ್ಕ್‌ದ್‌ಂಡ್-
ಮೋನೆ ಒಚ್ಚುನಾಲ್ ಇಜ್ಜೊಲು
ಕೈ, ಕೆಕ್ಕಿಲ್ ಕುಸ್ಕ್‌ದ್‌ಂಡ್-
ಮೋಕೆ ತಿಕ್ಕುನಾಲ್ ಇಜ್ಜೊಲು

ಅಮಸರ

ಇನಿ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಅಮಸರ
ಪುರ್ಸೊತ್ತು ಏರೆಗ್ಲಾ ಇಜ್ಜಿ
ಅಂಚಿಡ್ದ್ ಇಂಚಿಡ್ದ್ ಏರೇರ್ ಉಲ್ಲೆರ್
ತೆರಿದ್ ನಮಕ್ ದಾನೆ ಆವೊಡು ಪನ್ಲೆ ಅಜ್ಜಿ !

ಸುಪ್ತ ದೀಪ್ತಿ (ಜ್ಯೋತಿ ಮಹಾದೇವ್)
40, ಲಹರಿ, 3ನೇ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆ, ಅನಂತರ ನಗರ ಮೊದಲ ಹಂತ, ಮಣಿಪಾಲ-576104.

ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ದೈವಸ್ಥಾನ ಪನೋಲಿಬೈಲು

ಕೆಲವೇ ವರ್ಸೊಗು ಪಿರ ನಡತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಕತೆ. ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ದೈವಸ್ಥಾನೊಗು ಭಕ್ತಿಡ್ ಪರಕೆ ಅಗೇಲ್ ಕೊರೊಡುಂದು ಬತ್ತಿನ ಸಾಧಾರಣ ನಲ್ಪತ್ತೈನ್ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ಪೊನುಂಜೇವು ಆನಿದ ದಿನೊಟು ಅಗೇಲ್ ಆನಗ ಪೊರ್ತುರ್ಜ ಕಂತ್‌ಡ್‌ಗೆ. ಈ ಪೊನ್ನುಂಜೋವುಗ್ ಇಲ್ಲಾಡೆಪೋಯೆರೆ ಪುರಾ ಲಾ ತಿಕ್ಕಿಜಿಗೆ ಒರ್ತಿಗೆ ಉರು ಆಪುಂಡುಂದು ನೆನೆತ್ತೊಂದು ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ದೈವಗ್ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಡ್ಡ ಊರುದು ಈಯೇಗತಿಂದ್ ನಡತೊಂದು ಪೋಂಡುಗೆ. ಪಿರಾವುಡುದು ಒಂಜಿ ಅಜ್ಜಿ ದಂಡೆ ಪತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ಉಂದೆನ್ ಪೂರಾ ಈ ಪೊನ್ನುಂಜೋವು ಪಂಡ್‌ದ್ ಬುಳಿತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ಐಕ್ ಅಜ್ಜಿ ಈ ಬುಳಿಪೊಡ್ಚಿ, ಮಗ ಯಾನ್ ನಿಕ್ಕ್ ಉರು ಆಪುಂಡ ನಿನ್ನ ಬೆರಿಯೆ ಬರ್ಪೆಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೆರಿಯೆನೇ ಪೋಂಡುಗೆ. ಅ ಪೊನ್ನುಂಜೋವು ಇಲ್ಲಾಡೆ ಪೋದು ಎತ್ತ್‌ನೇಟಲಾ ಈ ಅಜ್ಜಿ ಬೆರಿಬುಡ್ತುಜಿಗೆ- ಆತನಗ ಗಂಟೆ ಸುಮಾರ್ ಪತ್ತ್ ಕರಿಂಡ್‌ಗೆ. ಪೊನ್ನುಂಜೋವು ಜಾಲ್ ಬಡತ್‌ನಾಗ ಅಜ್ಜಿ ಕಾಣ ಆದ್ ಏರ್‌ಲಾ ಇಜ್ಜಾಂದಿಲೆಕ್ಕ ಆಂಡ್‌ಗೆ. ಉಂದು ಎಂಕ್ ಧೈರ್ಯ ಕೊರಿಯೆರೆ ಅಪ್ಪನೇ ಬತ್ತಿನಿಂದ್ ನೆನೆತ್‌ದ್ ಜೆತ್ತ್‌ರ್‌ಡ್‌ಗೆ - ಈತಾನಗ ಮೂಲು ಕಲ್ಲುರ್ಟಿಕೋಲೊಗು ಗಗ್ಗರ ದೀದ್ ಮಾಣೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ಉಂತುದು ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ವಸಾಯ ಆಪುಜಿಗೆ. ಒಂಜಿಗಂಟೆ ಮುಟ್ಟಲಾ ವಸಾಯ ಆವಂದಿನೆನ್ ತೂದು ಗುರಿಕಾರನಕ್ಲು ವಾ ನಮೂನೆಡ್ ಪಂಡೊಂಡಲಾ ವಸಾಯ ಆಯಿಜಿಗೆ - ಬೊಕ್ಕ ಒಂತೆ ಪೊರ್ತುರ್ಜ ಕರಿನೆಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ವಸಾಯ ಆಂಡ್‌ಗೆ. ಕೋಲ ಮುಕ್ತಾಯೊಗು ನಿಕ್ಕುಲು ಎಂಕ್ ಸಮ್ಮಾನ ಕಣತ್ತಿನಕ್ಲೆನ್ ಪೊರ್ತುರ್ಜ ಉಪ್ಪ ಅಕ್ಲೆನ್ ಕದುಕೊರೊಡುಂದು ಅಭಯ ಕೊರಿಯಲ್‌ಗೆ. ಅವ್ವೆ ಆನಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ನಾಲ್ ಗಂಟೆದ ಉಲಾಯಿ ಅಗೇಲ್ ಮುಕ್ತಾಯ ಆಪುಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತೇರ್‌ಗೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಪೊನುಂಜೋವು ಸಾನೊಡು ಬತ್ತ್‌ದ್ ತೆರಿಪಾಂಡ್‌ಗೆ. ಎಲ್ಯ ವಿಚಾರೊಡುಲಾ ಅಪ್ಪೆ ಬೆರಿಸಾಯ ಆಪಲ್‌ಂಬ್ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಪುರಾವೆಡ್ದ್ ಜನಮಾನಿಲೆಗ್ ಪೂರಾ ಗೊತ್ತಾದ್ ಒಂತೆ ಭಯಲ ಮೂಲ್ಯನಕ್ಲೆಗ್ ಕೊಲ್ತುಂಡುಗೆ.ಉಂದು ಇಂಚಿಪ್ಪ ನಡತ್ತಿನ ಕತೆ.

ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಪನೋಲಿ ಬೈಲು

ತುಳುನಾಡ ಇತಿಹಾಸೊಡು ಪದಿನ್ಯೆನನೇ ಶತಮಾನದ ಪಿರಾವುದಂದ್ ಅಂದಾಜಿ ಮನ್ಪೋಲಿ.

ಮೂಡಾಯಿ ಗಟ್ಟದ ಬರಿಡ್ದ್ ಪಡ್ಡಾಯಿ ಸಮುದ್ರದ ಪುಡೆ ಮುಟ್ಟಗ್ ಕೀರ್ತಿ ಪೋಯಿಂಚಿನ ಜಾಗೆ ಪನೋಲಿ ಬೈಲು. ಉಂದು ದಾಯೆಗ್ ಇಂಚ ಕೀರ್ತಿಗ್ ಭಾಗಿಯಾಯಿನಿಂದ್ ಪಂಡ, ಈ ಜಾಗೆ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿಗ್ ಸಾನಿದ್ಯ ಆದ್ ಪ್ರತೀ ಒರಿಯಗ್‌ಲಾ ನೆನೆಪು ಪುಟ್ಟಾದ್ ಆಕ್ಲೆಗ್ ಬರ್ಪಿನ ದುರಿತ, ಕಷ್ಟ, ಕಾರ್ಪಣ್ಯೊಗು ಬೆರಿ ಸಾಹಾಯ ಆಪಿನಾಲ್ ಸತ್ಯದೇವತೆಂದ್ ಇತ್ತಿನ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ, ಪನ್ನಿ ಪೊನ್ನು ದೈವ ಆದ್ ತೋರೆವೊಂದು ಇತ್ತಿನಾಲ್‌ಂದ್ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಹೆಚ್ಚಾವಂದ್. ಈ ಪನೋಲಿ ಬೈಲು ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಪಂಡ ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೋಕುದ ಸಜೀಪ ಮೂಡ ಗ್ರಾಮೊಡು ಉಂಡು. ಉಂದು ಪಾಣೇರ್‌ದ ಮೆಲ್ಕಾರ್

ಮಾರ್ಗದ ಬೈಪಾಸ್ ಆಯಿನ ಕೋಣಾಜೆ ಮಾರ್ಗೊಡು ರಡ್ಡ್ ರೆ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ದೂರೊಡು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ಉಂಡು- ಮಾರ್ನಬೈಲ್‍ಡ್‍ದ್ ಕುಕ್ಕಾಜೆಗ್ ಪೋತಿ ಮಾರ್ಗೊಡು- ಬೊಳ್ಳಾಯಿ ಪನ್ಪಿನವುಲು ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ದೈವಸ್ಥಾನೊಗು ದ್ವಾರ ಉಂಡು (ಮಾರ್ಗೊಡುಡುದು ಮೂಡಾಯಿ ಬಾಗೊಗು) ಉಂದು ಕ್ಷೇತ್ರೊಗು ಸಾದಿ.

ಅರಿಕೆ

ಒವ್ವೆ ಒಂಜಿಕಷ್ಟ ಬತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಗಟ್ಟದ ಬರೀಡ್ ಸಮುದ್ರದ ಪುಡೆ ಮುಟ್ಟ ಇತ್ತಿನ ಜನವಾನಿಲೆಗ್ ಆಕುಲು ನೆನೆತ್ತಿನ ಇಷ್ಟಾರ್ಥೊಲೆನ್ ಈಡೇರ್ತ್‌ದ್ ಕೊರ್ಪಿನವು ಪನೋಲಿಬೈಲ್‍ದ ಸತ್ಯದ ಅಪ್ಪೆ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿಗ್ ಸೇರ್ದ್ ಇತ್ತಿನವು.

ಪಟ್ಟೆ ಪರಕೆ

ಕಷ್ಟ ತೋಜಿಲೆಕ್ಕೊನೇ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಜೋಡು ಅಗೆಲ್ ಕೊರ್ಪೆ. ಅತ್ತ್ ಅಮೃತ ದೀಪಾವೆ, ತಡೆಯೆರೆ ತೀರಂದಿನವುಲು ನಿಕ್ ಬೊಳ್ಪು ತೋಜಾದ್ ಕೋಲ ಕೊರ್ಪೆ ಅಥವಾ ಬಾಕಿ ಬೊಳ್ಳಿ ಬಂಗಾರ್‍ಡ್‍ಲಾ ಪರಕೆ ಪಂಡೊಂದು ಉಪ್ಪುವೆರ್. ನಂಬಿನವುಲು ಜನವಾನಿಲೆಗ್ ಇಂಬುಲಾ ತಿಕ್‍ದ್ ಉಂಡು. ಇಂಚ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಅಪ್ಪೆನ ಕಾರ್ನಿಕ ನಡತೊಂದು ಬರೋಂದು ಉಂಡು.

ಇಂಚಿಪ್ಪೊಗು ಮೂಲು ಬಾರೀ ವಿಜ್ರಾಂಬಣೆಡ್ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಕ್ಕುಲು ನಡತ್‍ದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪಿರಾಕ್‍ಡ್ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಮುಳಿಪಾಡ್ದ್ ಇತ್ತಿನ ಸಾನ, ಅವು ಇಂಚಿಪ್ಪೊಗ್ ಓಡುಪಾಡ್ದ್, ಸುತ್ತು ಮುಂದಿಲ್ ಗೋಪುರ ಆದ್, ಅಟೀಲ್ ಅರಗಣೆಗ್ ಬೇತೆನೇ ಚಾವಾಡಿಲೆಕ್ಕ ಕಟ್‍ದ್ ಲೈಕ್ ಬೋಡ್ತಿನ ಕಡೆಪುನ ಸಾಮಾಗ್ರಿ, ಬೊಕ್ಕ ತಾರಾಯಿ ಪೆರೆಪುನ ಸಾಮಾನ್, ಕೋರಿ ಸಮಮಲ್ತ್‌ದ್ ತೊಲ್ಲುದು ಕೊರ್ಪಿನ ಯಂತ್ರ ಓವು ಓವು ಬೋಡಾ ಅವು ಮಾತಲಾ ಬಾರಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾದ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಉಲ್ಲೇರ್. ಉಂದೆಕ್ ಒರಿ ಆಡಳಿತ ಮೊಕ್ತೇಸರೆಂದ್ ಉಂಡು. ಇಂಬೆರೆ ಕಾರ್‍ಬಾರ್‍ಡ್ ಈತ್ ಮಾತಲಾ ಬೆಳಗ್‍ದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪಂಡ ಇಂಬೆರೆನ ಕೈತ ಕಾಸ್ ಅತ್, ಕಲ್ಲುರ್ಟಿನ ಸಾಧನೆದ ಕಾಸ್‍ಂದ್ ಪಂಡ ಹೆಚ್ಚಾವಂದ್.

ಚಾಕೀರಿದ ಮೂಲ್ಯನಕ್ಕುಲು

ಕಲ್ಲುರ್ಟಿಗ್ ಮೂಲ್ಯಾದಿಗೆದ ರಡ್ ಜನ ಮೂಲ್ಯನಕ್ಕುಲು-ಮೂಲ್ಯೆ ಒರಿ-ಬೊಕ್ಕ ಒತ್ತು ಮೂಲ್ಯೆ ಒರಿ. ಬಾಕಿ ಕೆಲಸದಕ್ಕುಲುಲಾ ಮೂಲ್ಯನಕ್ಕುಲೇ. ಪಂಡ ಮೂಲ್ಯನ ಇಲ್ಲಾಡ್‍ದ ಜಾಲ್‍ಡ್ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಅಪ್ಪೆನ ಭಂಡಾರದ ಇಲ್ಲ್ (ಸಾನ) ಉಂದು ಮೂಲ್ಯನಕ್ಲೆಗ್ ಬತ್ತಿನ ಪಾರಂಪಾರ್ಯೊದ ಹಕ್. ಮಾತ್ರ ಅತ್ ಬಾಕಿದಕ್ಕುಲು ಏರ್‍ಲಾ ಸತ್ಯದ ಅಪ್ಪೆ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿಗ್ ಆಪುಜಿ.(ಬಾಕಿ ಜಾತಿದಕ್ಕುಲು) ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಅಪ್ಪೆನ ಪಾತೆರಲಾ ಇಂಚಾ ಮೂಲ್ಯಾ ಓಂದ್ ಓಕೊನುವೆ ಮೂಲ್ಯೆ. ಮೂಲ್ಯ ನಿಕ್ ರಡ್ ಸೇರ್ ಉಪ್ಪೆರೆ ಬುಡಾಯೆ? ಒಂಜಿ ಸೇರ್

ತಪ್ಪೆರೆ ಬುಡಾಯೆ. ಎನನ್ ಈ ದರ್ಮೋಡೇ ತೂವೊಂದು ಉಪ್ಪುಲಾಂದ್ ಅಪ್ಪೆನ ಪಾತೆರ. ಅಂಚೆನೇ ಮೂಲ್ಯ ಕುಟುಂಬ ಪನೋಲಿ ಬೈಲ್‌ಡ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉತ್ತೀರ್ಣಲಾ ಆವಂದೆ ಅಂಚಿಗ್ ಸೈಯಂದೆಲಾ ಕಾರ್‌ಬಾರ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಲ್ಲೇರ್ ಮೂಲ್ಯನಕ್ಕುಲು. ಕಂಡ್‌ದ್ ತಿಂದೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಂಡ ಅಪ್ಪೆ ಕಂಡಿತಾ ಆಕ್ಲೆನ್ ಬುಡುಪುಜಲ್. ಲೈಡ್ದ್ ಆವರ ಮುಕ್ಲೆನ ಕಂಡುತನ ಒಂತೆ ಕಡಮೆ-ಬೆರಕೆಡ್ ಒಂತೆ ಒಂತೆ ಮಲ್ತೋಂದು ಉಲ್ಲೇರ್.

ಅಗೆಲ್‌ದ ಕೆರಮ

ದಿನ ಒಂಜೆಕ್ ಒಂಜಿಸಾರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಅಗೇಲ್ ಆವೊಂದು ಉಂಡು. ವಾರೊಡು ಮೂಜಿದಿನ ಅಗೆಲ್ ಇಜ್ಜಿ. ಜೋಡು ಅಗೆಲ್‌ಗ್ ರಡ್ಡ್ ಸೇರ್ ಅರಿ, ರಡ್ಡ್ ತಾರಾಯಿ, ರಡ್ಡ್ ಕೋರಿ ಪೆರಡೆಲಾಕಿ ಬೊಕ್ಕ ನಾಲ್+ನಾಲ್ ರೂಪಾಯಿ. ಎನ್‌ಮ. ಪತ್ತ್ ತುಂಡು ಕೊಡಿ ಬಾರೆದ ಇರೆ. ಈತೆನ್ ಪುಲ್ಯಕಾಂಡೆ ಕೊನೊದು ಕೊರುಂಡ ನಂಕ್ ನಾಲ್ ಬೂಲ್ಯದ ಇರೆ ಪ್ರಸಾದ ಬೊಕ್ಕ ರಡ್ ಚಿಕನಿ ಬಳಸಿನ ಅಗೆಲ್‌ನ್ ಕೊರುಪೆರ್. ಸಾದ್ಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ, ಬೊಕ್ಕಪಂಡ ಅಗೆಲ್ ಬಟಪಾಡೆ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಸಾದ ರೂಪೊಡು ಇರೆ ಪಾಡ್‌ದ್ ಉನುಪುಲಾ -ಕೋರಿದ ಕಜಿಪುಲಾ ಬಳಸುವೆರ್. ಅಯಿನ್ ಉಂಡುದು ಹೆಚ್ಚಿನಕ್ಕುಲು ಬರ್ಪೆರ್ ದೂರ ಇತ್ತಿನಕ್ಕುಲು ಲೈಕ್ ಉಂತುಜೆರ್.

ಕೋಲ

ಕೋಲ ಪರಕೆಪಂಡಿನಾಕ್ಕುಲು ರಡ್ ತಾರೆದ ಸಿರಿ ಬೊಕ್ಕ ತೀರ್‌ಂಡ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಪೂ, ಬೊಕ್ಕ ಐಕ್ ಆಪಿನ ಪನಾವು ಇತ್ತೆ ಇತ್ತೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆವೊಂದೆ ಬತ್ತೊಂದು ಉಂಡು. ಸಾದಾರಣ ಸಾರೊಡುದು ಮಿತ್ತ್ ಆಪುಂಡುಗೆ.

ಇಂಚಿನ ಕೋಲ ಅಗೇಲ್ ಇತ್ತಿನಾನಿ ಮಾತ್ರ ಆಪುಂಡುಗೆ. ವಾರೊಡು, ಮೂಜಿ ದಿನ ಕೋಲ ಆಪುಂಡು. ಪಂಡ ದಿನೊಟು ಮೂಜಿ ಕೋಲ ಆಪುಂಡುಗೆ. ಆತ್ ಕೋಲ ಮುಂಗಡ ದುಡ್ಡು ಕೊರುದು ಇತ್ತಿನ ಉಂಡು, ಉಂದು ಮುಗಿಪುನವು ಅತ್ತ್‌ಂದ್ ಪನೋಲಿ. (ಕೊಂಬು ವಾದ್ಯ ಮೇಲೋಡು ಈ ಕೋಲ ನಡತೊಂದು ಬರ್ಪುಂಡು) ಪಟ್ಟ ಪರಕೆಗ್ ಲೆಕ್ಕ ದಾಂತಿನ ಆತ್ ಬತ್ತೊಂದು ಉಂಡು. ಉಂದು ಆಪ್ಪೆ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿನ ಕಾರಣಿಕಂದ್ ಪನೋಲಿ. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಇತಿಹಾಸ ಪೂರ್ಣೊಡು ಈ ಜಾಗೆನ್ ಬೊಟ್ಟು ದೀದ್ ತೋಜುನವುಂದು ಪಂಡ್‌ಂಡಲಾ ಹೆಚ್ಚಾವಂದ್. ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಅಪ್ಪೆನ ಸಾನಿದ್ಯಲಾ, ಆಲೆನ ಪುದರ್‌ಲಾ ನನಲಾ ಆತ್ ಬೆಳಗಡ್‌ಂದ್ ಯಾನ್ ಅಪ್ಪೆಗ್ ವಂದನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮುಗಿಪುವೆ.

ಎನ್.ಎಮ್. ಸಾಲಿಯಾನ್,

ಬೊಕ್ಕಸ, ನಂದಾವರ ಅಂಚೆ - ಸಜಿಪ ಮುನ್ನೂರು, ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕು.

ಸಾಹಿತ್ಯಂಟ್ ಕವಿ ಹೃದಯ...

ಸಾಹಿತ್ಯಂಟ್ ಕವಿ ಹೃದಯ ಪಂಡ ಜಾದೋಂತ್?

ಶ್ರೇಯಸ್ಸ್ ಪಣ್ಪುಣೋ ಮನುಷ್ಯನೊಂಜಿ ಮಲ್ಲೊ ಧ್ಯೇಯ. ಪರತತ್ವಂತೊ ಜ್ಞಾನ ಇದ್ಯಾಂಡ ಶ್ರೇಯಸ್ನ್ ಸಾಧನಂಪುಣ ಪಣ್ತ್ ಇದ್ದಿ. ಈ ಮೂಲ ತತ್ವಂತೊ ಜ್ಞಾನಸಂಪಾದನೆ, ವಿಶ್ವತತ್ವಂತೊ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ, ವಿಶ್ವಂತೊ ಸೌಂದರ್ಯನೇ ಉಪಾಸನೆ ಅಂಪುಣ-ಉಂದು ಪೂರಾ ಮನುಷ್ಯನೊ ಕಡೆತ್ತೊ ಧ್ಯೇಯ ಆವಂತೆ ಆಯೆ ವೈಯಕ್ತಿಕಾತ್ ಆವಡ್, ತಂಕ್ ತಂಕೇ ಆವಡ್, ಆತಡ ತಂಜ್ಕ್ಳ್ನಾಕ್ಲೆಗಾವಡ್ ಶ್ರೇಯಸ್ಸ್ ಪಣ್ಪುನೋ ಇದ್ದಿಂತ್ ವೇದರಾಶಿದೊ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಉಂಡು. ಎಡ್ಡೆ ಕರ್ಮ ಅಂಪುಣ ಪಂಡ ತತ್ವೊಂಟ್ ವ್ಯಯಸಾಯ ಅಂಪೆರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಸಾಧಕ ಇತ್ತ್ನಲಕ್ಕ.

ಪರಬ್ರಹ್ಮೆ ಅಕ್ಷರರೂಪಂಟ್ಲಾ ಉಳ್ಳೆ. ಉಂದೆನೆ ಏರಾಯೆ ತೆರಿಪೆ ಆಯೆ ಧೀಮಂತೆಲಾ ಉಳ್ಳೆ. ಆಯನೊ ಪ್ರಜ್ಞೆಡ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಪಣ್ಪುಣೊ ಉಂಡೂಂತ್, ಅವು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಂಕ್ ಸಾಧಕಾತುಂಡೂಂತ್ ತೆರಿಯೊಳಿ. ಈ ಪ್ರಜ್ಞೆನೇ ಸಾಧನೆನ್ ಸಫಲಂತ್ಕೊಳ್ಪುನೋ. ನೆತ್ತೊ ಒಳೆಯೇ ಪೊಗಿಯಂತೆ, ಬಜೀ ಬಡಬಡ ಶಬ್ದಾಡಂಬರಂಟೇ ತೇಲೊಂತಿಪ್ಪುಣೊಲಾ ತೆಲೆತ್ ಪೋಪುಣೊಲಾ ಒಂಜೇ.

ನಮ್ಮೊ ಇಡೀ ಜಗತ್ಡ್ ವ್ಯಾಪಿತೊಂತಿಪ್ಪುಣೋ ಈ ಜಗತ್ತ್ ನ್ಲಾ ಮೀರ್ತ್ ಇಪ್ಪುಣೆಕ್ಕ್ ವೇದಂಟ್ "ಋತ" ಪಣ್ಪೆ ಶಬ್ದ ವಾಚ್ಯಾತ್ ಉಂಡು. ಜಗತ್ಡ್ ಯೆವ್ ಯೆವ್ ವ್ಯವಹಾರಂಕ್ಳು ನಿಯಮಂತೊಪ್ರಕಾರ ನಡತೊಂತುಂಡು, ಅವು ಪೂರಲಾ "ಋತಂ" ತೊ ನಿಯಮನಿಯೇ ಅನುಸರ್ತೊಂತುಂಡು. ಇತೆ, ಜಗತ್ ಪಂಡ ಜಾದೋ? ಉಂದೊಂಜಿ ಜಂಗಮ. ಬಜೀ ಜಂಗಮ. ಉಂದೆನ್ ಪೂರಲಾ ಒಟ್ಟುಗು ನಿಯಮನಂಟ್ ಒಯ್ತೊಂತು ಒಯ್ತೊಂತು ಇಜಿಪುಣೊ ಒಂಜಿ ಜಾದೊ ಉಂಡಾ ಅವ್ವೇ "ಋತ". ಈ "ಋತ"ತೊ ಶಕ್ತಿ ಪಣ್ಪುಣೋ ಒಂಜಿ ಅಲೌಕಿಕ ಸಂಗತಿ. ಉಂದು ಸಾಧಾರಣಂತೊ ಸಂಗತಿಪಿನಿ ಆತ್. ನೆತ್ತೋ ಸುರ್ಪಲಾ ಬಾರೀ ಗಟ್ಟಿ. ಏರೆನ್ಲಾ ಆಕರ್ಷಣೆಅಂಪುಣಂಚಿತ್ನೋ. ಅವ್ ಅನಂತ ಉಂಡು. ಆತೇ ಗಂಭೀರಲಾ ಉಂಡು. ಈ ಭೂಮಿ ಆಕಾಶಂತೋ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಆವಡ್, ಅಯಿತೋ ಮದಪು ಆವಡ್-ಎರಡ್ಲಾ "ಋತಂ" ತೊ ಆಧಾರಂಟೇ ಇಪ್ಪು.

"ಋತಂ"ಕ್ ಎರಡ್ ನಮುನಿದೋ ಸುರ್ಪ, ಒಂಜಿ ಜಗತ್ ಡ್ ಇಡಿಲಾ ಪರುಂಬುತ್ ಇಪ್ಪುಣೊ. ಕುಡೊಂಜಿ ಜಗತ್ತ್ ತ್ಲಾ ಅಂಚಿಲಾ ಪರುಂಬುತ್ ಇಪ್ಪುಣೋ, ಆತಡ, ಇಂಚಿತ್ ದಂತೆಲಾ ಅಂಚಿತ್ ಇಪ್ಪುಣೊ."ಋತ" ದೇವತೆಕ್ಲೆತ್ಲಾ ಮಿತ್ತ್ ದೊ. "ಋತ" ಆತ್ನೇ ಧರ್ಮಂತೋ ಪಾಲನೆ ಅಂಪೆರೆಗಾತ್.

ಜಾದೊಲಾ ಒಂಜಿ ಉಪದೇಶ ಸಿಕ್ಕಿ ಕೂಡ್ಲೆ, ಆತಡ ಅವ್ವೆನ್ ಗ್ರಹಣ ಅಂತೊಂಡಿಕೂಡ್ಲೆ, ಪೂರ್ತಿ ಜ್ಞಾನ ಆನೂಂತ್ ತೆರಿಪುಣೊ ತಪ್ಪು. ಕೇಣ್ತ್ ಆಪುಣೆ ಅವ್ ಮಂಡೆಡೇ ಪರಪೊಡು; ಪರತೊಂತಿಪ್ಪೊಡು. ಐಕ್ ಪಣ್ಪುಣ ಮನನ. ಮನನ ಆಪುಣ್ಣೆ "ನಿಧಿಧ್ಯಾಸನ". ಉಂದು ಎರಡ್ಲಾ ಬಾರೀ ಅಗತ್ಯಂತೋ.

ಆ ಒಂಜಿ ವಿಶ್ವಕವಿ ಉಳ್ಳೆತಾ, ಆಯನೋ ಜಗತ್‌ದೊ ಗುಟ್ಟುಲಾ ರಹಸ್ಯಲಾ ಬಾರೀ ಕಾವ್ಯಾತ್ಮಕಾತ್ ಇಪ್ಪುಣಂಚಿತ್ನೋ. ಈ ಜಗತ್ ದೊ ಮೂಲಂತೊ ಆ ಕವಿನೊ ದಿವ್ಯ ಸುರ್ಪನಿ ತೆರಿಪುಣಂಚಿತ್ನೊ ಏರುಳ್ಳೆನಾ ಆಯಗ್ಲಾ ಕವಿಹೃದಯ ಇದ್ಯಾಂಡ ಅವ್ವೆನೆಂಚ ತೆರಿಪುಣಾ?ಅವ್ ಆವನ್. ಆವನೌ. ಏರಾಯಗ್ ಕವಿಹೃದಯ ಉಂಡು ಆಯಗ್ ಮಾತ್ರಾ ಇಂದ್ರಶಕ್ತಿನ್ ತೆರಿಯೆರೆಗಾವು. ಇಂದ್ರೆ ಪಣ್ಪುನೋ ವ್ಯವಹಾರ ಜಾಯೆಗ್ ಬತ್ತ್ನು ಪಂಡ, ಇಂದ್ರಗ್ ಬ್ರಹ್ಮಪಟ್ಟನಿ ತೆರಿಯೆರೆಗಾನೆತ್ತಾವರ ಇಂದ್ರೆ ಇಂದ್ರೆ ಪಣ್ತು ಬತ್ತ್ನು.

ಶತುಪಥಬ್ರಾಹ್ಮಣಂಟ್ ಪಣ್ಲಕ್ಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಂಡ ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನ. ಉಂದು ಅನನ್ಯಮಯ ಪಣ್ತು ಪಣ್ಪೆರ್. ಒಂಜೆತ್ತೊಳಿಯೆ ಒಂಜಿ ಕೂಡೊಂತೇ ಇಪ್ಪುಣೋ-ಅನನ್ಯಮಯ. ನೆಕ್ಕ್ ಸತ್ಯಜ್ಞಾನ ಮಾತ್ರನೇ ಕಾರಣ. ದೇವತೆಳೆಗ್ ಕವಿಹೃದಯ ಉಂಡು. ಮನುಷ್ಯೆಲಾ ಈ ಮಟ್ಟಂಕ್ ಮುಟ್ನಗ ಆಯೆಲಾ ಕವಿ ಆಪೆ. ಪಂಡ ಕವಿ ಏಪಗ್ಲಾ"ಕ್ರಾಂತದರ್ಶೀಂ" ತ್ ಪಣ್ಪೆರ್. ಅವ್ವೆನೇ ನಿರುಕ್ತಂಟ್ ಇಂಚ ಪಂಡೆರ್:

"ಮೇಧಾವೀ ಕವಿಃ ಕ್ರಾಂತದರ್ಶನೋ ಭವತಿ ಕವತೇರ್ವಾ" (ನಿರುಕ್ತ ೧೨-೧೩)

ಕವಿ ಪಂಡ ಏರೂಂತ್ ಕೇಂಡ- ಭೂತ ಭವಿಷ್ಯ ವರ್ತಮಾನಂತೊ ಮಾಂತ ವ್ಯವಹಾರೆಳೆನಿ

ತೆರಿಪುಣೊ ಅಲೌಕಿಕವಾಯಿಂಚಿತ್ತಿ ಅಸಾಧಾರಣವಾಯಿಂಚಿತ್ತಿ ಶಕ್ತಿ ಏರಾಯಡ ಉಂಡಾ ಆಯೆನೇ ಕವಿ. ಋಕ್ ಸಂಹಿತೆ(೫.೨೧.೨)ಡ್ ಕವಿಕ್ಲೆಗ್ ಸಾವಿರಕಣ್ಣೊಂನ್ಪೆರ್.

"ವಿಶ್ವಾರೂಪಾಣಿ ಪ್ರತಿ ಮುಂಚತಃ ಕವಿಃ".

"ಸಹಸ್ರಣೀಥಾಃ ಕವಯೋ ಯೇ ಗೋಪಾಯಂತಿ ಸೂರ್ಯಂ"

ಇಂಚಲಾ ಒಂಜಿ ಋಕ್ ಉಂಡು. ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಅನುಯಾಯಿಳು ಇತ್ತ್‌ವ್ ಆಕ್ಲೆಗ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕೆ ಆತಿಪ್ಪುಣೊಲಾ ಪಣ್ತ್ ಅರ್ಥಂಪೊಳಿ. ಜಾದೊ ತತ್ವಾರ್ಥ ಉಂಡಾ ಅವ್ವೆನ್ ಸರಿಯಾತ್ ತೆರಿತ್ ಬೇತಾಕ್ಲೆಗ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ನಾಟ್ಟುಣಲಕ್ಕ ತೆರಿಪೋಪುಣೊ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇತ್ತುಂಡಲಾ ಅವ್ಲಾ ಕವಿತ್ವಂತೊ ನೆರಳೇ.

ಪಂಡ , "ಋತಂ " ತೊ ಸತ್ಯನಿ ಲೋಕಂಕ್ ಬೊಕ್ಟೆ ಆಪುಣಲಕ್ಕ ತೆರಿಪೋಪುಣೋ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಶಕ್ತಿ ಕವಿಕ್ ಬೋಡೇ. ಮೂಳ್ ಸೂಲೆ ನನೊಂಜೆರಡ್ ಋಕ್-

"ಸಮುದ್ರೇ ಅಂತಃ ಕವಯೋ ವಿ ಚಕ್ಷತೇ ಮರೀಚೀನಾಂ ಪದಮಿಚ್ಛಂತಿ ವೇಧಸಃ"

"ಋತಸ್ಯ ಪದಂ ಕವಯೋ ನಿ ಪಾಂತಿ ಗುಹಾ ನಾಮಾನಿ ದಧಿ ರೇ ಪರಾಣಿ "

(ಋ.ಸಂ.೧೦.೫.೨)

ಇತ್ತೆ-ಕ್ರಾಂತದರ್ಶಿ ಪಂಡ ಎಂಚ?

ಅತೀಂದ್ರಿಯಾರ್ಥಂಕ್ಲೆನಿ ಸೂಪುನೋ ತಾತ್ವಿಕೆ ಏರುಳ್ಳೆ ಆಯೆ"ಕ್ರಾಂತದರ್ಶಿ".ಆಯೆನೇ "ಕವಿ" ; ಆಯೆನೇ "ಸೂರಿ"; ಆಯೆನೇ "ಋಷಿ".

"ಋಷತಿ ಜ್ಞಾನೇನ ಸಂಸಾರಪಾರಂ"

ಜ್ಞಾನಂತೊ ಬಲಂಟ್ ಈ ಸಂಸಾರಂತೊ ಸಾಗರನಿ ಏರೆಗ್ ನಿಜಂಟ್ಲಾ ದಾಂಟೆರೆಗ್ ಗೊತ್ತುಂಡಾ-ಆಯೆನೇ ಜ್ಞಾನಿ. ಸಾಯಣಾಚಾರ್ ಅಂಚಿನಾಯನಿ-ದರ್ಶನಕಾರೀ, ದರ್ಶನಶೀಲಮನಾಃ-ಪಣ್ತು ಅರ್ಥ ಪಣ್ಪೆರ್, ಮ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಮ್ಯುಲ್ಲರ್ ಪಣ್ಪಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಕ್ರಾಂತದರ್ಶಿಯಾತ್ನೋ ಋಷಿಯೇ ಕವಿ ಪಣ್ತು ಪಣ್ಪೆರ್.

ಕವಿನೊ ಬುದ್ಧಿ ಎಡ್ಡೆ ಪರಿಪಾಕಾತಿಪ್ಪುಣು. ಹೃದಯಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಪರಿಪಾಕಾತಿಪ್ಪುಣು.

ಆಯಡ ಯಮನಿಯಮ ಸಾಧನೆದೊ ಸಂಪತ್ತು ಇಪ್ಪುಣು. ಜಗತ್ತೊದ್ದ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಲಯಂಕ್ ಕಾರಣ ಆತಿತ್ನೋ, ಸೂರ್ಯಮಂಡಲಂತೊಳಿಯಿತ್ ಇಪ್ಪುನೊ ಭಗವಂತನಿ ತೆರಿತ್ ತನ್ನೊ ಪರಿಪಾಕವಾಯಿಂಚಿತ್ನೋ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ಡ ಏರ್ ಆನಂದಂಟ್ ಇಪ್ಪುವೆನಾ ಆಯೆ ಕವಿ. ಆದಿತ್ಯ ರೂಪಂತೋ ಪರಮಾತ್ಮಡ ಆಯೆ ಸೇರ್ತುಪ್ಪುವೆ. "ದೇವ" ಪಂಡ "ಕವಿ" ಶಬ್ದಂಕ್ ಪರ್ಯಾಯಪದಾಂತ್ ಸಾಯಣಾಚಾರ್ನೋ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಏರೇರ್ "ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ಮಿ" ಪಣ್ಪಿ ವ್ಯತ್ಯಯನಿ ಪಸ್ತಿಪ್ಪೆರಾ, ನೆತ್ತೊಟ್ಟುಗ್ ಏರೇರ್ ಪಂತ ಸೇರ್ತಿಪ್ಪೆರಾ , ಅಂಚಿ ಋಷಿಕುಳ್ನಾಕ್ಳು ವಾಮದೇವಾದಿಳು, ಮೋಕ್ಳು ಪಂತ ಕವಿಕುಳ್ನಾಕ್ಳು. ಉಂದ್ ದೆ ಸಾಮರಸ್ಯಜ್ಞಾನಂಕ್ ಹೇತುವಾಯಿಂಚಿತ್ತೀ ಈ ಸಂಗತಿ, ಆನಂದಂತೋ ಸಂಗತಿಲಾ.

ಪೆಜೆರೆಪೋಂಡ ಬೀಲಂತಲಕ್ಕ ಕವಿವಾಕ್ಯಂಕ್ಳು ಉಳ್ಳೊ:

"ಅಗ್ನೇ ನಯ ಸುಪಥಾ ರಾಯೇ ಅಸ್ಮಾನ್"

"ತವ ವ್ರತೇ ಸುಭಗಾಸಃ ಸ್ಯಾಮ"

"ವಿಶ್ವಾದಾನೀಂ ಸುಮನಸಃ ಸ್ಯಾಮ"

"ಜೀವಾ ಜ್ಯೋತಿರಶೀ ಮಹಿ......"

"ಚಕ್ಷುರ್ನೋ ಧೇಹಿ ಚಕ್ಷುಷೇ"

"ಧಿಯೋ ಯೋ ನ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್"

-ಉಂದು ಪೂರಲಾ ಋಷಿವಾಕ್ಯಂಕ್ಳು

"ತೇಜೋ ಸಿ ತೇಜೋ ಮಯಿ ಧೇಹಿ
ಓಜೋಸಿ ಸಿ ಓಜೋ ಮಯಿ ಧೇಹಿ"

- ಉಂದು ಕವಿಹೃದಯ.

ಲೋಕಂತೋ ಸಾಮರಸ್ಯಂಕ್ ಲೊಕಂತೋ ಬೊಶ್ಚೆನಿ ಸ್ತುತಿಅಂತೊಂತು ಆ ತತ್ವಜ್ಞಾನಂಕ್ ಸಾಧಕೆ ಆಪುಣೊ ಋಷಿ ಏರುಳ್ಳೆ ಆಯೆನೇ ಕವಿ.

ಮುಂಡಕೋಪನಿಷತ್ತ್‌ಡ್-

"ಕಸ್ಮಿನ್ನು ಭಗವೋ ವಿಜ್ಞಾತೇ ಸರ್ವಮಿದಂ ವಿಜ್ಞಾತಂ ಭವತೀತಿ"

"ಯೆವ್ ಮಹಾತತ್ವನಿ ತೆರಿಂಡ ಮಾಂತತತ್ವಂಕ್ಳುಳಾ ತೆರಿಪುಣಾ-"

ಈ ಧ್ವನಿಟೊಂಜಿ ಎಂಚೀ ಕವಿಹೃದಯವುಂಡು.

ಈ ಋಷೀ ಪಣ್ಪೆ ಕಲ್ಪನೆ ಉಂಡತ್ತಾ, ಅವ್ವು ಯೆವ್ವೋ ಒಂಜಿ ಇಂಚಿತ್ನೊವೇ ಮನುಷ್ಯಗೂಂತಾವಡ್, ಆತಡ ಒಂಜಿ ಗುಂಪುಗೂಂತಾವಡ್, ಆತಡ ಒಂಜಿ ಜನಾಂಗ್ಕೂಂತಾವಡ್, ಆತಡ ಜಾತಿಗೂಂತಾವಡ್ ನಾವು ಎಣ್ಣುನೊವು ಸರಿಯಾತ್. "ಋಷೀತ್ವ" ಅಂತ್ ಪಣ್ಪುಣೊ ಒಂಜಿ ಯೇಪಾಗ್ಲಾ ಇಪ್ಪೊವ್ಡಾಯಿಂಚಿತ್ತೀ ತತ್ವೊ; ಒಳ್ಳುಲಾ ಇಪ್ಪೊವ್ಡಾಯಿಂಚಿತ್ತೀ ತತ್ವೊ. ಏತ್ ಜನ ಋಷಿಕುಳ್ನಾಕ್ಳು ಆತ್ ಪೋಯೆರ್ ಪಣ್ತ್ ಪಟ್ಟಿ ಅಂತತ್ಪಿನಿ ಆವನ್ ...... ಮುಗಿಯನ್. ಋಷಿತ್ವ ಪಣ್ಪುಣೋ ಇತ್ತೆಲಾ ಇಪ್ಪೊವ್ಳಿ; ದುಂಬುಗ್ಲಾ ಇಪ್ಪೊವ್ಳಿ. ಉಂದು ಒಂಜಿ ವಿಶಾಲವಾಯಿಂಚಿತ್ತೀ ಕಲ್ಪನೆ ಉಂಡು, ದೃಷ್ಟಿ ಉಂಡೂಂತ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯನಿ ಮುದೆಲ್ ಮುಟ್ಟದೊ ನೆಲಮುಟ್ನಾಯಗ್ ಖಂಡಿತಾ ಅರ್ಥ ಆವು. ಮೇಲ್ತ್ಮೇಲ್ ಸೂನಾಯೆ ಉಂದೆನ್ ಜಾತಿಗೋ ನೀತಿಗೋ ಸೇರೋತೇ ಪಂಬೇ.

ಅವ್ವೊಂಜಿ ಜಾತಿದೊ ನೀತಿದೊ ಇತಿಹಾಸಾತ್ ಇದ್ದಿ. ಬದಲ್ಡ್, ನೀತಿದೊವೇ ಪರಂಪರೆ ಆತ್ ಉಂಡು. ಪರಂಪರೆ ಇತಿಹಾಸ ಆತೂಂತ್ ಒಪ್ಪುಣೊ. ಪರಂಪರೆ ಏನಿತೇನಿಗ್ಲಾ ಇಪ್ಪೊವ್ಳಿ. ಇತಿಹಾಸ ಏಪಳಾ ಇತ್ನೊ. ಈ ನೀತಿದೊ ನೆರಳ್ ಯೆವ್ ಕಾಲಂಟ್ಲಾ, ಯೆವ್ ಬಾಶೆಡ್ಲಾ, ಯೆವ್ ದೇಶಂಟ್ಲಾ ಇಪ್ಪೊವ್ಳೀಂತ್ ಸೋಜುಣೊ ಸಂಗತಿ; ಉಂದುವೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯಂಟ್ ಅರ್ಥ ಆಪುಣೊ ಸಂಗತಿ. ನೆತ್ತೋ, ಪಂಡ ಋಷಿತ್ವಂತೋ, ರೂಪಣೆ ಆತ್ಪೋತ್ನೂಂತಾವಡ್, ಆವೊಂತೂಂಡೂಂತಾವಡ್, ದುಂಬಗ್ ಆವೆರೆಗಾವೂಂತಾವಡ್ ಇದ್ದಿ. ಉಂದೆನ್ ಗ್ರಹಣಾಂಪೊನೊಂಚಿತ್ತೀ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೋಡೇ. ಅವ್ವು ಮಾತ್ರಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೇ ಬತ್ತಿಪ್ಪೂಂತೇ ಸೋಜುಣು. ಅಂಚಾತೇ ಈ ಬಾಶೆಡ್ ಪೂರಲಾ ಪದ್ಯಂತೊನೇ ನಮುನಿ. ಗದ್ಯಂತೊ ನಮುನಿ ಇದ್ದೀಂತೇ ಪಣೊಲಿ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯೆರೆನೊ ಕಲ್ಪುಣೊ ಕ್ರಮಂಕ್ಲಾ ಈ ಬಾಶೆಕಲ್ಪುಣೊ ಕ್ರಮಂಕ್ಲಾ ಮಸ್ತ್ ಯೆತ್ಯಾಸ ಇಪ್ಪು. ಇನಿಕೋಡೆದಾಕ್ಲೆಡ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯೆರೆನೊ ಪ್ರಬಾವಲಾ ಇಪ್ಪು. ಶಾಸ್ತ್ರನಿಯೇ ಕಲ್ಪುಣ, ಕಾವ್ಯನಿ ಕಲ್ಪುಣಾತ್; ಶಾಸ್ತ್ರಕಲ್ತಾಪುಣ್ಣೆ ಕಾವ್ಯನಿ ಕುಡ ಬೇತೆನೇ ಕಲ್ಪುಣಾಂತ್ ಇದ್ದಿ. ಈ ಒಂಜಿ ಕ್ರಮಂಟ್ ಜಾದೊನಾ ಪೊಸತ್ತ್ ಉಂಡು.

ಛಂದಸ್ಸ್ ದಾಂತೆ ಶಬ್ದ ಇದ್ದಿ; ಅಮಂತ್ರಾತ್ ಇತ್ತ್ನೋ ಅಕ್ಷರ ಇದ್ದಿ; ಶಬ್ದದಾಂತೆ ಛಂದಸ್ಸ್ ಇದ್ದಿ; ರಸದಾಂತೆ ಅರ್ಥಪಣ್ಪುಣಂಚಿತ್ತ್ನೊ ಇದ್ದಿ -ಉಂದೆನ್ ಪೂರಾ ಮುದೆಲ್ ಮುಟ್ಟ ಒಕ್ಕೋಂತ್ ಒಕ್ಕೋಂತ್ ಪೋಂಡ ಋಷಿತ್ವಂಕ್ಲಾ ಕವಿತ್ವಂಕ್ಲಾ ಜಾದೊನಾ ಒಂಜಿ ಅರ್ಥ ಉಂಡೊಂತ್ಲಾ ತೆರಿಪುಣು.

ಪುರುಷಾರ್ಥೊಂಕ್ಲೆಡ್ ಮಾಂತೆರೆಗ್ಲಾ ಮೋಕ್ಷನೇ ಬೋಡಾತ್ ಬರ್ಪುಣ, ಐತೊಳ್ಳೆತ್ತೇ ಧರ್ಮ ಅರ್ಥ ಕಾಮ ಪಣ್ಪಿ ಪುರುಷಾರ್ಥೊಂಕ್ಳು ಇತ್ತೆತ್ತಾವೆರೆನೇ ಆತೆ? ವೇದಂಟ್ ಬುಡಿ......ಬಾಶೆದೊ ರೂಪಂಟ್ ಇತ್ತ್ನೊ ವಾಕ್ತ್ತತ್ವಂಕೇ ಅಪೌರುಷೇಯತ್ವ ಇತ್ತ್ನಕ್ಕ ಸೋಜುಣು. ಉಂದು ಒಇತ್ತಾವರ ಪಂಡ, ಋಷಿತ್ವ ಪಣ್ಪಿ ತತ್ವ ಆತ್ ಮುದೆಲ್ ಮುಟ್ಟಲಾ ಬೇರ್ ಬುಡ್ನೆತ್ತಾವೆರೆನೇ. ನೆಟ್ಟ್ ನಾವು ಒಂಜಿ ವಿಕಾಸನಿ ಆವಡ್ ಅವಸಾನನಿ ಆವಡ್ ಸೂಪುಣೆತ್ಲಾ, ಐತ್ಲಾ ದುಂಬು ಅವ್ವು ಸೃಷ್ಟಿ ಪಣ್ಪುಣೊ ಮೂಲಕ್ರಿಯೆತಂಚೆನೇ ಅರಳುತ್ ಬರ್ಪುಣಲಕ್ಕ ಸೋಜುಣತಾ ಅವ್ವು ಜಾದೋ? ಋಷಿತ್ವಂತೊ ತತ್ವ ಬಾಶೆಡ್ ಜೀವನಂಟ್ ಅರಳೊಂತೇ ಇಪ್ಪುಣೊ ಪೂತಲಕ್ಕ ಉಂಡು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಆವಂತೆ ನಮ್ಮೊ ತುಳುಟ್ಲಾ ಉಂದು ಆವೊಂತಿದ್ದಿಂತ್ ಪಣೆರೆಗ್ ಆಪುರಿ. ಪಣೆರೆಗ್ ಆನದ್ಯಡ, ಅವ್ವು ನಮ್ಮೊ ಯೋಚನೆದೊ ಮುದೆಲುಗೇ ಪೂವೆರೆಗಾವಂತಿ ತಪ್ಪು ಹೊರತುತ್ತ್ ಋಷಿತ್ವಂತೊ ಕವಿತ್ವಂತೊ ತಪ್ಪುಪಿನಿ ಆವನ್. ಋಷಿತ್ವ ಉಂಡಡ ಕವಿತ್ವಲಾ ಉಂಡು, ಇಪ್ಪು. ಆಯೆ ಯೆವ್ ಬಾಶೆಡ್ಲಾ ಕಲ್ತುಡ್ರೇ; ಕವಿಲಾ ಆವೆ.

ಉಂದುವೇ ಸಮನ್ವಯದೃಷ್ಟಿದೊ ದರ್ಶನ, ಬೊಳ್ಚ್ಚೆ. ತುಂಬು ತುಂಬುತ್ ಬರ್ಪುಣೊ ಮನುಷ್ಯತ್ವನೇ ಋಷಿತ್ವ. ಅವ್ವೇ ಕವಿತ್ವ. ಸಾಹಿತ್ಯಂಟ್ ಇಂಚಿನೊಂಜಿ ಚಿಂತನೆ(ವಿಮರ್ಶೆ ಆತ್) ಏಪಗ್ ಬರ್ಪುಣಾ ಅಪನಗ ಅವ್ವು ರಸಋಷಿನೊವೇ ಸೃಷ್ಟಿ ಆಪುಣು. ಉಂದೆನಿ ನಾವು ಹಾರೈಸೊಡು.

ಅಂಬಲಪಾಡಿ ಶ್ರೀಪತಿ ಆಚಾರ್ಯ

"ಶ್ರೀಮಾತಾ", ಎಸ್.ಟಿ. ಮಾರ್ಗ, ಕುಂಜಿಬೆಟ್ಟು, ಉಡುಪಿ ೫೭೬ ೧೦೨

ಕಾಲೊಗೆನ್ನ ಸೊಲ್ಮೆಲು

ಕಾಲ ಚಕ್ರ ತಿರ್ಗೊಂದೆ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಕಾಲೊಗು ಆದಿ ಅಂತ್ಯಪನ್ಪುನವು ಇಜ್ಜಿ. ಬುದ್ಧಿವಂತೆ ಆಯಿನ ಮನುಷ್ಯೆ ತನ್ನ ಅನುಕೂಲೊಗು ಬೋಡಾದ್, ತನ್ನವೇ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರೊಡು ಕಾಲೊಗು ಆದಿ ಅಂತ್ಯೊನು ಬರೆಯೆ. ಒಂಜೆತ್ತ ಅಂತ್ಯ ನನೊಂಜೆತ್ತ ಆದಿಯಾದ್ 'ಕಾಲ'ದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ನಡತೊಂದು ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಒಂಜಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಮುಗಿಪನೊ ನನೊಂಜಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಆದಿ ಆಪುಂಡು. ಇಂಚನೆ ನಿಮಿಷ, ಗಂಟೆ, ದಿನ, ವಾರ, ತಿಂಗೊಲು, ವರ್ಷ, ಕ್ರಿಸ್ತ ಪೂರ್ವ, ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ, ದಶಮಾನ, ಶತಮಾನ ಪಂಡ್ದ್ ಕಾಲಡ್ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಲ್ಪುವ. ಸೆಕೆತ್ತ ಪೊರ್ತು ಪೋದು ಬರ್ಪಿನವು ಮರಿಯಾಲ. ಬರ್ಸ ಕರೀದ್ ಬರ್ಪಿನವು ಚಳಿಗಾಲ ಇಂಚ, ಒಂಜೆತ್ತ ಅಡೆಪು ನನೊಂಜೆತ್ತ ಉದಿಪು. ಕರಿದ್ ಪೋಯಿನವು ಭೂತಕಾಲ. ನಡತೊಂದುಪ್ಪುನವು ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲ, ನನ ನಡಪರೆಗುಪ್ಪುನವು ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲ. ನಂಕ್ ಎಡ್ಡೇಂದ್ ತೋಜಿಂಡ ಅವು ಶುಭಕಾಲ. ಕಷ್ಟ, ತಾಪತ್ರಯ ಬತ್ತ್ಂಡ ಕಷ್ಟ ಕಾಲ. ರಾಮಗೊಂಜಿ ಕಾಲ, ಕೃಷ್ಣಗೊಂಜಿ ಕಾಲ, ಇತ್ತೆ ನಡತೊಂದುಪ್ಪುನವು ಕಲಿಗಾಲ.

"ಛೆ! ಕಾಲ ಕಷ್ಟಾಂಡಪ್ಪ! ಎಂಕ್ಲೆ ಕಾಲೊಗು ಇಂಚ ಮಾತ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಸತ್ಯ, ನ್ಯಾಯ, ನೀತಿಗ್ ಬಿಲೆ ಕೊರ್ದು ಧರ್ಮದ ಸಾದಿಡ್ ನಡದಿನಕುಲು ಎಂಕುಲು. ಇತ್ತೆ ಒಲ್ಪ ತೂಂಡಲ ಅಧರ್ಮ, ಅನ್ಯಾಯ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಕೊಲೆ, ಲೂಟಿ ದಿಂಜಿ ಪೋತುಂಡು. ಕಾಲನೆ ಬದಲಾಂಡಪ್ಪ!ನನ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ದಾದ ಮಾತ ಆವರೆಗ್ ಉಂಡಾ?" ಪಂಡ್ದ್ ಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ಉಸುಲ್ ಬುಡ್ದು ನೂದೊರ್ಸ ಬದ್ಕ್‌ದುಪ್ಪು ಹಿರಿಮಂಡೆಲು ಬೆಗಪು ಗಟ್ಯೊನ್ವೆರ್.

'ಕಾಲ ಕೆಟ್‌ದ್‌ಂಡ್', 'ಕಾಲ ಬದಲಾತ್‌ಂಡ್' ಪಂಡ ದಾದ? ನಿಜವಾದ್ ಕಾಲ ಬದಲಾಪುಂಡಾ? ಮೂಡಾಯಿಡ್ ಉದಿಪು ಸೂರ್ಯೆ ಪಡ್ಡಾಯಿಡೇಪಲ ಉದಿತಿದನ ಉಂಡಾ? ಬೀಜುಗಾಳಿ ಬೀಜುಂಡು, ಬರ್ಪಿ ಬರ್ಸ ಬರ್ಪುಂಡು, ಪುಟ್ಟು ಸಾವು ಆವೊಂದೆ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಅವ್ವೇ ಇರ್ಲ್ ಪಗೆಲ್, ಸೂರ್ಯೆ ಚಂದ್ರೆರ್, ರಾಶಿ ಬೊಳ್ಳಿಲು, ಪುಣ್ಣಮೆ-ಅಮಾಸ್ಯೆ, ತೂ, ನೀರ್, ಗಾಳಿ. ಆನಿಗ್ ಎಂಚ ಇತ್ತ್ಂಡಾ ಇನಿಕ್ಲ ಅಂಚನೆ ಉಂಡು. ನನೊಗ್ಲಾ ಅಂಚನೆ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಅಪಗಾಂಡ, ಬದಲಾತಿನಿ ಕಾಲ ಅತ್ತ್, ಬದಲಾತಿನಿ ಈ ಪ್ರಕೃತಿಡುಪ್ಪುನ ಸೃಷ್ಟಿಲು. ನಮ ಬದಲಾತ. ನಮ್ಮ ಆಚಾರ ವಿಚಾರ, ನಡೆನುಡಿ, ಬದಲಾತ್‌ಂಡ್. ನಮನೇ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ದಿನ ಕಾಲದ ಲೆಕ್ಕಾಚೊರೊಡು ಆನಿದ ಕಾಲ, ಈ ಕಾಲ, ಬರ್ಪಿಕಾಲ, ಆತ್ ವರ್ಷ, ಶತಮಾನ ಪಂಡ್ದ್ ಕಾಲದ ಗಣನೆ ಮಲ್ಪುವ.

'ಕಾಲ' ನಮ್ಮ ಸೃಷ್ಟಿ. ಕಾಲೊಗು ಇಂಚಿನವೇ ರೂಪ ಪಂಡ್ದ್‌ಜ್ಜಿ. ಕಾಲ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್

ತೋಜಂದ್, ಕೈಕ್ ತಿಕ್ಕಂದ್. ಆದಿಲ ಇಜ್ಜಿ, ಅಂತ್ಯಲ ಇಜ್ಜಿ. ಕತ್ತಲೆ ಕರೀದ್ ಬೊಳ್ಪಾನಗ ಇರ್ಲ್-ಪಗೆಲ್. ಕತ್ತಲೆ ಇತ್ತಿನೆಟ್ಟಾವರ ಬೊಳ್ಪುಗು ಅರ್ಥ, ಅಮಾಸ್ಯೆ ಇತ್ತಿನೆಟ್ಟ್ ಪುಣ್ಣಮೆಗ್ ಅರ್ಥ. ಸೂರ್ಯನ ಒಂಜಿ ಉದಿಪನೊಡ್ದು ನನೊಂಜಿ ಉದಿಪನೊಗು ಒಂಜಿದಿನ; ಇರ್ವತ್ನಾಲ್ ಗಂಟೆ. ದಿನ ಸೇರ್ದ್ ತಿಂಗೊಲು. ಪದಿರಾಡ್ ತಿಂಗೊಲು ಸೇರ್ಂಡ ಒಂಜಿ ವರ್ಷ. ಇಂಚ ಮನುಷ್ಯನೆ ತನ್ನ ಅನುಕೂಲೊಗು ಸರಿಯಾದ್, ತಿರ್ಗುನ ಭೂಮಿ, ಉದಿಪುನ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರೆರ್, ಬರ್ಸ, ಚಳಿ, ಗಾಳಿ, ದೊಂಬು ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ಆಧಾರವಾದ್ ದೀದ್ ನಿಮಿಷ, ಗಂಟೆ, ದಿನ , ತಿಂಗೊಲು, ವರ್ಷ, ದಶಮಾನ, ಶತಮಾನ ಪಂಡ್ದ್ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಪಾಡಿಯೆ. ಆಯನ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಲ ತನ್ನನೇ ಆಯಿನ ಗತಿಟ್ಟ್ ತಿರ್ಗೊಂದುಪ್ಪುಂಡು ಅಂಚಾದೆ ಅವು ಕಾಲ ಚಕ್ರ.

ಪುಟ್ಟು, ಬಾಲ್ಯ, ಜವ್ವನಾದಿಗೆ, ಮುಪ್ಪು, ಸಾವು ಸೃಷ್ಟಿಡ್ ನಡತೊಂದೆ ಉಪ್ಪುಂಡು ಕಾಲನೇ ಬಲಿತೊಂದುಂಡು ಪನ್ಪಿನವು ನಮ್ಮ ಭ್ರಮೆ. ನಮನೇ ನಮ್ಮ ಬಲಿಪುದ ರಭಸ್ಸ್‌ನ್ ಹೆಚ್ಚಾವೊಂದು, ಮತಿದಾಂತೆ ಅವನತಿದಂಚಿ ಪೋವೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ ಕಾಲ ಕಲ್ಜಿಗ ಆಪುಂಡು. ಒಂತೆ ಜಾಗ್ರತೆಡ್, ದುಂಬುಪಿರ ತೂವೊಂದು, ಹದೊಟ್ಟು ಪಜ್ಜೆದೀಂಡ ಕಾಲ ಸಂಪನ್ನ ಆಪುಂಡು. ತನ್ನೊಟ್ಟುಗು ಮಾತೆನ್ನಾ, ಮಾತೆರೆನ್ನಾ ಸೇರ್ಸಾವೊಂದು, ಆದಿ ಅಂತ್ಯದಾಂತೆ ತಿರ್ಗೊಂದುಪ್ಪು ಭ್ರಾಂತಿ ರೂಪದ ಓ' ಕಾಲ ಪುರುಷೆ' ನಿಕ್ಕೆನ್ನ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಕೃಷ್ಣ ಸಾಲ್ಯಾನ್
ಸಂಕಲ ಕರಿಯ, ಅಂಚೆ ಮುಂಡ್ಕೂರು - 576121

ಆಜೀವ ಚಂದಾದಾರೆರ್

263. ಎಂ. ಪದ್ಮನಾಭನ್
'ಅಭಿಜಿತ್', ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿ ನಗರ
ಕುಂಜಿಬೆಟ್ಟು, ಉಡುಪಿ - 576 102.

264. ರಾಮಚಂದ್ರ
ಬಿ-4 ವೃಂದಾವನ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್
ಮೈಕೊ ಕಾಲನಿ, 4ನೇ ಅವೆನ್ಯೂ ರಸ್ತೆ
ಬೆಸ್ಂಟ್‌ನಗರ, ಚೆನ್ನೈ -600 090

265. ಚಂದ್ರಹಾಸ ಕದ್ರಿ
ಜೋಗಿ ಮನೆ
ಕದ್ರಿ, ಕೈಬಟ್ಟಲ್, ಮಂಗಳೂರು

266. ಸದಾನಂದ
ಬಿ. ಡಿ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕ್ ಕಂಪೌಂಡ್
ಮಣ್ಣಗುಡ್ಡೆ, ಬರ್ಕೆ
ಮಂಗಳೂರು - 575 003.

267.ರೇಣುಕಾ ಕರ್ಕೇರ
ಜಾಕು ಹೌಸ್
ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಬೇಕರಿ ಎದುರು
ಹೊಯ್ಗೆ ಬಜಾರ್
ಮಂಗಳೂರು - 575 001

268. ವಿಶ್ವನಾಥ ಸಾಲಿಯಾನ್
'ಶಿವಕೃಪ', 1ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ
ಲೋವರ್ ಬೆಂದೂರು, ಮಂಗಳೂರು.

ಬಲ್ಮೆ

ಈ ಬಿರ್ಮಲೆತ ಗುಡ್ಡೆ ಕೊಡಿಟ್ ಪಿರಿಯಾಕ್ಲು ದಾಯೆಗಾಂಡ್ಲ ಇಲ್ಲ್ ಜಾಗೆ ಮಲ್ತ್ ಕುಲ್ಲ್ಯೆರೋ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮುರ್ಯ ದೀವೊಂದು ಕಾಂತಣ್ಣೆ ತರೆಕ್ ಕೈ ದೀದ್ ಒರೊರ ಕುಲ್ಲುನ ಉಂಡು . ಉಂದೆಕ್ ಕಾರಣಲಾ ಉಂಡು. ಬಿರ್ಮಲೆತ ಗುಡ್ಡೆ ಪಂಡ ಅಂಚಿಂಚಿತ್ತಿ ಗುಡ್ಡೆ ಅತ್ತ್. ನಾಲ್ ಮೆಯಿಟ್‌ಲಾ ದಿಟ್ಟೆ ಮುಗಿವುನಾತ್ ದೂರೊಗುಲಾ ತೋಜುನ ನೇಲ್ಯ ನೇಲ್ಯ ಗುಡ್ಡೆನೇ. ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಕಾಡ್ ಇತ್ತಿನೆಡ್ಡಾವರ ಕಾಡ್ ಪ್ರಾಣಿಲೆನ ಬಾರೀ ಉಪದ್ರ. ಪಿರಾಕ್‌ದ ಪರಂಗಿದಕ್‌ಲೆನ ಕಾಲೊಡು ಮುಲ್ಪ ಪಿಲಿಕುಲು ಜಾಲ್‌ಗ್ ಬರೊಂದಿತ್ತಗೆ. ಅಂಡ ಪರಂಗಿದಕ್‌ಲೆನ ಇನಾಮುದ ಆಸೆಗ್ ಐಕ್ ಉಂದೆಕ್ಕ್‌ಂದ್ ಪಿಲಿ ಬೋಂಟೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಿಲಿಕ್‌ಲ್ ಕಾಲಿ ಆಯೊ. ಅಂಡ ಉಂಬುರು, ಉಚ್ಚುಲೆ ಉಪದ್ರ ಮಾತ್ರ ಆನಿ ಎಂಚ ಇತ್ತ್‌ಂಡೋ ಇನಿಲಾ ಅಂಚನೇ ಉಂಡು. ಕತ್ತಲೆ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಪಿದಾಯಿ ಕಾರ್ ಪಾಡ್‌ಂಡ ದೇವೆರೇ ಗತಿ. ಒರೊರ ನೇಲ್ಯ ನೇಲ್ಯ ಮರಿಕ್‌ಲ್ ಇಲ್ಲದ ಉಲಯಿ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪಕ್ಕಾಸ್‌ಡ್ ನೇಲೊಂದುಪ್ಪುನ ಉಂಡು. ಈ ಮರಿಕ್‌ಲ್ ಕೊಡತ್‌ದೇ ಬಿರ್ಮಲೆತ ಗುಡ್ಡೆಡ್ ಪೋಯಿ ಜುವೊಲೆಗ್ ಲೆಕ್ಕ ಇಜ್ಜಿ.

ಅತ್ತ್ ಮರಿ ಕೊಡತ್ತಿ ಸತ್‌ಗ್ ಇನಿತ ಕಾಲೊಡು ಏರ್ಲಾ ಸೈಯೊಡುಂದಿಜ್ಜಿ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಪೋಂಡ ಡಾಕ್ಟ್ರನಕ್‌ಲ್ ಉಷಾರ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಂಡ ಬಿರ್ಮಲೆಡ್ದ್ ಪೇಂಟೆದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಪೋಪುನ ದಾನೆ ಸುಲಭದ ಬೇಲೆನೆ. ಎಣ್ಮ ಮೈಲ್ ನಡಪೊಡು. ನಡು ನಡುಟು ಒಂಜಾತ್ ತುದೆ ತೋಡು. ಬಿರ್ಮಲೆದ ಗುಡ್ಡೆಡ್ದ್ ಬಜ್ಜೆಯಿ ತಾರಾಯಿ ಮಿನಿ ಪೇಂಟೆಗ್ ಕೊನೊವೊಡುಂದಾಂಡ ಜೀಪೋ ಲಾರಿಯೋ ಆವೊಡಾತೆ. ಬಿರ್ಮಲೆಡ್ ಏರಾಂಡ್ಲ ಕಾಯಿಲೆ ಬೂರಿಯೆರ್‌ಂದಾಂಡ ಐತ ಬಂಜೊನು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪ್ರೇಜನ ಇಜ್ಜಿ. ಪಕ್ಕ ಒಂಜಿ ಜೀಪು ತರ್ಪವೊಲಿ ಪಂಡ ಫೋನುಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ನನ ಪೇಂಟೆಗ್ ಏರಾಂಡಲ ಬಲ್ತ್ ಪೋದು ಜೀಪ್ ದೆತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕಾಯಿಲೆದಕ್‌ಲೆನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಎತ್ತನಗ ಅಕ್‌ಲೆ ನಸೀಬು ಗಟ್ಟಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ದ್ ಒರಿವೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ಎನ್ನ್‌ನಗ ಈ ಜಾಗೆಲಾ ಬೊಡ್ಚಿ , ಇಲ್ಲ್‌ಲಾ ಬೊಡ್ಚಿ, ಮಾತಾ ಮಾರ್‌ದ್ ಓಲಾಂಡಲ ಪೇಂಟೆದಂಚಿ ಪೋಯಿಂದ್ ಕಾಂತಣ್ಣಗ್ ಆಪುನ ಉಂಡು.

ಆಂಡ ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಎನ್ನ್‌ನಾತ್ ಮಂಗೆರ್‌ನಕುಲತ್ತ್ ಆಯುನ ಅಜ್ಜೆರ್ನಕುಲು. ಪರಂಗಿದಕುಲೆನ ಕಾಲೊಡು ಸರ್ವೆದ ಬೇಲೆಗ್ ಅಡೆಗ್ ಬತ್ತಿನ ಅಕುಲು ಅಲ್ಪದ ಜಾಗೆಗ್ ಮರ್ಲಾದ್, ಅಲ್ಪದ ಭಾರೀ ನೀರ ಜಾಗೆಡ್ ಕಂಡಿಗಟ್ಲೆ ಬಜ್ಜೆಯಿದ ಕನ ಕಟ್ಟ್‌ದ್

ಪರಂಗಿದಕ್‌ಲೆಡ ಒಂಜೀತ್ ಜಾಗೆ ನಟ್‌ದ್ ಅವುಲೇ ನಿಲೆಯಾಯಿನಕುಲು. ಬಂಗಾರ್‌ದಂಚಿತ್ತಿನ ಜಾಗೆ, ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ನೀರ್, ಅವುಲೇ ಕಂಗ್‌ದ ತೋಟ ಲಕ್ಕಯೆರ್, ಇಲ್ಲ್ ಮಲ್ತೆರ್, ಸಂಸಾರ ಬುಲೆಪಾಯೆರ್. ಒಂಜೀತ್ ಗಲಾಟೆ ಇಜ್ಜಿ. ಸೊಚ್ಚವಾಯಿನ ಗಾಳಿ, ಇಲ್ಲ ಬಾಕಿಲ್‌ಗೇ ಬರ್ಪುನ ಸೊಚ್ಚವಾಯಿನ ನೀರ್, ಬೆನ್ನಿದಕ್‌ಲೆ ಮಟ್ಟ್‌ಗ್ ನಿಜವಾದ್‌ಲಾ ಅವೊಂಜಿ ಸೊರ್ಗೊನೇ ಸರಿ.

ಆಂಡ ಇತ್ತೆದ ಜವನೆರೆಗ್ ಪೇಂಟೆದ ಮರ್ಲ್‌ಡ್ ಉಂದು ಮಾಂತ ಸೊರ್ಗೊದ ಲೆಕ ತೋಜಂದ್. ಆತ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಕಾಡ್ ಜಾಗೆದ ಲಾಬೊಡ್ದುಲಾ ನಸ್ಟೊಲೇ ಮಲ್ಲ ಆದ್ ಕಾಂತಣ್ಣಗ್ ತೋಜೊಂದುಂಡು . ಅಯಿತ ಒಟ್ಟುಗು ಬಜ್ಜೆಯಿ ತಾರಾಯಿದ ಬಿಲೆ ಏಪ ಬೂರುಂಡು ಪನಿಯೆರೆ ಆಪುಜಿ. ಈ ಮಾಂತ ಬಂಗೊನೇ ಬೊಡ್ಚಿ ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ನಂಬ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲೊಂಡ ಆಯಿಜಿಂದ್ ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಪಂಜದ ಪೇಂಟೆಡ್ ಒಂಜಿ ಗೇರೇಜ್ ಪಾಡ್‌ದೆ. ದಿನೋಲ ಅಡೆಗ್ ಪೋವೊಡತ್ತೆ, ಅಯಿಕಾದ್ ಲೋನುಡು ಒಂಜಿ ಎಜಿಡಿ ಬೈಕ್‌ಲಾ ದೆತೊಂದೆ.

ಈ ಒಂಜಿ ಬೈಕ್ ಬಿರ್ಮಲೆಕ್ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ, ಇಲ್ಲದಕ್‌ಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಉಸುಲು ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಆತ್‌ಂಡ್, ಒಯ್ಕ್ ತೂಂಡಲಾ ಬೈಕ್. ಇಲ್ಲಗ್ ಬತ್ತಿನ ಬಿನ್ನೆರೆನ್ ಲೆತೊಂದು ಬರಿಯರ, ಪೋಪುನ ಬಿನ್ನೆರೆನ್ ಬಸ್ಸ್‌ಗ್ ಬುಡಿಯರ , ಇಲ್ಲಗ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಸಾಮಾನ್ ಕನಯರ, ಉಸಾರ್ ಇಜ್ಜಾಂದಿನಕ್‌ಲೆಗ್ ಮರ್ದ್‌ದ ಯವಸ್ತೆಗ್ ಮಾಂತೆಕ್‌ಲಾ ಆ ಬೈಕ್ ಬಿರ್ಮಲೆ ಬೊಕ್ಕ ಪಂಜದ ನಡುಟು ಏತ್ ಸರ್ತಿ ಬೋಡಾಂಡಲಾ ಬಲಿತೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆ ಬೈಕ್ ಏತ್ ಪ್ರಯೋಜನೊಗು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ ಅವು ಇಜ್ಜಂದೆ ಬಿರ್ಮಲೆತ ಇಲ್ಲಗ್ ಬದ್‌ಕೇ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಿ ಲೆಕ್ಕ ಆಂಡ್.

ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಪುಲ್ಯ ಕಾಂಡೆ ಇಲ್ಲ್ ಬುಡಿಯೆ ಪಂಡ ಇಲ್ಲಲ್ ಒರಿವುನ ಬುಡೆದಿ ಲೀಲ ಬೊಕ್ಕ ತೋಟೊದ ಬೇಲೆದ ಜತ್ತಪ್ಪೆ. ಮಗೆ ಶಂಕರೆ ನಾಲ್ ಮೈಲ್ ದೂರದ ಅಡ್ಡಬೈಲ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋಪೆ. ಬೊಕ್ಕ ಅಮ್ಮೆರ್ ಐತಪ್ಪಣ್ಣಗ್ ಊರುಡು ಜಂಬರ ತಪ್ಪಿಯರನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚಿತ್ತಿ ವಾ ಲೇಸ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಅವುಲು ಐತಪ್ಪಣ್ಣನವೇ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆ. ಅಂತೂ ಇಂಚ ದಿನ ಪೋವೊಂದುಂಡು.

ಇಂಚಿಪ್ಪ ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಏಪೊಲ್ಲ ಲೆಕ ಇಜ್ಜಿ. ಏಪ ತೂಂಡಲಾ ತಿಕಿನಕ್‌ಲೆಡ ಕುಸಾಲ್ ಪಾತೆರೊಂದು ತೆಲಿತೊಂದು ತೆಲಿಪಾವೊಂದು ಇಪ್ಪುನ ಕಾಂತಣ್ಣೆ, ಪಾತೆರುನನೇ ಕಮ್ಮಿ ಮಲ್ತ್‌ದೆ. ತನ್ನಾತಿಗೆ ಗೇರೇಜ್‌ಗ್ ಬರ್ಪೆ. ಪೋಪೆ. ದಾದನಾ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಬೇನೆ,

ಮುಂಡೆಬೆಚ್ಚ ಆಯನ ಮೋನೆ ತೂನಗನೇ ತೆರಿಪು. ಉಂದೆನ್ ಕೈತಲ್‌ದ ಸರ್ಬತ್‌ದ ಅಂಗಡಿದ ಮೋನಪ್ಪೆ, ಸೈಕಲ್ ಶಾಪ್‌ದ ನಾಗಣ್ಣೆ ಮಾತ ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡೊಂದೇ ಉಲ್ಲೆರ್.

ಒಂಜಿ ದಿನ ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಗೇರೇಜಿದ ಕುರ್ಚಿಡ್ ಇಂಚನೇ ಕುಲೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಮೋನಪ್ಪೆ, ಅಡೆ ಬತ್ತಿನಾಯೆ, ಕಾಂತಣ್ಣನ ಪುಗೆಲ್‌ಗ್ ಕೈ ಪಾಡ್‌ದ್, "ದಾದ ಕಾಂತಣ್ಣ, ಮಸ್ತ್ ದಿನೊಡ್ದ್ ತೂವೊಂದುಲ್ಲೆ, ಈರ್ ದುಂಬುದ ಲೆಕ ಇಜ್ಜರ್. ದಾದನಾ ತೊಂದರೆಡುಲ್ಲರ್, ದಾದ ತೊಂದರೆಂದ್ ಎನಡ ಪನೊಲಿಯತ್ತೆ"ಂದ್ ಮೋಕೆಡ್ ಪಂಡೆ.

"ಅಂಚಿತ್ತಿನ ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿಯೆ". ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಬೇತೆ ಕೋಡಿಗ್ ತೂವೊಂದು ಮಲ್ಲ ಉಸುಲು ಬುಡಿಯೆ.

"ಈರಾ ಪೊಕ್ಕಡೆ ಪನ್ಪುನ ಬೊಡ್ಚಿ. ಈರ್ನ ಮೋನೆ ತೂನಗನೇ ತೆರಿವುಂಡು. ದಾದ ತೊಂದರೆಂದ್ ಪನ್ಲೆ. ಬಂಗೊಜೊನು ಪಟ್ಯೊಂಡ ಮನಸ್ಸ್‌ಲ ಹಗುರಾಪುಂಡು. ಬೊಕ್ಕ ಎನಡ್ದ್ ಆಪುನ ಸಾಯ ದಾಲಾ ಯಾನ್‌ಲಾ ಮಲ್ಪೆ . ಬಲೆ ಕಮ್ಮಿಯೆರೆನ ಹೋಟೇಲ್‌ಗ್ ಪೋದು ಒಂಜಿ ಗ್ಲಾಸ್ ಚಾ ಪರೊಂದು ಅವುಲ್ಲ ಪಾತೆರ್‌ಗ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ತೆ.

"ಇಂದಯ ವೆಂಕಪ್ಪ ಯಾನಿತ್ತೆ ಬತ್ತೆ"ಂದ್ ಬೇಲೆದಾಯಡ ಪಂಡಿನ ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಮೋನಪ್ಪನ ಒಟ್ಟುಗು ಹೋಟೆಲ್‌ಗ್ ಪೋಯೆ.

ಚಾ ಪರೊಂದು ಕಾಂತಣ್ಣನ ಕೈತಲ್ ಕುಲ್ಲೊಂದು "ತುಕ ಇತ್ತೆ ಪನ್‌ಲೆ ಕಾಂತಣ್ಣ, ದಾದ ಸಂಗತಿ?"ಂದ್ ಮೋನಪ್ಪೆ ಕೇಂಡೆ.

ಚಾತ ಗ್ಲಾಸ್ ಬಾಯಿಗ್ ದೀವೊಂದು ಕಾಂತಣ್ಣೆ "ದಾದಾಂದೇ ತೆರಿವುಜಿ ಓಲು ಕೈಪಾಡ್‌ಂಡಲಾ ಸೋಲು" ಪಂಡೆ.

"ದಾದ ಗೇರೇಜಿಡ್ ದಾಲಾ ಲುಕ್ಸಾನ್ ಆಂಡ, ಅತ್ತ್ ಕಾಸ್‌ದ ದಾಲಾ ತೊಂದರೆನಾ" ಮೋನಪ್ಪೆ ಕೇಂಡೆ.

"ಗೇರೇಜ್‌ದ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಮಾರಾಯ, ಇಲ್ಲಡ್‌ಲಾ ಸುಕ ಇಜ್ಜಿ. ಬಜ್ಜೆಯಿಗ್ ರೇಟಿಜ್ಜಿ. ಇಲ್ಲಡ್ ಏಪ ತೂಂಡಲಾ ಒರಿಯಗತ್ತಾಂಡ ಒರಿಯಗ್ ಸೀಕ್ ತಪ್ಪಿಯರ ಇಜ್ಜಿ. ಮರ್ದ್‌ಗ್ ಪಾಡ್‌ದೇ ಎನ್ನ ಕಾಸ್ ಪೊಡಿಯಾಂಡ್, ಗೇರೇಜ್‌ಡ್ ಬತ್ತಿನ ಕಾಸ್ ಬೈಕ್‌ದ ಲೋನುಗುಲಾ ಬೇಲೆದಕ್‌ಲೆನ ಸಂಬಲೊಗುಲಾ ಆಂಡ್. ಸೊಸೈಟಿದ ಸಾಲೊಲ ಮಲ್ಲೆ ಮಲ್ಲೆ ಆವೊಂದುಂಡು. ಅಷ್ಟಮಂಗಲ ಪ್ರಕಾರ ಬೂತ ಗುಡಿ ಕಟ್ಟಿಯರ ಪಿದಾಡ್‌ದ್ ಲಕ್ಸ ಲಕ್ಸ ಮುಗಿಂಡಲಾ ಅವು ಕೊಡಿ ಎತೊಂದಿಜ್ಜಿ. ಒಟ್ರಾಸಿ ಬರ್ಕತ್ ಇಜ್ಜಿ. ಉಂದೆನ್ ಮಾಂತ ಎನ್ನ್‌ನಗ ಬಲ್ಲ್ ದೆತೊಂದು ಸೈಕಂದ್ ಒರೊರ ತೋಜುಂಡು"ಂದ್ ಒಂಜೇ ಉಸುಲುಡು

ಪಂಡೆ.

ಚಾ ಪರೊಂದು ಒಂತೆ ಪೊರ್ತು ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತಿನ ಮೋನಪ್ಪೆ ಒರೊನೆ ಒಂಜಿ ಐಡಿಯ ತಿಕ್ಕಿ ಲೆಕ ಪಂಡೆ. "ಇಂದೆ ಕಾಂತಣ್ಣ, ಐಕ್ ಮಾಂತ ಮಂಡೆಬೆಚ್ಚ ದಾಯೆ ಮಲ್ಪುನ, ಅವು ಮಾಂತ ಎಂಕ್ಲೆ ಕೈಟ್ ಉಂಡ. ಗ್ರಾಚಾರ ಹಾಲಾನಗ ಉಂಡತ್ತೆ ಸನಿ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟುಗೆ ಸಾರ್ಪ್ ಬರ್ಪುಂಡ್. ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಎಂಚಿನ ಮಲ್ತ್ಂಡಲಾ ಮಾಂತ ನೀರ್‌ಡ್ ಹೋಮ ಮಲ್ತಿಲೆಕ ಆವು. ಒಯಿಕ್‌ಲಾ ನಮ ಅಬ್ಯಾಡಿದ ಜೋಯಿಸೆರೆಡ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ ಕೇನ್‌ಗ".

ಮೋನಪ್ಪೆ ಪಾತರ ಮುಗಿತ್ತೊಂದಿಲೆಕನೆ ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಒಂತೆ ಪಿಸ್‌ರ್‌ಡೇ ಪಂಡೆ "ಅಬ್ಯಾಡಿ ಜೋಯಿಸೆರಡೆ ಪೋಯಿಸತ್‌ಗ್ ಪೋದ್ ಬಲ್ಮೆ ಕೇಂಡಿಸತ್‌ಗ್ ಮಾತಾ ಪರಿಹಾರ ತಿಕ್ಕುನಾಂಡ ನಂಕ್ ಈತ್ ಮಾಂತ ಬಂಜ ಉಂಡಾ?, ಇತ್ತೆ ಅರೆನಡೆ ಏತ್ ಜನ ಪೋಪುಜೆರ್ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಮಾಂತಾ ಪರಿಹಾರ ತಿಕ್ಕ್‌ತ್ಂಡ? ಒಟ್ರಾಸಿ ಜೋಯಿಸೆರೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಬೇರ ಆವೊಂದುಂಡು ಆತೆ. ಅರೆನಡೆ ಪೋಂಡ ನನ ದಾದಾಂಡಲ ಪನ್ಪೆರ್. ಆ ಸಾಂತಿ ಮಲ್ಪುಲೆ ಈ ಸಾಂತಿ ಮಲ್ಪುಲೆ ಪನ್ಪೆರ್, ಅವೆನ್ ಮಲ್ಪ್ಯರೆಲ ಅತ್ತ್ ಬುಡಿಯರಲಾ ಅತ್ತ್, ಮಲ್ಪಿಯರ ಪಿದಾಡ್‌ಂಡ ಸಾಲ ಹನ್ಮಂತನ ಬೀಲದ ಲೆಕ್ಕ ಬುಲೆದ್ ಅಕೇರಿಗ್ ಬಲ್ಲ್ ದೆತೊನ್ಯರಲಾ ಕಾಸ್ ಉಪ್ಪಂದ್, ಇತ್ತೆನೆ ಅಸ್ವಮಂಗಿಲದ ಸಾಂತಿ ಕೊಡಿ ಎತ್ತ್‌ದಿಜಿ".

"ಈರ್ ಕುಡ ಕುಡ ಸೈಪಿನ ಸಂಗತಿಯೇ ದಾಯೆ ಪನ್ಪುರ್ ಕಾಂತಣ್ಣ, ನಮ ಬದ್‌ಕಿಯರ ತೂವೊಡು. ಸೈಪಿನ ದಾಲಾ ಬಾರೀ ಬಂಜದ ಬೇಲೆ ಅತ್ತ್. ಯಾನ್ ಪನ್ಪಿನನ್ ಒಂತೆ ಕೇನ್ಲೆ. ಜೋಯಿಸೆರೆಡ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ ಕೇನ್ಡ್ ನಿಮೂರ್ತಿ ಮಲ್ತ್ಂಡ ಮಲ್ಲೆಡ್ ಬರ್ಪಿನವು ಎಲ್ಯೆಡ್ ಬತ್ತ್ ಪೋವು. ಎಂಕ್ ಎಂಚಲಾ ಇತ್ತೆ ಅರೆನಡೆ ಪೋಯರ ಉಂಡು. ಎಂಕ್ಲೆನ ಒಂಜಿ ಕಡಸು ಕಾಡ್‌ಗ್ ಮೇಯರ ಪೋಯಿನವು ಕಿದೆಕ್ ಬರಂದೆ ದಿನ ಆಂಡ್. ಅವು ಓಲುಪ್ಪು ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರೆಡ ಕೇನ್ಯರ ಉಂಡು . ಈರೆನ ಸಂಗತಿಲ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ ಒಟ್ಟುಡೇ ಕೇನ್ಡ್ ಬುಡ್ಕ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಿರ ಜವಾಬು ಕೊರ್ಯರೆ ಕಾಂತಣ್ಣಗ್ ಪುರ್ಸೊತ್ತೇ ಕೊರ್‌ಜೆ.

ಇಂಬ್ಯಗ್ ಮರ್ಲ್‌ಂದ್ ಮನಸ್‌ಡೇ ಆಯಗ್ ರಡ್ಡ್ ನೆರೊಂದು ಮೋನಪ್ಪನೊಟ್ಟುಗು ಗೇರೇಜ್‌ಗ್ ಪೋಯೆ. ಗೇರೇಜಿದ ಮೂಲೆಡಿತ್ತಿನ ಬೈಕ್ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಬ್ಯಾಡಿಗ್ ಗಿಡತ್ತೆರೆ. ಅರೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಡೇ ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಮೋನಪ್ಪನೊಟ್ಟುಗು ಜೋಯಿಸೆರೆ ಜಾಲ್‌ಗ್ ಎತ್ತಿಯೆ. ಆನಿ ಜೋಯಿಸೆರೆಗ್ ಬೇರ ಒಂತೆ ಕಮ್ಮಿ ಇತ್ತ್ಂಡ್‌ಂದ್ ತೋಜುಂಡು. ಆರೋವೊಡು ಜಗಲಿಡೇ ಕುಲ್ಲುದಿತ್ತೆರ್. ಮೋನಪ್ಪನ್ ತೂಯಿನಾರೆ, ಬಾರೀ ಗುರ್ತದಾಯನ ತೂಯಿಲೆಕ "ದಾನೆ ಮೊಕ್ಕ ಮೋನಪ್ಪ, ಬಲ ಬಲ" ಪಂಡೆರ್.

ಜೋಯಿಸೆರ್ ಇಂಚ ಪನಿಯರ ಕಾರಣ ಉಂಡು. ಕಾಯಿಲೆ ಕಸಾಲೆ ಬತ್ತ್ಂಡ ಡಾಕ್ಟ್ರೆ ಕೈತಡೆ ಪೋಪುನೆತ್ತ ಬದಲ್ ಮೋನಪ್ಪೆ ಸೀದಾ ಬರ್ಪುನ ಜೋಯಿಸೆರಡೆ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇನಿಯರ. ಕೈಕಂಜಿ ಕಿದೆಕ್ ಪಿರ ಬತ್ತಿಜಂಡ ಅವೆನ್ ನಾಡಿಯರ ಕಾಡ್‌ಗ್ ಪೋಪುನ ಬದಲು ಸುರೂಟು ಮೋನಪ್ಪೆ ಬರ್ಪುನ ಜೋಯಿಸೆರಡೆ, ಬಲ್ಮೆ ಕೇನಿಯರ. ಆತ್ ಮಾಮೂಲಿ ಗಿರಾಕಿ ಮೋನಪ್ಪೆ.

ಮೋನಪ್ಪನ ಒಟ್ಟುಗು ಬೈದಿನ ಜನೊನು ತೂದು ಜೋಯಿಸೆರ್, "ಉಂದು ಏರ್?"ಂದ್ ಕೇಂಡೆರ್.

"ಉಂದು ಎನ್ನ ದೋಸ್ತಿದಾರ್, ಮರ್ಗಿಲ್‌ದ ಗೇರೇಜ್‌ದ ದನಿ ಬಿರ್ಮಲೆ ಕಾಂತಣ್ಣೆ"ಂದ್ ಮೋನಪ್ಪೆ ಪೊಲಬು ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆ.

ಕಾಂತಣ್ಣನ ಮೋನೆನ್ ಬುಡಾಂದೆ ತೂಯಿನ ಜೋಯಿಸೆರ್, "ಉಂಬೆರ್ ಬಾರೀ ಒಂಜಿ ತೊಂದರೆಡ್ ತಿಕೊಂದಿಲೆಕ ತೋಜುಂಡತ್ತಾ" ಪಂಡೆರ್.

ಜೋಯಿಸೆರೆನ ತಾಕತ್ ತೂದು ಇರ್ವೆರ್‌ಲಾ ಮೋನೆ ಮೋನೆ ತೂವೊಂಡೆರ್.

"ಅಂದ್ ಜೋಯಿಸೆರೆ, ಈರ್ ಪಂಡಿನ ಸರಿ. ಕರಿನ ಒಂತೆ ಸಮಯೊಡ್ದು ಒಯಿಕ್ ಕೈಪಾಡ್‌ಂಡಲಾ ಆರೆಗ್ ಸೋಲು ಆವೊಂದುಂಡು. ಒಂಜಿ ಪ್ರಸ್ನೆ ದೀಕ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರೆನ್ ಈರೆನಡೆ ಲೆತೊಂದು ಬತ್ತೆ. ಎನ್ನ ಒಂಜಿ ಕಡಸು ಇಲ್ಲಗ್ ಬರಂದೆ ರಡ್ಡ್ ದಿನ ಕರೀಂಡ್. ಅಯಿನ್‌ಲಾ ಕೇನಿಯರ ಉಂಡು" ಪಂಡೆ.

ಕಾಂತಣ್ಣನ ಪುಟ್‌ದಿನ ದಿನ, ಗಲಿಗೆ ಮಾತ ವಿಚಾರ್ತ್‌ದ್ ಪಂಚಾಂಗ ಮಗ್ತ್‌ದ್, ಕವಡೆ ಪಾಡ್‌ದ್ ಮೋನೆ ಪೀಂಟಾವೊಂದು ಜೋಯಿಸೆರ್ ಪಂಡೆರ್, "ಈರೆಗ್ ಇತ್ತೆ ಏಳರೆ ಸನಿ ನಡತೊಂದುಂಡು, ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ಕಂಟಕ ಈರೆನ ಆಯುಸ್ಸೊಗು ಅಡ್ಡ ಉಂತ್‌ದ್‌ಂಡ್, ಅಯಿಟ್ ಒರಿಂಡ ಈರೆಗ್ ನೂದ್ದು ವರ್ಸ ಗಟ್ಟಿ ಆಯುಸ್ಸು ಉಂಡು".

"ಒಯ್ತ್ ಕಂಟಕ ಜೋಯಿಸೆರೆ?" ಇರ್ವೆರ್‌ಲಾ ಒಟ್ಟುಗೇ ಕೇಂಡೆರ್.

"ಬೊಕ್ಕ ಒಯ್ತ್, ವಾಹನೊದ ಕಂಟಕ ಉಂಡು" ಆರ್ ಉತ್ತರ ಕೊರಿಯೆರ್.

"ಅತ್ತ್ ಅಯಿಕ್ ದಾಲಾ ನಿಮುರ್ತಿ ಇಜ್ಜಿ?" ಮೋನಪ್ಪೆ ಕೇಂಡೆ.

"ವಾ ಗಲಿಗೆಡ್ ದಾದ ಆಪುಂಡುಂದ್ ಪನಿಯಾರಾಪುಜಿ, ಅಂಚಾದ್ ಇನಿಡ್ದ್ ನನ ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಲು ಆರ್ ಒವೇ ವಾಹನ ಬುಡಿಯರ ಬಲ್ಲಿ. ಸಾವು ಆರೆನ ಪಿರನೇ ಕಾತೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕ ತೋಜ್‌ದ್ ಬರೊಂದುಂಡು"ಪಂಡೆರ್.

ಮೋನಪ್ಪೆಲಾ ಕಾಂತಣ್ಣೆಲಾ ಮೋನೆ ಮೋನೆ ತೂವೊಂಡೆರ್.

ಜೋಯಿಸೆರ್ ಅಯಿಕ್ ನನಲಾ ಒಂತೆ ರಂಗ್ ಬಿರಾದ್ ಪನ್ನಗ ಅಕ್ಲೆನ ನಂಬಿಕೆ

ನನಲಾ ಒಂತೆ ಗಟ್ಟಿ ಆಂಡ್.

ಕಡಸುದ ಇಸಯೊನುಲಾ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಜೋಯಿಸೆರನ ಕಾಸ್ ಸಂದಾದ್ ಇಲ್ಲ್ ಜಪ್ಪು ನಗನೇ ಮೋನಪ್ಪೆ ಪಂಡೆ "ಯಾನ್ ಪಂಡಿನತ್ತ, ಮೋನೆ ತೂನಗನೇ ಪನ್ಪುನಾತ್ ತಾಕತ್‌ದಾರ್ ಆರ್‌ಂದ್. ಆರೆನ ಪಾತೆರ ಈರ್ ನಂಬುಲೆ, ಇನಿಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಲು ಬೈಕ್‌ನ್ ಬರೀಟ್ ದೀಲೆ".

"ಈರ್ ದಾದ ಪನ್ಪುನಯೇ? ಬೈಕ್ ಬುಡೊಡ್ಚಿ ಪಂಡ ಇಲ್ಲಗ್ ಪೋದು ಬರ್ಪುನ ಎಂಚ ಎಣ್ಮ ಎಣ್ಮ ಮೈಲ್ ನಡತ್‌ದ್ ಆಯರ ಪೋಯರ ಇತ್ತಿನವ' ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಮಂಡೆ ಬೆಚ್ಚೊಡೇ ಪಂಡೆ. "ಇಂದೇ ಇರೆಗ್ ಜುವ ಮಲ್ಲೆನಾ, ಅತ್ತ್ ಎಣ್ಮ ಮೈಲ್ ನಡಪುನ ಬಂಜ ಮಲ್ಲೆನಾ? ಎಂಚಲಾ ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಲತ್ತೆ, ಬೈಕ್‌ನ್ ಗೇರೇಜ್‌ಡ್ ದೀದ್ ಬುಡ್ಲೆ. ಒಂತೆ ಸುದಾರ್ಸೊನ್ಲೆ"ಂದ್ ಪನ್ನಗ ಕಾಂತಣ್ಣಡ ಉತ್ತರನೇ ಇತ್ತ್‌ಜಿ.

ಜೋಯಿಸೆರೆ ಇಲ್ಲಡ್ದ್ ಪಿರ ಬನ್ನಗ ಕಾಂತಣ್ಣನ ಬದಲ್‌ಗ್ ಮೋನಪ್ಪೆ ಬೈಕ್ ಬುಡೊಂದು ಬತ್ತೆ. ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಲ್ದ ಮಟ್ಟ್‌ಗ್ ಬೈಕ್‌ಗ್ ರಜೆ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್, ಗೇರೇಜಿದ ಗೂಡು ಸೇರ್‌ಂಡ್. ಬಯ್ಯಡ್ ಸುರೂತ ಸರ್ತಿ ಕಾಂತಣ್ಣೆ ನಡತ್‌ದೇ ಇಲ್ಲಗ್ ಪಿದಾಡಿಯೆ.

ಕತ್ತಲೆ ಎಣ್ಮ ಗಂಟೆ ಆನಗ ಇಲ್ಲಗ್ ಎತ್ತುನಾರ್ ಒಂರ್ಬ ಗಂಟೆ ಆಂಡಲಾ ದಾನೆ ಬತ್ತ್‌ಜೆರ್‌ಂದ್ ಕೆಕ್ಕ್‌ಲ್ ಉದ್ದ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಲೀಲಕ್ಕೆಗ್ ಬೊಡಿದ್ ಪೋಂಡು. ಮಗೆ ಸಂಕರೆ ನಿದ್ರೆ ಮಲ್ತಿತ್ತೆ. "ಮಗೆ ದಾನೆ ಎಲ್ಯ ಬಾಲೆನ, ಏತ್ ಪೊರ್ತುಗಾಂಡಲ ಬರ್ವೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಐತಪ್ಪಣ್ಣೆಲ ಜೆತ್ತಿತ್ತೆರ್.

ಅಂತೂ ಇಂತೂ ರಾತ್ರೆ ಗಂಟೆ ಪತ್ತಾನಗ ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಇಲ್ಲಗ್ ಎತ್ತಿಯೆ. ಕಂಡನಿ ನಡತೊಂದು ಬತ್ತಿನೆನ್ ತೂದು ಬೈಕ್ ದಾದನೋ ಹಾಲಾದಿಪ್ಪೊಡುಂದು ಲೀಲಕ್ಕೆ ಎನ್ಪೆರ್. ಕೈಕಾರ್ ದೆಕ್ಕ್‌ದ್ ವಣಸ್‌ಗ್ ಕುಲ್ಲ್‌ನಗ ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಇಸಯೊನು ಬೊಡೆದಿಡ ಪಂಡೆ. ಬಲ್ಮೆ ಗಿಲ್ಮೆಡ್ ಒಂತೆ ಎಚ್ಚನೇ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತಿನ ಲೀಲಕ್ಕೆಗ್ ಉಂದು ಸರಿಂದ್ ತೋಜ್‌ಂಡಲಾ ದಾದಾಂಡಲಾ ಅನಪತ್ಯೊಗು ಒವುಲಾ ವಾಹನ ಇಜ್ಜಂತಿನವು ಒಂಜಿ ಪೋಡಿಗೆನೇಂದ್ ಮನಸ್‌ಡ್ ಬರಂದೆ ಇತ್ತ್‌ಜಿ.

ಪುಲ್ಯ ಆಂಡ್. ಇನಿ ಬೈಕ್ ಇಜ್ಜಿ ನಡತ್‌ದೇ ಪೋವೊಡತ್ತ ಪಂಡ್‌ದ್ ನೆಂಪಾಯಿನ ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಬೇಗ ಬೇಗನೆ ಪಿದಾಡುನ ಅಟ್ಟಣೆಡ್ ಇಪ್ಪುನಗನೆ ತೋಟೊದ ಕರೆಡ್ದ್ ಮಗನ ಬೊಬ್ಬೆ ಕೇಂಡ್. "ದಾದಾಂಡ್ ಮಗಾ ದಾದಾಂಡ್" ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಅಡೆಗ್ ಬಲ್ಲೆರ್. ತೂಪಿನ ದಾದ ಬಜ್ಜೆಯಿ ಪೆಜ್ಜಿಯರ ಪೋಯಿನ ಸಂಕರಗ್ ಮರಿ ಕೊಡತ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬೇನೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಎಚ್ಚ ಪೋಡಿಗೆಡ್ ಆಯೆ ಅರಬ್ಬಾಯಿ ದೀವೊಂದಿತ್ತೆ.

ದಾದ ಮಲ್ಪುನಂದ್ ಒರಿಯಗ್‌ಲಾ ತೋಜ್‌ಜಿ.

"ಒರ ಒಂಜಿ ಜೀಪು ದೆತೊಂದು ಬಲ ಜತ್ತಪ್ಪಾ"ಂದ್ ಐತಪ್ಪಣ್ಣೆ ಪಂಡಿನನೇ ತಡ ಜತ್ತಪ್ಪೆ ಪಂಜಗ್ ಬಲ್ತ್‌ದಾಂಡ್.

ಸಂಕರನ್ ಇಲ್ಲಗ್ ದೆರ್ತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ಲೀಲಕ್ಕೆನ ಬೊಬ್ಬೆಡ್ ಬಲ್ಲಿ. ಸಂಕರನ ಮೆಯಿ ಒಂತೊಂತೆನೇ ನೀಲಿ ಆಯರ ಸುರು ಆಂಡ್. ನನ ಕಾತ್‌ಂಡ ಆಯಿಜಿಂದ್ ಮಗನ್ ಪುಗೆಲ್‌ಡ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಬಲಿತೆನೆ. ಆ ಗಡಿಬಿಡಿಟ್‌ಲಾ"ಇನಿಯೇ ಬೈಕ್ ಇಜ್ಜಂದೆ ಆವೊಡಾ"ಂದ್ ಲೀಲಕ್ಕೆ ಬುಲಿತೊಂದೇ ಪಂಡಿನವು ಕಾಂತಣ್ಣನ ಕೆಬಿಕ್ ಬೂರಂದೆ ಇತ್ತ್‌ಜಿ.

ಪಂಜಗ್ ಬಲ್ತಿನ ಜತ್ತಪ್ಪೆ ಜೀಪು ದೆತೊಂದು ಬನ್ನಗ ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಅರ್ದ ಸಾದಿ ಕರಿದಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸಂಕರನ್ ಜೀಪುಡು ಪಾಡ್‌ದ್ ಪಂಜದ ಡಾಕ್ಟ್ರೆನಡೆ ಎತ್ತಿಯೆರ್.

ಬಾಲೆನ್ ಕೋಣೆಗ್ ಕೊನೋದು ಪರೀಕ್ಸೆ ಮಲ್ತಿನ ಡಾಕ್ಟ್ರ"ಕಾಂತಣ್ಣ ಈರ್ ಮಸ್ತ್ ತಡಮಲ್ತರ್" ಪಂಡೆರ್. ಕಾಂತಣ್ಣಗ್ ಕಣ್ಣ್ ಕತ್ತಲೆ ಬತ್ತಿಲೆಕ ಆದ್ ಅವುಲೇ ಕುಲ್ಲಿಯೆ.

"ಅತ್ತ್, ಕಾಂಡೆ ಏಳ್ ಗಂಟೆಗ್ ಮರಿ ಕೊಡತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪರ್, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಬನ್ನಗ ಒಂರ್ಬ ಕರೀದ್‌ಂಡ್, ಮರಿ ಕೊಡತ್ತಿನಕ್‌ಲೆನ್ ಕೂಡ್ಲೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಕನವೊಡುಂದು ಗೊತ್ತಿಜ್ಜ?ಈತ್‌ಲಾ ತಡಮಲ್ಪುನನ ?ಜೀಪುನು ಕಾಪುನೆತ್ತ ಬದಲ್‌ಗ್ ಈರೆನ ಬೈಕ್‌ಡ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ಅರ್ದ ಗಂಟೆಡ್ ಬತ್ತ್‌ದುವೊಲಿ, ಬಾಲೆನ್ ಒರಿತೊಂದುವೊಲಿ, ಈರ್ ದಾಯೆ ತಡ ಮಲ್ತರ್?"

ಡಾಕ್ಟ್ರೆನ ವಾ ಪ್ರಸ್ನೆಗ್‌ಲಾ ಕಾಂತಣ್ಣಡ ಉತ್ತರ ಇತ್ತ್‌ಜಿ.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಾರ್ಕಳ

ನೆಲೆ, ನೋಡು, ಭಜನಾಮಂದಿರ ರಸ್ತೆ, ಬಿಜೈ,ಮಂಗಳೂರು

ತೊಟ್ಟಿಲ್ ಬಲ್ಲ್

ಡೆನ್ನನ್ನ ಡೆನ್ನನ್ನ ಡೆನ್ನನ್ನ ಡೆನ್ನನ್ನಯೇ
ಡೆನ್ನನ್ನ ಡೆನ್ನನ್ನ ಡೆನ್ನನ್ನ ಡೆನ್ನನ್ನಯೇ
ಪುಟ್ಟಿನೇ ಕೊಂಕಣಿ ಪಾಲೆಗ್!
ಆಯಿಟ್‌ಡ್ದ್ ತುಳು ತಕ್ಕಣೊಡ್ದು| ಕನ್ನಡ ಜಕ್ಕೆಲ್‌ಗ್

ಪಿಟಿ ಪಿಟಿ ಪಜ್ಜೆ ಪಾಡೊಂದು
ಮೊರಂಪು ಗರ್ತೊಂದು | ಮುಂದಿಲ್ಡ್ ತೊಡಮೆ ಕಡತೆಯೇ

ತುಳು ಕೊಂಕಣಿ ಬಲ್ಲ್‌ಲೆಗ್
ಕನ್ನಡದ ತೊಟ್ಟಿಲ್ ಪಾಡ್ದ್ ತೂಕೊಂದುಲ್ಲೆಯೇ

ಶೋಭಾನೆ ಗುಂಮ್ಟೆ, ರಾಗೊಗು
ತುಳು ಮಣ್ಣ್‌ದ ಕಮ್ಮೆನೊದ ಪಾಡ್ದನ ಐಸಿರಿಯೇ

ಮೆನ್ತ್‌ದ್ ಆರಾದ್ ಕುಲ್ಲಾದ್
ಪೊರ್ಲು ಪೊಳಕೆ ಪನ್ಪಾಂದ್, ತರೆತ್ರ ದೀಪಾಂಡ್‌ಯೇ

ಅನ್ಯಮುನ್ಯ ಮಲ್ಪಾದ್
ಮುಂಗುಲಿ ದೀದ್, ಕೋಡಿ ಎರ್ಪಾಂದ್ ತೊಟ್ಟಿಲ್ ತೂಂಕಾಂಡ್‌ಯೇ

ಕರಿಯ ಕರುಂಬುದು ವೋಯ್‌ಗ್
ಬಚ್ಚಿರೆ ದೊಂಪ, ಕೆಂದಾರಿ ಬೊಂಡ, ಪಿಂಗಾರ ಪುರ್ಪಾದಯೇ

ನಾಚಿದ್ ನಾಣೆದ್ ಪೊಡ್ಯನಗ
ಬಲಾಪ್ಪೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಟ್ಟೆಲ್‌ಗ್ ಆರಾದ್ ಪತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಯೇ

ಭಾಸೆ ಬೇತೆ, ಜಾತಿ ಬೇತೆ ಇನ್ಪಿನ
ಅಲ್ಪ ಸಂಕಲ್ಪ ಕಲೆಕ್, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ಬೇಧ ಇಜ್ಜಿಯೇ

ಗುಂಢಾರದ ದಲ ಜತ್ತ್‌ದ್‌ಯೇ
ಪಾಡ್ದೊನ ಸಂದಿ ಕಬಿತೆದ ಪದ್ಪೆಯಿ ಕೊರಿಯೆರ್‌ಯೇ

ಕೂಕೂಲ್ದಾ ಲೆಪ್ಪು ವೊಯ್ಪಾದ್
ತೊಟ್ಟಿಲೆನ್ನ ತೂಕಾದ್, ತೂಕಾವೊಂದುಲ್ಲೆರ್‌ಯೇ

ಈನ್ಪ್‌ದ ಎಗ್ಯೆ ಸಿರಿವೊಲಿ ಅಣೆಟ್ಟ್
ಕೆಂದಾರಿ ಬೊಂಡ, ಚರುಂಬು ಬಜ್ಜೆಡ್ ಎದ್ಕೊಸಿಯೆರ್‌ಯೇ

ಪಾಲೆ ಪಿಂಗಾರ ಸೆರಂಗ್‌ಗ್ ಪಾಡಿನ
ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಮುಟ್ಪಾವೊಂದು ಅಪ್ಪೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ಕೂಡು ಪಾಡಿಯೆರೇ

ತುಳು ಕೊಂಕಣಿ ಬಲ್ಲ್‌ಲೆಗ್ ಪಾಡ್ದಿನ
ಕನ್ನಡದ ತೊಟ್ಟಿಲ್ ಇನಿಕ್ ತೂಕೊಂದುಲ್ಲೆಯೇ
ಡೆನ್ನನ್ನ ಡೆನ್ನನ್ನ ತೊಟ್ಟಿಲ್ ಇನಿಕ್ ತೂಕೊಂದುಲ್ಲೆಯೇ

ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರೊಡ್ರಿಗಸ್
ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್, ಟ್ಯುಟೋರಿಯಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಕಟಪಾಡಿ

ಪನಿ - ಮಿನಿ ಕಬಿತೆಲು

ನಮ್ಮ ನಾಯಕೆರ್

ಅವುಲೊರಿ ಉಲ್ಲೆಗೆ ಕಾಡ್ ಕಡ್ಪುನಾಯೆ
ಮೂಲುಲ್ಲೆ ಬೊಕ್ಕೊರಿ ಬೀರ್ ಮಲ್ಪುನಾಯೆ
ಮಿತ್ತ್ ಒರಿ, ತಿರ್ತ್ ಒರಿ, ಕಾರ್ ಒಯ್ಪುನಾಯೆ
ಬದ್ಕ್‌ದಿಪ್ಪುನೇ ಚೋದ್ಯ; ಸಂಶಯ ದಾಯೆ ?

ಕಬಿತ ಕಬಿತೆ

ಎನ್ನ ದೇವೆರ್ ಕಂತ್ ಕೊರಿಯೆರ್-
ಪಬೊರ್ಗು ಮೋಕೆಡ್ ಬಂಗಾರ್;
ಕಂಟೆಲ್‌ದ ತಿಕ್ಕಾದ್, ಕೆಬಿತೆನ್ ನೇಲಾಯೆ
ಥಣಾ ಥಣಾ ಗೊಬ್ಬೆರೆನ್ನ ಮದ್ಮಾಯೆ

ಮೂಂಕ್‌ದ ಬಂಗಾರ್

ಮೂಂಕ್‌ಗ್ ಬಂಗಾರ್ ದೀಯೆರೆ ಪೋದ್
ಮೂಂಕೇ ಬಂಗಾರಾಂಡ್;
ಪೊರ್ಲ್‌ಗ್ ಸಿಂಗಾರ ಮಲ್ಪೆರೆ ಪೋದ್
ಪೊರ್ಲೇ ಪೊಂಗಾರಾಂಡ್

ಸುಪ್ತ ದೀಪ್ತಿ (ಜ್ಯೋತಿ ಮಹಾದೇವ್)
40, ಲಹರಿ, 3ನೇ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆ, ಅನಂತರ ನಗರ ಮೊದಲ ಹಂತ, ಮಣಿಪಾಲ-576104.

ಎನ್ನ ನಲಿಕೆ

ನಲಿಪುವೆ ಯಾನ್ ಮೂಲ್
ಪಗೆಲತ್ತ್ ರಾತ್ರೆ |
ಕರೆಂಚಿ ಪೋಯಿ ಬದ್ಕ್‌ಗೆನ್ನ ಪಗೆಲ್‌ಂದಿಜ್ಜಿ
ಅಂಚಾದೇ ನಲಿಕೆ ಎನ್ನ ಪಗೆಲತ್ತ್ ರಾತ್ರೆ

ಸಿರ್‌ಂಟ್ ಪೋಯಿ ಕರಿ ಉಡಲ ಮೋನೆಗ್
ಪಾಡುವೆ ಅರ್ದಲ
ಕಳೆವೆರೆ ಪಗೆಲ ಮೈಲೆನ್

ಐಟೆ ಪೋಂಡ ದೂರ
ಮೂಲೆ ಪೋಂಡ ದೂರ
ಅಂಚಾದೆ ನರಮಾನಿಯಾಂಡಲ ಯಾನ್
ಜಾತಿದ ಕುರೆ ಮೈಲೆ ಪತ್ತಿ
ನರಮಾನ್ಯಡ್ದ್ ದೂರ ದೂರ

ಒಂಜೇ ಪೆದ್ದಿ ಅಪ್ಪೆ ಮಿರೆ ಪೇರ್ ಪರಿನ
ಒಂಜೇ ನೆತ್ತೆರ್ ಪರಪುನ
ಒಂಜೇ ಜಾತಿದ ನರಮಾನ್ಯಡನೇ
ಏತೊಂಜಿ ಏದ-ಬೇಧ
ನಲಿಪುವೆ ಯಾನ್ ಮೂಲು
ಏದ-ಬೇಧದ ಕುರೆ ಮೈಲೆ ಪತ್ತಿ
ಜನೊಕ್ಲೆ ನಡುಟ್ಟು

ಎನ್ನಾಳೆ ತೆಂಬರೆದ ಪೆಟ್‌ಗ್
ಎನ್ನುಡಲ್ದ ಬೇನೆ ಬೇಜಾರ್ದ
ಪಾಡ್ದನೊದ ರಾಗ ಜೊತೆ ಸೇರುಂಡು

ಗಗ್ಗರದ ಗಿಜಿಗಿಜಿಕ್ಕ್ ಕಾರ್‌ದ ಚರ್ಮನೇ ಲಕ್ಕುಂಡು
ನೆತ್ತೆರಿಜ್ಜಂದಿ ಮೈಯ್ಟ್ ಕರ್‌ನೀರ್ ಜಪ್ಪುಂಡು.
ಕೈಟಿತ್ತಿ ಮಣಿತ್ತ ಕಿಣಿಕಿಣಿ
ಮೆರಿಮೆಂಚಿ ಕಡ್ತಲೆದ ಘಳಘಳ
ಬಡವುದಗ್ಗಿಗ್ ಬಲಿ ಬೋಡು ಪನ್ಪುಂಡು.
ನಲಿಪುವೆ ಯಾನ್ ಮೂಲು
ಬಡವು ಬಂಜಿಡೇ.

ಕಟ್ಟ್‌ದಿ ಅಣಿತ್ತ ದಿನ್ನೊ
ದೀತಿ ಮುಗತ ದಿನ್ನೊ
ಸಿಂಗರಿತಿ-ಪೂ ಪಿಂಗಾರ ತಿರಿತ ದಿನ್ನೊಡು
ಬದ್‌ಕೇ ಎಂಕ್ ದಿನ್ನೊ ದಿನ್ನೊ

ಬಂಗಾರ್ದ ಸಂಕೋಲೆ
ಊರ ಗುರಿಕಾರ ಕೈಕೆನ್ನ ಪಾಡಿ ಬಂಗಾರ ಬಲೆ
ಕುಟುಮೊ-ಸಂಸಾರದ ಪುಟ್ಟು ಸಾವುಡಿಜ್ಜೆಂಕ್ ಪಾಲ್
ಸುದ್ದೊ-ಸೂತಕಂದ್
ನಲಿಪುವೆ ಯಾನ್ ಮೂಲು
ಪಗೆಲತ್ತ್ ರಾತ್ರೆ!

ದಣಿತಿ ಉಡಲ ಆಸರ್‌ಗ್ ರಾಶಿ ರಾಶಿ ಬೊಂಡ
ಏತ್ ಪರ್‌ಂಡಲ ಯಾವುಜಿ ಅವು ಪೂರಾ ದಂಡ
ಕೋಪದಗ್ಗಿ ಬಡವುದಗ್ಗಿದ ಉರಿ ಉರ್ದಲೊಡು
ಅಗಿದ್ ಒಯಿಪುವೆ ಜೀವ ಜೀವ ಕೋರಿದ ನೆತ್ತರ್
ಕೈಕೊನುನ ಆವಾರೊ
ಬಡವುಡು ಬುಳಿಪಿ ಎನ್ನ ಜೋಕ್ಲೆಗಾವರೊ
ನಲಿಪುವೆ ಯಾನ್ ಮೂಲು
ಪಗೆಲತ್ತ್ ರಾತ್ರೆ!

ಪಗೆಲ್ ಮೈಲೆದಾಯೆ ಯಾನ್
ರಾತ್ರೆ ನಂಬುನಾಯಗ್ ಇಂಬು ಕೊರ್ಪಿ ದೈವ ಯಾನ್
ನಲಿಪವೆರೆನನ್ ಸ್ವಾರ್ಥ, ಮೋಸ ವಂಚನೆನ್ಪಿ
ಬ್ಯಾಂಡ್ ವಾಲಗ ಬಾರಿಸದ್
ತೂವೆರೆನ್ನ ನಲಿಕೆದ ಪೊರ್ಲು
ತೂವೆರೆನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಪೊರ್ಲು
ಯಾನ್ ತೂತುಜಿ ಬೊಳ್ಪು, ಬೊಲ್ಪುನು
ಯಾನ್ ಕೇನ್‌ದ್‌ಜಿ ಕೋರಿ ಕೆಲೆಪುನು
ಏಪ ಬೊಳ್ಪು ಮೂಡು?
ಏಪ ಕೋರಿ ಕೆಲೆಪು?
ನಲಿಪುವೆ ಯಾನ್ ಮೂಲು
ಪಗಲತ್ತ್ ರಾತ್ರೆ!
ಕರೆಂಟಿ ಪೋಯಿ ಬದ್ಕ್‌ಗೆನ್ನ ಪಗೆಲ್‌ಂದಿಜ್ಜಿ
ಅಂಚಾದೇ ನಲಿಕೆ ಎನ್ನ ಪಗೆಲತ್ತ್ ರಾತ್ರೆ
ನಲಿಪುವೆ ಯಾನ್ ಮೂಲು
ಪಗೆಲತ್ತ್ ರಾತ್ರೆ !!!

ರಘು ಇಡ್ಕಿದು

ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಎಸ್.ವಿ.ಎಸ್. ಕಾಲೇಜು, ಬಂಟ್ವಾಳ

ಬೀರೊ ಬಿರ್ದ್‌ದ ಕೀಚಕೆ

ಎರು ಗಿಡಾವುನ ಕಂಬುಲದ ಪುಡೆ
ಬರಿಟೆ ಬೋರಿಲೆ ಗಿಡಪು ಪೊಸ ಮಾ-
ದರಿದ ಕಂಬುಲ, ಉದ್ದ ಪಲ್ಲೊನು ಸರ್ಕೆ ಮಂಜೊಟ್ಟಿ
ಕರೆತ ಪುಣಿ ಏರಾದ್ ಕಟ್ಟುನ
ತರತರೊತ ಕೆಲಸೊಲೆಗ್ ಜವಣೆರ್
ಸುರುಕು ದೀತೆರ್ ಕೀಚಕನ್ ಇನಿ ಯುವಕಮಂಡಲದ||

ಒರೊದ ಸಬೆ ಕಾಂಡೆಂದ್ ಲೆತ್ತಿನ
ಕರೆನ್ ಪಿರ ಪಾಡಾಯೆ ಯಾನಮ-
ಸರೊಡು ಉಲ್ಲೆಂಚಾದ್ ಬರ್ಪಿನ ವಾರ ದೀವೊನ್ನ
ತೆರಿಜಿ ಅಂಚಿನ ತುರ್ತು ಅಲೆ ಕಣ-
ವರೆಗ್ ಬೈದಿನ ಎಂಕ್ ಎರ್ಮೆದ
ಕಿರಯಿ ದಾಯೆಗ್ ಎನ್ನ್‌ದಡೆಗೇ ಆಯೆ ಪಿರ ಪೋಯೆ||

ಪಾಕ ಇತ್ತಿ ವರಂಟ್ ಓದುದ-
ನೇಕ ಜವಣೆರೆಗಿಜ್ಜಿ ಎದುರುಡು
ಆಕರುಂತುನ ದೈರ ಪಾತೆರ ಮಾತ ಬಂದಾವು
ತೀಕರದ ದಡಿಯೊಂಜಿ ಪೋಡಿದ್
ಲೋಕ ತೋಜಂದಕಲೆ ತಿಗಲೆಡ್
ನೂಕು ಮದ್ಪೊಳಿಚೆಂಡೆ ಬೊಟ್ಟುನ ಆಟ ನಲಿಪಾಟ||

ಓಲೆ ಉಪ್ಪಡ್ ಆಟಕೋಲದ
ಓಲೆ ಸುರುಮರ್ಯಾದಿ ಅಣ್ಣಗ್
ನಾಲ್ ಮೈಡ್ಲ್‌ಲ ಬರೊಡು ಜವಣೆರೆ ಉಲಯಿ ಪೆಟ್ಟ್‌ಪುಡೆ
ದಾಲ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ಯೆತ ರಾಜಿನ್
ಮೂಲೆ ಇತ್ಯರ್ತಾದ್ ಪಣ್ಣಿನ
[illegible] ಕಾರ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ತಪ್ಪು ಒಪ್ಯೊನೊಡು||

ಊರುಡಿತ್ತಿನ ಕಲಿತ ಗುತ್ತಿಗೆ
ಏರ್ ನಡಪುಡಿಯೆರ್ಡಲಾ ಐ-
ತಾರ ಬಯ್ಯಡ್ ಬತ್ತ್ ತೂವೊಡು ಅಣ್ಣೆರೆನ ಪಾದ
ಮೂರಿ ತಾರಿದ ಲೆಕ್ಕ ಕಪ್ಪೊಗು
ಕೋರಿಕುರಿನನ ಬುಟ್ಟಿಚಾಕಿರಿ
ಮೀರಿನಕಲೆಗ್ ಕೊರಿನ ಸಿಕ್ಸೆನ್ ಕೇಂದ್ ಪೋಡಿಯೆರ್||

ಮುಪ್ಪ ಮುಡಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಬಾಕ್ಯರ್
ರಪ್ಪ ಕೋರುದು ನಡ್ಪಿ ಕೆಲಸೊಗು
ಉಪ್ಪೊಡ್ಯೆಟೇ ಪೂರ ಊರುದ ಎಲ್ಲು ನಾಯೆರ್ಡ್
ದಪ್ಪು ಅಣ್ಣೆರೆ ಬೆನ್ನಿ ಮುಗಿತ್ದ್
ಜಪ್ಪೊಡಿತರೆರೆ ಕಂಡ ನಡೆರೆಗ್
ತಪ್ಪು ಜನ ಪರೊಡಾವು ಉಪ್ಪುದ ನೀರ್ ಬಾಜೆಲ್ಗ್||

ನಾಲ್ ಪಣೆಟ್ಲ ನೀರ್ ಮಗತ್ದ್
ನೇಲ ಮಜಲ್ನ್ ಸುಗ್ಗಿ ಮಲ್ಪುನ
ಬೇಲೆ ತೂವೊಡ ಗಾಂತ್ರ ಪಾತಳದಡಿತ ನೀರೊಯಿತ್
ಬೋಳುಗುಡ್ಡೆನ್ ಜರ್ತ್ ಸಮಕಟ್
ಜಾಲ್ ಮಲ್ದಿನ ಮೇರೆ ತಿಗಲೆದ
ಲೀಲೆ ಪಣಿಯರೆ ತೀರ್ದೊ ಈ ಪಣೆತೊಂಜಿ ಬೆರ್ಮರೊನು||

ಒರಿಯ ಒಂಜೇ ಕೈಟ್ ಕಣತ್ದ್
ಬರಿಟ್ ದೀತೆರ್ ತೋಡುನ್ಯೆಟೆದ
ಕರಿಯ ಕಲ್ಲ್‌ನ್ ದೆರ್ತ್ ತಿಗಲೆದ ಸಮೊಕು ಪತ್ದೊಂತೆ
ಸರುತ ಉಂತುದು ಬೊಕ್ಕ ಮೆಲ್ಲೊಡು
ಪಿರೆತ್ ಬುಡುವೆರ್ ಪತ್ತ್ ಜನಪತ್-
ದೊರನೆ ಪಿಜಿಪರೆ ಬಲ್ಲಿ ಆರೆನ ಬೀರೊ ದಾನಿನ್ಪೆ||

ಅರಿತ ಮುಡಿನೊರ ದೆರ್ತ್ ಕುಸೆಲ್ಗ್

ಪಿರೆತ್ ಚೆಂಡದ ಲೆಕ್ಕ ತೊರ್ತಿನ
ಸರುತ ರಾಯಿನಿ ಪೋದು ಬೂರಿನಿ ಕಂಡ ಕಡತಂಚಿ
ಬಿರೆಲ್ ಪತ್ತೆಡ್ ಪತ್ತ್ ಮುಡಿ ತಾ-
ನೊರನೆ ದೆರ್ತ್‌ದ್ ಬೀಜಿನವು ಒರಿ
ಪರಬ ತರೆಕೊರ ಒಂಜಿ ಬೂರುದು ಅಡೆಗೆ ಪಡ್ಚಾತೆ||

ಕರಿನ ವರ್ಸೊಡು ಬತ್ತಿ ಬೊಲ್ಲದ
ಪರಪು ಒಯಿಲ್‌ಡ್ ತಿಕಿನ ದೂಮನ್
ಕರೆಕ್ ಒಯಿತೆರ್ ಆಯನಿಲ್ಲದ ಪೂರ ಸರಕ್‌ಲೆನ್
ಎರೆಗ್ ತೀರೆಂಚೆಂಚಿ ಗಾಂತ್‌ದ
ಕಿರೆಕ್ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಮುರ್ಕಿನಕಲೆನ
ಪೆರಣ ಒರ್ತೆರ್ ಒಂಜಿ ರಡ್ಡಾ ಊರುಗುಪಕಾರ||

ಊರುಡಾಪಿನ ಒವ್ವೆ ಕೆಲಸೊಗು
ಸೂರೆ ಕೀಚಕೆ ದುಂಬು ಅರೆನ
ಕಾರ ತಿರ್ತ್‌ಡ್ ಬೆನ್ಪಿ ಜವಣೆರ್ ಸಾರ ತಿಕ್ಕುವೆರ್
ತೇರ್ ಒಯಿಪುನ ಅಂಕ ಆರಡ
ಕೇರಿಡಾಪಿನ ಕೋಲ ಆಟೊಗು
ಮಾರಿಪೂಜೆಗ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟೊಗು ಮೇರೆ ಗುರ್ಕಾರ್ಲು||

ಅರಮನೆದ ಬರಿಪತ್‌ದ್ ಕೇರಿದ
ತರೆಟ್ ಕಟ್‌ದಿನ ನಾಟ್ಯಸಾಲೆದ
ಪಿರವು ಕೀಚಕ ಮನಸ್ ಬೆಂತಿನ ಕೊಲ್ಮೆ ಉಂಡೇತ್?
ತರೊತರೊದ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡು
ಮರಟ್ ಕೆತ್ತಾದ್ಯೆಕ್ ಬಣ್ಣೊನ್
ಸರಿಟ್ ಮೆತ್‌ದೆರ್, ಅವೆನ್ ನೇಲಾ ದೀತೆರ್ಯೆಟ್ಯೆಟೆ||

ಪೊಸತೆ ನಮುನೆಡ್ ಕಟ್‌ದಿ ನಾಟ್ಯದ

ಬಸದಿ ಉಂದಾದುಂಡು ಪಿದಯಿದ
ಕುಸುರಿ ಕೆಲಸೊನು ತೂದು ಮರ್ಲೊಡು ಮಾತ ತೂಯ್ನಕುಲು
ರಸಿಕೆರುಲ್ಲೆರ್ ಕಲೆತ ಪುದರ್‌ಡ್
ಕುಸಿನ್ ಪಟ್ಟುನ ಪೆರ್ಮೆ ಕೀರ್ತಿನ್
ಪಸೆರು ಊರುದ ಮಾನೊ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರ್ ಸುಗಿತೊನೊಡು||

ಉದಿಪನೊದ ದಿನತಾನಿ ವರ್ಸೊಲ
ಮದಿಪು ಸಭೆಮಾಮಲ್ಲ ಪಿದಯಿದ
ಚದುರೆರೆನ್ ಲೆಪುಡಾದ್ ನಾಟಕ, ಆಟ, ಪದ ನಲಿಪು
ಚದಿತ ಸೋಡ್ತಿದ ತಿಂಗೊಲೊಂಜೆಕ್
ಒದಗು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಗು ಕೀಚಕೆ
ಮುದೆಲ್ ಆಯಿನ ದತ್ತ್ ಬಲತ್‌ಡ್ ಸೇರ್ದಿ ಜವಣೆರೆಗ್||

ಊರುಡಿತ್ತಿನ ನೂದು ಕೂಟೊಗು
ದೀರೆ ಕೀಚಕೆ ಮಲ್ಲ ಗುರ್ಕರೆ
ಮೀರಿನಕುಲಿಜ್ಜಾಯೆ ಪಾಡಿನ ಗೆರೆನ್ ಪೋಡಿಗೆಡ್
ಪೂರ ಕೆಲಸೊನ್ ಮಲ್ಪರುಲ್ಲೆರ್
ಊರ ಜವಣೆರ್ ಐತ ಮಾನೊಗು
ಏರ್‌ದುಂತಿದಿ ಪುದರ್ ತೆರಿಧೆರ್ ಆಂಡ ಪಣರಿಜ್ಜಿ||

ಎನ್. ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ
20-8 ಬಿ. ಗುರುಕುಲ ಕಾಲೊನಿ, ಚಿತ್ರಾಪು, ಮೂಲ್ಕಿ - 574 154.

ಮರಿಯಲೊದ ಚಿತ್ರೊ

ಬಾನ ತೋರೊಂದುಂಡು
ಪಚ್ಚೆ ದುತ್ತೈತ ತುತ್ತುದು
ಭೂಮಿ ನಲಿತೊಂದುಲ್ಲಲ್
ಅಪ್ಪೆ ಜೋಕುಲು ಕೊಟ್ಟು ಪಿಕ್ಕಾಸ್
ತರೆಟ್ ಮುಟ್ಟಾಳೆ ಒಟ್ಟೆ ಬೈರಾಸ್
ಪುಗೆಲ್‌ಗ್ ದೀವೊಂದು
ಪಿದಾಡ್ವೆರ್ ಬೆನ್ನಿ ಸುರು ಮಲ್ಪೆರೆ
ಒಂಜಿ ದಿಕ್ಕ್‌ಡ್ ಬಿತ್ತುವೆರ್
ಬುಕ್ಕೊಂಜಿ ದಿಕ್ಕ್‌ಡ್ ನೇಜಿ ನಡ್‌ಪೆರ್
ಆಂಡ ಓಬೆಲೆ ಸ್ವರ ಕೇನುಜಿ
ಎರುತ್ತ ಪಿರವು ದಪ್ಪುನಾಯನ
ಪದ ಕೇನ್ಯೆರೆ ಎರ್ಲು ಓಲುಂಡು
ಟಿಲ್ಲರ್‌ದ ಸ್ವರೊಟು ಕೆಬಿ
ಬಂದಾವೊಂದುಂಡು
ಮುಲ್ಪ ಕೊಡೆ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಗಾಳಿಗ್
ಚಂಡಿಯಾದ್ ಬೂಕುಲೆನ ದಿನ್ನೊಡು
ಪೋವುಂದುಲ್ಲ ಜೋಕುಲು ಬಗ್ಗೊಂದು

ಗೂಡು ಕಟ್ಟ್‌ನ ಪಕ್ಕಿಲು ಬರ್ಸಗ್
ಕಿನ್ನಿಲೆಗ್ ರೆಂಕೆಗ್‌ಳ್‌ನನೇ ಆಸರೆ ಕೊರ್ದು
ಮೇಪುನ ಬೋರಿ ತರೆತಾರ್ತ್‌ದ್
ಕೊಂಬು ದೆರ್ತ್‌ದ್ ಪಿದಾಡ್ಲೆಕ
ಲಡಾಯಿಗ್ ತೋಜೊಂದುಂಡು
ನೀರ್ದ್ ಬೂರಿನ ಕೋರಿಗುಳ್
ಕುಡ್ತೊಂದುಲ್ಲ ಮೈನ್
ಬೊನ್ಯೊಡು ಬೂರ್ದು ಪುರೆಲುಂಡು ನಾಯಿ
ರಾತ್ರಿ ಇರ್‌ಂಟ್‌ಲೆನ ರುದ್ರ ವೀಣೆಗ್
ಕಪ್ಪೆ ತಬಲೆ ಬೊಟ್ಟೊಂದುಂಡು
'ಈ ಮರಿಯಲೊ ಎಂಕ್ಲೆನ ಭಾಗ್ಯಾಂದ್'
ಅಜ್ಜಿ ತನ್ನಾತೆಗೇ ಪನೊಂದುಲ್ಲೆರ್
ಜೋಕುಲೆಂಕುಲು ಕಂಬೊಳಿದುಲಾಯಿ
ಸೇರ್ದ್ ಪಿದಾಯಿ ನಿಲ್ಕನಗ
ಜಾಲ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿ ಬೊಳ್ಳೊಗು
ಅಜ್ಜಿ ಬತ್ತಿ ಪೊತ್ತಾದ್ ಬುಡೊಂದುಲ್ಲೆರ್

ರವಿಶಂಕರ ಶೆಟ್ಟಿ, ಒಡ್ಡಂಬೆಟ್ಟು
ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕ, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ. ಪೂ.
ಕಾಲೇಜು, ಕನ್ಯಾನ -574 279 ದ.ಕ.

ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡತಿನ ನೆಂಪು....?

ಬಾಷಾ ಬುಳೆಚಿಲ್ಲ್‌ಗ್, ಸಾಧನೆಡ್ ಸಪಲತೆ ಪಡೆಯೊಡಾಂಡ, ಭಾಷಾ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಸೇರ್‍ದ್, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಡ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆರಿಪಾಯೆರೆ, ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡತ್‌ದ್ ಎಡ್ಡೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡ್‌ಪಾಡ್ದ್, ಕವಿಕುಲು ಪಂಡ್ದ್ ಪುದಾರ್‌ಡ್ ಮೆರೆಪುನಾಕ್ಲೆ ಕಬಿತೆನ್ ಸೇರ್‍ದಿನಾಕ್ಲು ಸಬಿಯುಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಕರಿದ್ ಪೋಯಿ ತುಳು ಬೆನ್ನಿದಾರೆನ ಪುದಾರ್‌ಡ್ ವೇದಿಕೆಗ್ ಬೋರ್ಡು ಪಾಡ್ದ್, ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಬೆನ್ನಿಡ್ ಬೆಗರಿನಾಕ್ಲೆನ್ ನಾಡ್ದ್ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಗೌರವದ ಮಣೆ ಕೊರಿಯೆರೆ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡಪಾದ್, ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಬೆಳಗಾಯಾಂದ್ ತರೆ ಆಡಾದ್, ತೃಪ್ತಿ ಪಡೆಯುನ ಸರ್ವೆ ಸಾಮಾನ್ಯ! ಅಂಚಾದ್ ತುಳು ಮೆರೆಯೋಂದುಂಡು ಪನ್ಪಿನಾಕ್ಲೆಡ ಸಾಧನೆ ದಾದಾತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಉತ್ತರ ತಿಕ್ಕುವಾ...?

ಕಣ್ಣ್ ಅರಳಾದ್, ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಮರ್ಲ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಉತ್ಸಾಹ ಉರ್ಕ್ಯಾವುನ ಪಾತೆರಕತೆ ನಾಲ್ ಜನ ಕೂಡ್ಡಿನಲ್ಪ ನಡಪುನ ಸಹಜ. ಅಂಚ ಇಂಚೊಗ್ ನಡತಿನ 71ನೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನಡ್ ನಡತಿ ಗೌಜಿ ಗದ್ದಲ, ನಡತಿ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿದ ಪೊರ್ಲು-ತಿರ್ಲ್, ಉಪಚಾರದ ಗೌರವ, ಬತ್ತಿ ಬೂಕುದ ಅಂಗಡಿಲೆನ ಲೆಕ್ಕ, ಮಾರ್ದ್ ಪೋತಿ ಬೂಕುಲೆನ ಸಂಖ್ಯೆ, ಕ್ರಿಯೆ, ಕೃತಿಲೆನ್ ಪಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್, ಇಂಚ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಲ್ತ್‌ಂಡಾ... ನಡತ್‌ಂಡ..... ಪ್ರಚಂಡ ಬಿರುಗಾಳಿ ಲಕ್ಕಾವೊಲಿಯತ್ತಾಂದ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ತುಳು ಕಾದ್, ಭಾರೀ ಚಳವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಲ್ತಿನ ಪಣಿಯಾಡಿಯೆರ್ನ ನೆಂಪು ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ ಊರು ಬುಡ್ದ್ ಪೋಯಿಬೊಕ್ಕ ಉಂತ್‌ದ್, ಅಡೆಗೇ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಮರಕಟ್ಟಿನ ತುಳು ಅಧ್ಯಯನನ್, ಅಭಿಮಾನೊಡ್ ದೆರ್ತ್‌ಪತ್ತಿನ ಎಸ್.ಆರ್. ಹೆಗ್ಡೆರ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಪಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್, ನಮ ಆಕ್ಲೆ ನೆಂಪು ಬರಿಪಾಯೆರೆ ವರ್ಷಗೊರ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಲ್ಪೊಡ್ ಪಂಡ್ದ್ ಚಿಂತೆ ಮಲ್ತಿನಾಕ್ಲು ಇತ್ತೆರ್! ಎನ್ನಿನೆನ್ ನಡಪಾಯೆರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಬತ್ತಿನಾಕ್ಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ಇತ್ತೆ....?

ತುಳುವೆರ್, ತುಳುವ ಪೆಲಕಾಯಿದ ಲೆಕ್ಕ ಮೃದು-ಪುಳ್ಕ ನಿಂಗೊಲಿ! ಅಂಚ ತುಳು ಪುಳ್ಕ ನಿಂಗ್‌ದ್ ಪೋತಿನನೇ ಹೆಚ್ಚ ಪಂಡ ತುಳುತ ಮಲ್ಲ ತುಡಾರ್ ಬೆಳಗಾಯಿನ ಪಣಿಯಾಡಿಯೆರ್ ಊರು ಬುಡ್ದ್ ಪೋಯಿನ ಅರೆಬಗ್ಗೆ ಏರೆಗಾಂಡಲ ಬೇಜಾರು ಉಂಡ? ತುಳು-ತುಳು ಪನ್ನಗ, ತುಳು ಭಾಷೆದ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಅಭಿಮಾನೊಡ್ ಸಿನೇಮಾ, ನಾಟಕ ಬೂಕು ಬರೆದ್, ಸಾಲ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತುಳು ಬೇಲೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೈ ಪೊತ್ತಾದ್, ನನಲ ಗುಣ ಆವಂದೆ ಉರಿನ್ ಅನುಭವಿಸೋಂದ್ ಇತ್ತಿನಾಕ್ಲೆ ಬಗ್ಗೆ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಬೇಜಾರ್ ಉಂಡಾ? ತುಳು ರಾಜ್ಯಡ್, ತುಳು ಸಿನೆಮಾ ತುಳು ನಾಟಕ ತೂಪಿನಾಕ್ಲು ಇಜ್ಜರ್. ಬೂಕು ದೆತೋಂದ್

ಓದುನಾಕ್ಲು, ಅಂಗಡಿಡ್ ಎದುರು ದೀದ್ ಮಾರುನಾಕ್ಲು ಇಜ್ಯರ್, ಬೂಕುಲೆನ್ ಅಂಗಲಾಪುಡು ಬರೆದ್, ಸಾಲ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಧರ್ಮಗ್ ಕೊರುಂಡಲಾ ಓದೆರೆ ಕಷ್ಟ. ಪುರುಸೊತ್ತಿಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಬೇತೆ ಬಾಷೆದ ಬೂಕು ನಾಡೋಂದ್ ಪೋದು ದೆತೋನಿಯೆರೆ ಉತ್ಸಾಹ ಉಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ತುಳು ಬೂಕು, ಪತ್ರಿಕೆದ ಪ್ರಕಟಣೆನೇ ಉಂತುದು ಪೋತುಂಡು.

ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡಪಾಯೆರೆ, ಬುದ್ಧಿವಂತೆರೆನ, ಉತ್ಸಾಹಿಲೆನ, ಅಭಿಮಾನಿಲೆನ, ಆಪ್ತೆರೆನ ಸಹಾಯ ಅತೀ ಅಗತ್ಯ. ಅಂಚ ಸಭೆ ಸೇರೊಡಾಪುಂಡು. ಲೆಪ್ಪುಗು ಬತ್ತಿನಾಯೆ ತಾನ್ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ, ಪೂರಾ ಕಜ್ಜಲು ನಡಪೊಡೂಂದ್ ಛಲ ಪತ್ತ್‌ನಗ, ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಗುರಿಕಾರೆನ ಸ್ಥಾನಡ್ ಕುಲ್ದಿನಾಯೆ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಲೆಕ್ಕ ನಡತ್‌ಂಡ ಸಮ್ಮೇಳನ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ್ ನಡಪಾಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯಾಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತನ್ನ ವಾದನ್ ಗಟ್ಟಿ ಪತ್ತೊನುವೆ. ಅಪಗ ಸುರುವಾಪುಂಡು ಚರ್ಚೆ. ಈತಾನಗ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಲ್ಪೊಡ್‌ಂದ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಡು ಗುರ್ಕಾರೆ ಆದ್ ಗುಲ್ದಿನಾಯೆ, ವಿವರ ವಿವರವಾದ್, ಗಂಟೆ ಗಟ್ಟಲೆ ಪಾತೆರ್ಪೆ, ಬಾಕಿದಾಕ್ಲೆಗ್ ಅವಕಾಶ ಕೊರಂದೆ, ಹಟತ ಸಾಧನೆ ಮಲ್ಪುನಗ ಎದುರು ಕುಲ್ದಿನಾಕ್ಲು ಪೂರಾ ಬಪ್ಪೆರೇಂದ್ ಎನ್ನುಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡು. ಸಮ್ಮೇಳನಗ್ ಜಾಗ್, ದಿನ ನಿಶ್ಚಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರಚಾರ ಕೊರಿಬೊಕ್ಕ ಸೇರುನ ಸಭೆಟ್ ಚರ್ಚೆ ಅತ್ತಂದೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಆಪಿನಿ ಭಾರೀ ಕಷ್ಟ. ಕೆಲವೆರ್ ತನಕ್ ಏತ್ ಕಮಾಯಿ ಮಲ್ತೊನೊಲೀಂದ್ ಎನ್ನ್‌ದ್ ಸಭೆಟ್ ಪಾಲ್ ದೆತ್ತೊಂದು, ಅಂಚಿನ ಅವಕಾಶೊಲೆಗ್ ತರೆ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಹೆಚ್ಚದಾಕ್ಲೆಗ್ ತಾನ್ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಪೂರಾ ನಡಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಹಟ ಏರುಂಡು. ಕವಿಗೋಷ್ಠಿಗ್ ತನಕ್ ಬೋಡಿತ್ತಿನಾಯೆನ್ ಗುರ್ಕಾರೆ ಆದ್ ಆರಿಸಾವೊಡು. ಆ ಕವಿನ್ ಲೆಪ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ, ಇಂಬೆನ್ ಕವೀಂದ್ ಪನಿಯೆರೆನೇ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚ ಎಡ್ಡೆ ಕವಿಕುಲು ಸಮಿತಿದಾಕ್ಲೆನ ಜಟಾಪಟಿಡ್ ತತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಪಿನ ಮಸ್ತ್. ಸನ್ಮಾನದ ಪಾತೆರ ಬತ್ತಿ ಕೂಡ್ಲೆ, ಅಕ್ಲೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿನಾಯೆ ಮಾತ್ರ ಬರೊಡ್, ನಿಜವಾದ್ಲ ಸನ್ಮಾನ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪೆರೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇತ್ತಿನಾಕ್ಲು, ವೈಯುಕ್ತಿಕ ದ್ವೇಷಡ್ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲೀಂದ್ ತೀರ್ಮಾನೊಗ್ ಬರಿಯೆರೆಲಾ ಉಂಡು. ಸಮಿತಿಡ್ ಇತ್ತಿನ ಯೋಗ್ಯಗ್ ಸನ್ಮಾನ ಮಲ್ಪೆರೆನೇ ಬಲ್ಲೀಂದ್, ಆಯೆಗ್ ಬೇಜಾರ್ ಆವು ಪನ್ಪಿನ ಎನ್ನಂದೆ ವಾದ ಮಲ್ಪುನಾಕ್ಲು ಉಲ್ಲೆರ್. ಪೆಟ್ಟ್‌ದ ಮುಟ್ಟಲಾ ಪಾರುಂಡು. ಪ್ರತಿ ಸಭೆಟ್ ಚರ್ಚೆನೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ್ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡತ್ತಂದೆ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಯಶಸ್ಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನನೇ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಜ್ಜಿ.

ಹೆಚ್ಚದಾಕ್ಲು ತಾನುಲ್ಲೇಂದ್ ಒಪ್ಪಿದ್ ಅಕೇರಿಗ್ ದಾದಾಂಡಲ ಕಾರಣ ನಾಡ್ದ್ ದೂರ ಜಾರುನ, ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡಪಾಯೆರೆ ಕಷ್ಟವಾದ್ ತೋಜಿದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡಲ ಜತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ, ಪತ್ತಿ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿಪಾಯೆರೆ ಏರೆರೆನೋ ಲೆತ್ತೊಂದು ಬರೊಡಾಪುಂಡು.

ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಕೇರಿಗ್, ಸಾಧನೆಡ್ಡ್ ತುಳುತ ಬುಳೆಚಿಲ್ಲ್‌ಗಾದ್, ಪಂಡಿನಾಕ್ಲೆನ, ಪಾತೆರ್ಧಿನಾಕ್ಲೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪ್ರಕಾರ ಠರಾವುಲು ಮಂಜೂರು ಆಪ. ಆಂಡ ಅವು ಬರೆತಿನ ಬೂಕುಡೋ, ಕಾಕಾಜಿಡೇ ಉಪ್ಪುಂಡತ್ತುಂದೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊರ್ಪಿನಾಕ್ಲು ಇಜ್ಜರ್. ಹೆಚ್ಚ್ ಸಮ್ಮೇಳನಲು ಇಂಚನೆ ನಡತ್ದ್ ಪೋತಿನವು. ಇಂಚಾಂಡ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡತ್ಂಡ್ಂದ್ ತೃಪ್ತಿ ಮಾತ್ರ.

ತಾನ್ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ನಡಪೊಡು. ಅಯಿಕ್ ವಿರೋಧವಾದ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆರಿಪಾಂಡ ಆಯೆನ ಮಿತ್ತ್ ಬೆಂಗ್. ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಾರಂಭಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಉದ್ದೇಶಡ್ ಸೇರಿನಾಕ್ಲು ಅಕೇರಿಗ್ ಒರಿಯನ್ ತೂಂಡ ಒರಿಯುಗಾವಂದಿಲೆಕ್ಕ ಪಿರಾವ್‌ಡ್ ಪಿರಿಪಿರಿ ಮಲ್ಪುನಾಕ್ಲೆ ಕೂಡ್‌ಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ತುಳು ಭಾಷೆ ಬುಳೆಚಿಲ್ಲ್‌ಗ್ ಬರಿಯೆರೆ ಉಂಡಾ? ಇಂಚ ಮಾತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಡ್ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡತ್ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪಿ ಬದಲ್‌ಗ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತ್‌ದ ಲೆಕ್ಕ ಬೇತೆ ದಾಲಾ ಕೂಡ್‌ಕಟ್ಟ್‌ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಲ್ಪುಂದೆ, ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಲ್ಪುನ ಎಡ್ಡೆ. ದಾಯಿ ಪಂಡ ಗುರಿಕಾರ್ನೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಗ್ ವಿರೋಧ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಪಿರಿಪಿರಿ ಮಲ್ಪುನ ಸದಸ್ಯರ್ ಉಪ್ಪಾಯೆರ್. ಯಶಸ್ವಿಲಾ ಆವು.

ಪಿ. ಎಸ್. ರಾವ್

ತುಳು ಬೊಳ್ಳಿ, ದುರ್ಗಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಣ್ಣಗುಡ್ಡೆ, ಮಂಗಳೂರು -3.

ಆಜೀವ ಚಂದಾದಾರೆರ್

269. ಚಿತ್ತರಂಜನ್ ಚೌಟ
ನಾಲದೆ ಮನೆ
ಪಡುಪೆರಾರು ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ
ಬಜ್ಪೆ, ಮಂಗಳೂರು

270. ಬಿ. ಹರಿಪ್ರಕಾಶ ಬಂಗೇರ
'ಬಂಗೇರ ಹೌಸ್'
ಜಪ್ಪು, ಗುಜ್ಜರಕೆರೆ
ಮಂಗಳೂರು - 575 001.

271. ಆನಂದ ಕೋಟ್ಯಾನ್
ನಂ. 287-2ನೇ ಫೇಸ್, 2ನೇ ಕ್ರಾಸ್
ಐಡಿಯಲ್ ಹೋಂ ಟೌನ್‌ಶಿಪ್
ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿ ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪ್ರಕಟಣೆಲು

ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮಾಲೆ

			ರೂ.
೧.	ರೆವರೆಂಡ್ ಆಗಸ್ಟ್ ಮೇನರ್ (೧೯೯೫)	- ಡಾ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ	೧೨.೦೦
೨.	ಬಾಯಾರು ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗೋತೆರ್ (೧೯೯೫)	- ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೧೦.೦೦
೩.	ಬಡಕೈಲ್ ಪರಮೇಸ್ವರಯ್ಯೆರ್ (೧೯೯೫)	- ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್	೫.೦೦
೪.	ಮೂವೆರ್ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ (೧೯೯೫)	- ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗೆನ್	೧೨.೦೦
೫.	ಎನ್.ಎ. ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ಸ್, ಪೊಳಲಿ (೧೯೯೫)	- ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ	೧೦.೦೦
೬.	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆರ್ (೧೯೯೫)	- ನಾ. ವುಜಿರೆ	೧೨.೦೦
೭.	ಎನ್.ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆ (೧೯೯೫)	- ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ	೧೨.೦೦
೮.	ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿ (೧೯೯೬)	- ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ ಹಿರಿಯಡ್ಕ	೧೨.೦೦
೯.	ದೂಮಪ್ಪ ಮಾಸ್ಟರ್ (೧೯೯೭)	- ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ	೧೨.೦೦
೧೦.	ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ (೧೯೯೭)	- ಎಂ. ರತ್ನಕುಮಾರ್	೧೨.೦೦
೧೧.	ಸತ್ಯ ಮಿತ್ರ ಬಂಗೇರ (೧೯೯೭)	- ಡಾ. ಪೀಟರ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಪ್ರಭಾಕರ್	೧೨.೦೦
೧೨.	ವಿಶು ಕುಮಾರ್ (೧೯೯೭)	- ಮಾಧವ ಕುಲಾಲ್	೧೨.೦೦
೧೩.	ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟ್ರ್ (೧೯೯೭)	- ಎನ್. ರಘುನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ	೧೨.೦೦
೧೪.	ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ (೧೯೯೮)	- ಡಾ. ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ	೧೨.೦೦
೧೫.	ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟ್ರ್ (೧೯೯೮)	- ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್	೧೨.೦೦
೧೬.	ಬಿ. ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯನ್ (೧೯೯೮)	- ಮುಂಡಪ್ಪ ಬೋಳೂರು	೧೨.೦೦
೧೭.	ನವಯುಗದ ಹೊನ್ನಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟ್ರ್ (೧೯೯೯)	- ನರೇಂದ್ರ ರೈ, ದೇರ್ಲ	೧೨.೦೦
೧೮.	ಕು. ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ರ್ (೨೦೦೧)	- ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರು	೧೨.೦೦
೧೯.	ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ	- ಎನ್.ಪಿ.ಶೆಟ್ಟಿ	೧೨.೦೦
೨೦.	ಕೆ. ಕೆ. ಹೆಬ್ಬಾರ್ (೨೦೦೨)	- ಡಾ. ಸುನೀತ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ	೧೫.೦೦
೨೧.	ಡಾ. ಕೋಟ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರ್ (೨೦೦೩)	- ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್	೧೫.೦೦

ಮರೆಯಬಾರದ ತುಳುವರು ಕನ್ನಡ ಮಾಲಿಕೆ

೧.	ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ (೨೦೦೨)	- ರಘುನಾಥ ನರ್ಕಳ	೧೫.೦೦
೨.	ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ (೨೦೦೨)	- ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್	೧೫.೦೦

ಬೇತೆ ಪ್ರಕಟಣೆಲು

೧.	ಆಕಾಶವಾಣಿ ತುಳು ಕತೆಕುಲು (೧೯೯೬)	- (ಸಂ) ವಸಂತ ಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ	೨೮.೦೦
೨.	ಬೀರದ ಬೊಲ್ಪು (೧೯೯೭)	- ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್	೨೮.೦೦
೩.	ಉಳ್ಳಾಲ ಇತಿ ಆದಿ (೧೯೯೭)	- (ಸಂ) ಅಮತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಕೆ.ಆರ್.ಚಂದ್ರ	೩೦.೦೦
೪.	ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಪೊಣ್ಣು (೧೯೯೮)	- ಕೆ.ಟಿ.ಗಟ್ಟಿ	೨೫.೦೦
೫.	ಜೋಕುಲೆ ಸಂಚಿ (೧೯೯೮,೨೦೦೩)	- (ಸಂ) ಕುದ್ಯಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ	೫.೦೦
೬.	ಬಂಗಾರ್ ಪರ್ಬದ ಸಿಂಗಾರ ಪದೊಕುಲು (೧೯೯೮)	- (ಸಂ) ಪಿ.ಎಸ್.ರಾವ್	೨೦.೦೦
೭.	ತುಳು ಕೈಪಿಡಿ (೧೯೯೮, ೨೦೦೩)	- ಡಾ. ಯು.ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ	೩೫.೦೦
೮.	ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಯರು (೧೯೯೮)	- ಡಾ. ಕೆ. ಜಿ. ವಸಂತ ಮಾಧವ	೨೫.೦೦
೯.	ಜೋಕ್ಲೆದನಿ (೨೦೦೦)	- ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	೫.೦೦
೧೦.	ಮಹಾಭಾರತೊ ತುಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯ (೨೦೦೦)	- ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೨೪೦.೦೦

೧೧. ಬಯ್ಯ ಮಲ್ಲಿಗೆ (೨೦೦೧) - ದಿ. ಪಾ. ವೆಂ. ಆಚಾರ್ಯ ೧೫.೦೦
೧೨. ತುಳುಲಿಪಿ (೨೦೦೧) - ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ ೧೦.೦೦
೧೩. ತೆಲ್ಪುತೆಲಿಕೆದ ಕತೆಕುಲು - ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ ೩೦.೦೦
೧೪. ತುಳು ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ - ಡಾ. ಕೆ. ವಿ. ಜಲಜಾಕ್ಷಿ ೬೦.೦೦

ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಯೋಜನೆಡ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತಿ ಬೂಕುಲು

೧. ಮುಗೇರರು-ಜನಾಂಗ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ (೧೯೯೭)- ಡಾ. ಅಭಯಕುಮಾರ್ ಕೌಕ್ರಾಡಿ ೨೦೦.೦೦
೨. ಡಾ. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ (೧೯೯೭) - ಪಿ. ಡೀಕಯ್ಯ ೧೮.೦೦
೩. ನಿಲೆ (೧೯೯೭) - ಮಾಧವ ಪೆರಾಜೆ ೨೮.೦೦

ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ತುಳು ಕತೆಕ್ಕುಲು

೧. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ (೧೯೯೮) - ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ ೧೫.೦೦
೨. ಅಕ್ಕೆರಸು ಸಿರಿ (೧೯೯೮) - ಎ.ವಿ. ನಾವಡ ೧೫.೦೦
೩. ಕೋಡ್ದಬ್ಬು (೧೯೯೮) - ಡಾ. ಸುಶೀಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ೧೫.೦೦
೪. ಪರತಿ ಮಂಗನೆ (೧೯೯೮) - ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ ೧೫.೦೦
೫. ಪುಳ್ಕೂರು ಬಾಚೆ (೧೯೯೮) - ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ ೧೫.೦೦
೬. ಅಬ್ಬಗೆ ದಾರಗೆ (೧೯೯೮) - ಕೆ. ಜೆ. ಶೆಟ್ಟಿ ಕಡಂದಲೆ ೧೫.೦೦
೭. ಮೂಂಕು ಸಂಬಳೊ (೧೯೯೮) - ಡಾ. ಕೆ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ ೧೫.೦೦
೮. ಮಗೆ ಬರವು ಕಲ್ತೆ (೧೯೯೮) - ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್ ೧೫.೦೦
೯. ಮಾಯಂದಾಲ್ (೧೯೯೮) - ಯಶವಂತಿ ಸುವರ್ಣ ೧೫.೦೦
೧೦.ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಕಲ್ಕುಡೆ (೧೯೯೮) - ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ ೧೫.೦೦
೧೧.ಬನ್ನಾಲ್ (೧೯೯೮) - ಕ್ಯಾಥರೀನ್ ರೋಡ್ರಿಗಸ್ ೧೫.೦೦
೧೨.ಮಾಮಿ ಮರ್ಮಲ್ (೧೯೯೮) - ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರ್ ೧೫.೦೦
೧೩.ಜೋಗಿ ಪುರುಷೆರ್ (೧೯೯೮) - ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ ೧೫.೦೦
೧೪.ಅಗೋಳಿ ಮಂಜನೆ (೧೯೯೮) - ಗಣೇಶ್ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್ ೧೫.೦೦
೧೫.ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂವಂದಿನ ಕೆಬಿಟ್ ಕೇನಂದಿನ(೧೯೯೮) - ಕೆ.ಆರ್.ರೈ ೧೫.೦೦
೧೬.ಅಪ್ಪೊದಡ್ಯೆ (೧೯೯೮) - ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ ೧೫.೦೦
೧೭.ನಾಗಸಿರಿ (೧೯೯೮) - ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ ೧೫.೦೦
೧೮.ಮಾಯೊದ ಪೊಣ್ಣು (೧೯೯೮) - ಡಿ. ಯದುಪತಿ ಗೌಡ ೧೫.೦೦
೧೯.ಮುಡಿಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ (೧೯೯೮) - ಎನ್. ಕೊಯಿರಾ, ಬಾಳೆಪುಣಿ ೧೫.೦೦
೨೦.ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯ (೧೯೯೮) - ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ ೧೫.೦೦

ಅಕಾಡೆಮಿದ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ 'ಮದಿಪು'
ವರ್ಷದ ಕಿಸ್ತ್ ೫೦.೦೦ ಅಜೀವ ಚಂದಾ ೫೦೦.೦೦

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು : ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ
ಸಂಪಾದಕರು : ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಎಸ್. ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್
ಕರ್ನಾಟಕತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು-3
ಮುದ್ರಣ : ಮನೋರಮಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಬಿಜೈ, ಮಂಗಳೂರು. ☎: 2222683

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್

ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ

ಸದಸ್ಯೆರ್

ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್

ಡಾ. ಗಾಯತ್ರಿ ನಾವಡ

ಡಾ. ಕೆ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ

ಡಾ. ಬೆಳ್ಳಿಪ್ಪಾಡಿ ಸತೀಶ್ ರೈ

ಮನೋಹರ ಪ್ರಸಾದ್

ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ

ಮಂ. ಆನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ

ಡಾ. ಸುಶೀಲ ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ

ಸದಾನಂದ ಸುವರ್ಣ

ವಿ. ಜಿ. ಪಾಲ್

ನಾ. ವುಜಿರೆ

ಕೊಯಿರಾ ಎನ್. ಬಾಳೆಪುಣಿ

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ಎಸ್. ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

Reg. with RNI No. Kartuloo 14/10/2000-TC

Ptd. at Manorama Printers, Ph: 2218575